

Katolički list

Zvonik

GOD. XX. BR. 4 (234) Subotica, travanj (april) 2014. 150,00 din

Sretan i blagoslovljen Uskrs!

Tema:

Od pakla do neba

Reportaža:

Godinu dana s papom Franjom

Intervju:

VIS-ovi „Apostoli mira“ i „Matheus“

Kirk.org.hr

Blagoslov Božanovog križa
u tavankutskom Lebović kraju

Blagoslov obnovljenog križa u Skenderovu

Bunjevački Put križa biciklima

Cvjetnica u subotičkoj katedrali

Cvjetnica u Sonti

Djeca na subotičkoj kalvariji

Duhovna obnova mladih glazbenika
iz Zagreba, Bizovca i Subotice

Duhovna obnova studenata

Ispovijest crkvenog pauka

Dragi štiocē, nesvakidašnja je zgo-
da da ti se obraća jedan pauk. Ali ja
nisam tek obični, svjetovni pauk. Ja sam
crkveni pauk. Otkako je svijeta i vijeka
inventar sam svake crkve i namjeravam
to i dalje biti. Uzimajući u obzir ove evi-
dentne činjenice dajem si za pravo uka-
zati na neke sitne, ali, iz paučje pers-
pektive, bitne detalje nad kojima bi se
mogao zamisliti.

Možda o meni misliš kao o šteto-
čini koja pravi nered i koje bi se najra-
dije riješio. Imaš pravo na takvo raz-
mišljanje, ali dopusti mi imati drukčiji
stav. Najprije nam valja razjasniti jednu
stvar: ti nisi stvorio mene, ja nisam stvo-
rio tebe! Stvorio nas je dragi Bog! Obo-
jicu! (Ako bismo baš cjepidlačili, po
redu stvaranja sam malo stariji od tebe!)
To što sam ja mali i takav kakav već
jesam, to je volja Svevišnjega, Gospo-
dara ljudi i paukova. Budimo iskreni,
svatko od nas ima svoje talente i pozvani
smo svatko u svojoj naravi i službi
umnožiti ih. Ti kao čovjek, ja kao pauk.

Drugo: jerbo sam sudionik svakog
liturgijskog događanja u crkvi, najčešće
u svojstvu vanjskog promatrača, iznosim
sljedeća zapažanja:

1. ja sam uvijek u crkvi, za razliku
od nekih ljudi koji rijetko kad ili nikad
u nju ne provire!

2. nikad nisam rezervirao crkvenu
klupu i rekao – ovo je moje mjesto! Da-
pače, ne ljutim se kad ju netko drugi
zauzme. U crkvi uvijek ima dovoljno
mjesto, pa čak i za mene pauka.

3. mogu vršiti različite uloge; biti
dio crkvenog zbora, nastanjen u orgu-
ljama; ima me u ispovjedaonici (u koju ti

možda rjeđe zalaziš nego ja!); u škrabici
(u kojoj sam ja možda češći posjetitelj
nego tvoj prilog!).

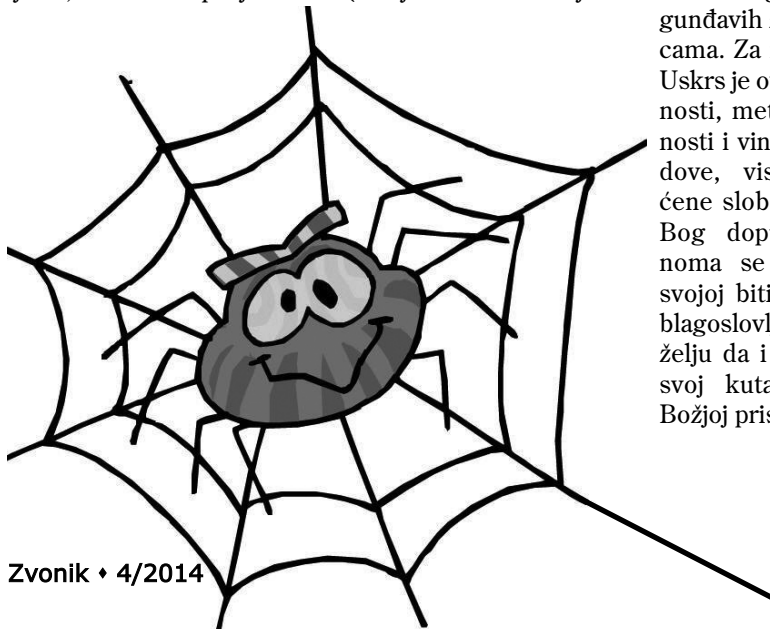
4. nikad nemam pritužbe na do-
sadne propovijedi ili duge mise, na kreš-
tanje gospođe iz zbora koja se voli isti-
cati...

5. djelujem stvaralački, onako kako
mi je to Bog usadio u vlastitu narav,
kako god tko gledao na moju paučinu!
Ja bar nešto radim u crkvi i ostavljam
traga iza sebe! Možeš li ti to reći za
sebe?

6. U crkvi se osjećam kao doma.
Tu sam na svom. To je moj dio svemira
u kojem se mogu u potpunosti ostvariti
kao pauk. Vlastitu egzistenciju dugujem
Stvoritelju i vršim Njegovu volju kad
svim srcem nastojim biti ono što jesam
– pauk! Makar koliko ti se mizernim
činio moj posao – pravljenje paučine, ali
ja to činim zdušno, uporno i kvalitetno,
dapače, maštovito. Da li ti to možeš reći
za svoje djelovanje u Crkvi?

7. Zamislite koliko je potrebno
rada, vremena i truda uložiti za jednu
kvalitetnu paučinu? A ti samo dođeš i
jednim mahom svoje pajalice pokvariš
sve. I jesam li ti kad prigovorio? Jesam
li, naduren, demonstrativno napustio
crkvu? Promijenio vjeru? Ne! Nastavio
sam tamo gdje si me zaustavio nikad ne
sumnjajući u vrijednost mog posla. Da
li i ti postupiš tako kada naiđeš na otpor
ili nepriznanje u crkvenoj zajednici?

Naposljetku, evo zadnje misli koja
ti može poslužiti kao uskrsnja čestitka:
svaki kutak crkve podjednako je lijep.
Mada ipak malo više volim svodove, vi-
sine... osjećam se bliži Bogu a dalje od
gundavih žena s pajali-
cama. Za mene pauka
Uskrs je oteći se površ-
nosti, meteža prizem-
nosti i vinuti se u svo-
dove, visine, neslu-
ćene slobode gdje mi
Bog dopušta potpu-
noma se ostvariti u
svojoj biti. Neka ti je
blagoslovljen Uskrs uz
želju da i ti pronađeš
svoj kutak sreće u
Božjoj prisutnosti!

Iz sadržaja

Uskrsna poruka
mons. dr. Ivana Pézesa...5

Tema broja:
Od pakla do neba6

Duhovne večeri
u Somboru12

Reportaža:
Godinu dana
s papom Franjom24

Intervju:
VIS-ovi „Matheus“ i
„Apostoli mira“27

Kultura:
100. obljetnica rođenja
Albe Vidakovića.....36

Djeca:
Zvonik nagrađuje39

Mladi:
Što je Uskrs – slavlje
ili ljubav?42

Vjernici pitaju:
Molitva *U Ime Isusovo* ...47

Kršćanski stav:
Drugo lice poznatih48

Razgovor s povodom:
mons. Blaž Čupić49

Svjetlo Kristovo

Ima li maleno svjetlo svijeće mjesta u suvremenom svijetu električnih i drugih svjetiljki svih vrsta i jačina? Hoće li preživjeti onako malo, krhko, neznatno kraj toliko silnih svjetala koja se vide čak iz svemira? Satelitske snimke našega planeta učinjene noću pokazuju silno blještavilo oko velikih gradova Amerike, Europe, Azije i drugih mjesta gdje poneka svjetla znaju gorjeti neprestano. Čovječanstvo je tehnički mnogo napredovalo, uspjelo je pretvoriti noć u dan, no je li time postalo bolje, humanije, plemenitije?

Sva su ta ljudska svjetla izvanjska. Rasvjetljavaju mnogo toga, no ne dotiču se duše. Za dušu je potrebno nešto više. Potrebno je ono svjetlo što ga ima sam Stvoritelj Svjetla, Bog naš kojega ispovijedamo, u koga vjerujemo. On sam prebiva u svjetlu nedostupnu (1 Tim 6,16), On sam se predstavlja kao Svjetlo svijeta (Iv 8,12); Svjetlo istinsko (Iv 1,9), Svjetlo na prosvjetljenje naroda ... (Lk 2,32).

Tom Bogu Svjetla drage su male, neznatne stvari na koje čovjek često uopće ne obraća pažnju. Zato mislim da će svjetlo svijeće preživjeti sve do konca vremena i da će imati svoje mjesto pored svih tih silnih ljudskih svjetala. Preživjet će jer je njegova simbolika pred Bogom i u Crkvi velika, prevelika.

Noć svete i velike subote uvijek iznova podsjeća nas na to veliko otajstvo svjetla. Nakon što svećenik blagoslovi vazmeni oganj, nakon što pripravi vazmenu svijeću i upali je pred okupljenim narodom pri tome

ovo govori: Svjetlo slavno uskrsnulog Krista raspršilo tmine pameti i srca.

Svjetlo Božje, svjetlo Kristovo raspršuje tamu grijeha. Raspršuje onu tamu koja se uhvatila naše pameti, tj. naših misli; našega srca, tj. naših osjećaja. To ni jedno vanjsko svjetlo ne može učiniti. Zato kažemo da se Kristovo svjetlo dotiče duše.

To se svjetlo nosi u procesiji i svečano unosi u crkvu, a sav narod pali svoje svijeće na plamenu uskrsne svijeće. Simbolika je to Kristove trajne nazočnosti među nama. Tako Božji narod putuje ovom zemljom obasjan Kristovim svjetlom. Primajući svjetlo od Krista i predajući ga jedni drugima označavamo svoju vjeru koju od drugih primamo i dalje ju predajemo. Na ulazu, sredini i u svetištu crkve svijeća se podiže uz poklik: Svjetlo Kristovo, na što svi odgovore Bogu hvala. I ta se hvala spaja s vazmenim hvalospjevom koji uz miomiris tamjana spominje čitavo nebo i zemlju, sve što postoji, cjelokupno stvorenje, pozivajući majku Crkvu da se raduje tolikim obasjana bljeskom, i rasvijetljena sjajem vječnoga Kralja.

Znajmo prepoznati to Svjetlo koje nam se dariva. Blagoslivljamo ga i primimo s radošću. Ono će nas ugrijati i prosvijetliti, od površine do dubine, od izvanjskoga do unutarnjega vodeći nas k savršenosti, ka životu s Bogom i u Bogu. O tome nam govori maleno svjetlo svijeće dok Bogu na čast gori i svijetli.

o. Zlatko Žuvela, OCD

Iskustvo vjere

Kršćanska braćo i sestre!

Gotovo da nema čovjeka koji u svom životu nije doživio nešto što ne može objasniti. Neki će reći da ih je dotaknula ruka sudbine, drugi će protumačiti kako ih je pomazila sreća, a mnogi će priznati da je to bio prst Božji. Zašto se iskustvo vjere ne prihvaća baš lako? Vjerojatno zato jer bismo onda trebali mijenjati svoj život u skladu s onim što smo iskusili.

Različita su iskustva mraka. Ono što se ne vidi, gdje se nešto prikriva i gdje želi ostati nerazumljivo, to je magija okultizma. Najgori je mrak neznanja i laži. Oni koji su u tami ne uspijevaju stvari gledati ispravno. Sumnje, ogorčenja, neprijateljstva i mržnja bacaju ljude u sumnju i očaj. Čovjek može pomisliti kako nema izlaza. To pritišće i ne da disati. To je mrak. To je dubina zla. Ali Isus prosvjetljuje. Svojim riječima i uskrsnućem. On može rastjerati svaku tamu iz ljudskog bića. Ima trenutaka u životu kad nam mrak padne na oči i ne vidimo dobro. To je onda kad nam drugi pokvare raspoloženje, kad nas rastuže ili naljute svojim ponašanjem. I mi možemo drugima navući mrak na oči. I mi druge možemo rastužiti. Oni koji su Isusa voljeli bili su tužni zbog njegove smrti. Došli su rano ujutro. Došli su iz mraka svoje zbunjenosti. Došli su pronaći svjetlo i novi put.

Teško nam je prihvatiti smrt drugih ljudi. Teško nam je vjerovati da ih više nema i da ih više nikada nećemo vidjeti, slušati i uživati u njihovoj blizini. Bili su naši bližnji, ali su se

od nas udaljili. To su bolna iskustva koja proživljavamo u našem svagdašnjem životu. Ja ću otvoriti vaše grobove i izvesti vas iz vaših grobova. Tako je prorok u Starom zavjetu najvjestio Krista. Ne samo jednom u vječnosti. Sada nam je potrebno uskrsnuće.

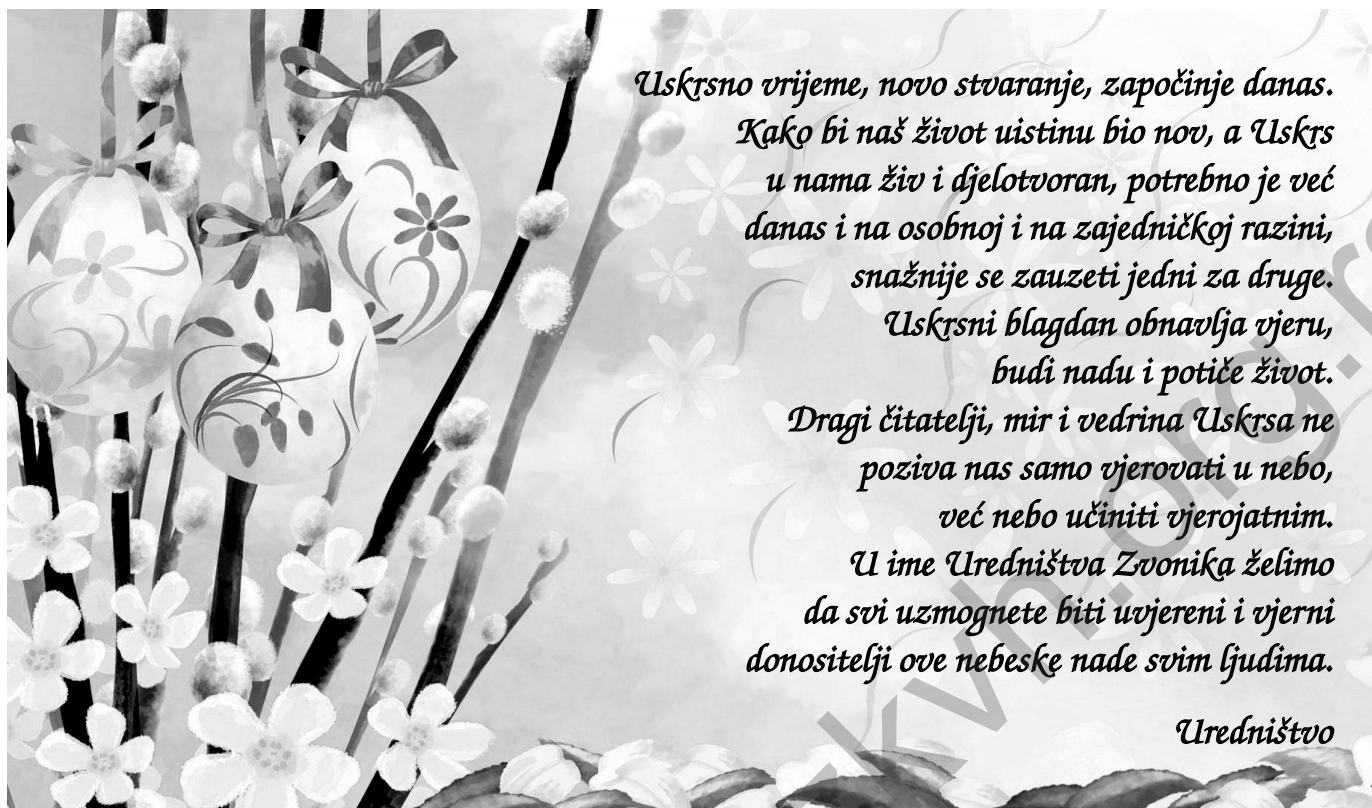
Ima ljudi koji nisu osjetljivi na svoje bližnje i na njihove potrebe i probleme. Kažemo za njih da im je srce tvrdo i hladno kao kamen, da imaju kameno srce. Čitamo u evanđelju da su Isusu, dok je visio na križu, kopljem proboli rebra. Isus nam se predao, otvorio nam je svoje srce. Za svoga zemaljskog života imao je srca i vremena za svakog čovjeka. Pomagao je ljudima, opraštao grešnicima, liječio rane bolesnima, podizao pale. Končno, svojim uskrsnućem svima je otklonio kamen sa srca.

Budimo poštteni prema svom životu i poštujemo životna iskustva. Više nego tradicija, glad za istinom, životom i spašenjem otkrit će čežnju vjere koju svako ljudsko biće nosi u sebi.

U Uskrsu je posijano sjeme vječnosti, sjeme rasta i sazrijevanja – sjeme svih naših mijena. Vjera prepoznaje Božji plan s čovjekom. Vjera se pak razumu nameće više kao ponuda prihvaćanja, nego li kao opreka ili ograničenje. Razum je već toliko puta došao do svih granica. Vjera ih preskače i poziva u tu preskočenu stvarnost. Vjerničko iskustvo je obogaćenje našega života. Vjera će nam pomoći da izađemo iz svoga mraka na svjetlost koju nam Uskrsli pruža, zove nas, privlači i zahvaća u srca ljudi.

Ovim mislima svima želim sretan Uskrs i obilje blagoslova od uskrslog Spasitelja!

+ Ivan
biskup

Uskrsno vrijeme, novo stvaranje, započinje danas.

Kako bi naš život uistinu bio nov, a Uskrs u nama živ i djelotvoran, potrebno je već danas i na osobnoj i na zajedničkoj razini, snažnije se zauzeti jedni za druge.

Uskrsni blagdan obnavlja vjeru, budi nadu i potiče život.

Dragi čitatelji, mir i vedrina Uskrsa ne poziva nas samo vjerovati u nebo, već nebo učiniti vjerojatnim.

U ime Uredništva Zvonika želimo da svi uzmognete biti uvjereni i vjerni donositelji ove nebeske nade svim ljudima.

Uredništvo

Od pakla do neba

Teološka refleksija nad člancima Vjerovanja „sašao nad pakao“ i „uzašao na nebesa“

Piše: Dragan Muharem

U Apostolskom vjerovanju dva se antagonizma na prvi pogled sukobljavaju. Ispovijedamo najprije da je Krist „sašao nad pakao“ a malo zatim „uzašao na nebesa“. Što to pomiruje ovu zjapeću oprečnost: sišao – uzašao, pakao – nebo, tama – svjetlo, smrt – život? Između ta dva crno-bijela izričaja (sašao – uzašao), Apostolsko i Nicejsko – carigradsko vjerovanje ispovijeda veliku i spasonosnu istinu vjeroispovijednim umetkom „treći dan uskrsnuo od mrtvih“. Tek Isusovo uskrsnuće zacjeljuje dotad beskrajnu odalečenost smrti i života. Uskrsnućem Krist iz smrti prelazi u život. Ustanovljen je samo jedan most, samo jedan mogući put preko zjapeće provalije smrti - Isus Krist, uskrsli Gospodin. To je uskrsni most kojim hodi i svaki Kristov vjernik.

1. „Spustio se do pakla“

Možda nema članka vjere koji bi današnjem čovjeku bio daleko kao ovaj. Uz Isusovo uzašašće na nebo, ovaj članak vjere najviše potiče na „demitologizaciju“. U Starom zavjetu pakao ili *šeol*, u koji padaju umirući, ostaje mračno, bezbožno mjesto. Izaći na kraj s ovim moguće je samo na dva načina: jednostavno problem negirati ili se s njim otvoreno suočiti. Prvi je udobniji, drugi vodi dalje. Odlučujemo se za drugi.

Spominjanje Isusova silaska među mrtve ili silaska u pakao pripada najkasnijim sastavnim dijelovima Apostolskog

vjerovanja. Tek je u IV. stoljeću između Isusova pokopa i uskrsnuća umetnuto ukazivanje na neki silazak u kraljevstvo mrtvih (*ad inferna* – nad pakao). Ovaj članak vjere u liturgijskoj crkvenoj godini tumači Velika subota. Na Veliki petak pogled je još upravljen na Raspetoga, ali je Velika subota dan „Božje smrti“. U kršćansku objavu ne ulazi samo Božja riječ nego i Božja šutnja. Iako u kršćanskoj zbilji postoji primat logosa, Bog nam se otkriva također kao šutljiv i nedostupan, neshvatljiv iskon koji nam se otima. Kristologija se proteže preko križa – trenutka kada je Božja ljubav postala opipljiva – do smrti, do Božje šutnje i mraka koji ga je prekrpio. Isusov posljednji krik *Eli, Eli, lema sabahtani* (Mt 27,46), kojeg teolog Ernst Käsemann naziva molitvom iz dubine pakla i k tomu još posljednje nerazumijevanje ljudi (ovaj zove Iliju?!) introdukcija je za ono o čemu je teško govoriti, što je misterij a što se naziva „silazak“.

a) Pakao – apsolutna opreka ontološkoj strukturi čovjekova bića

Ukoliko je čovjek društveno biće, biće relacije, suprotnost ovome bila bi radikalna samoća, potpuna napuštenost, koja tako razara osnovnu određenost, i koja je opreka u odnosu na bit čovjeka, koji ne može biti (sav) sam. Pakao bi, prema tome, bio apsolutna nasuprotnost čovjekovom biću. Suština Kristove muke ne sastoji se od neke fizičke boli, nego od jezovite usamljenosti, u času kada je relacija najpotrebnija. Čovjek se „plaši“ biti sam, iz čega proizlazi da je „pakleni oganj“ koji rastače čovjeka zapravo strah. Strah ne pred nečim, nego pred ničim. Sišavši u pakao Krist je prošao kroz vrata najsamotnije samoće, u bezdan napuštenosti. Više nego ikoli drugi vjernik on je iskusio noć i oskudicu vjere. Tamo gdje više nije mogla doprijeti nikakva utjeha, ondje je On. Time je nadvladana smrt koja je prije bila pakao a sada sjeme spasenja. Usred smrti nalazi se život, jer je usred smrti nastanjena ljubav.

b) Zahvat ruke Očeve

Ako je istina da Sin Božji, po slobodnoj ljubavi samoga Boga, odlazi na „mjesto“ iz kojeg se nijedan čovjek ne može izbaviti, to onda otvara pogled u „proturječnost“ unutar same Božje slobode i ljubavi. Kako objasniti ovu opoziciju između Oca, koji je izvorni princip svega i Sina, koji se po nalogu ovoga Izvornog principa odvažuje spustiti u krajnju izgubljenost a da se ipak ne prekine ova krajnje napeta nit između njih dvojice? Rješenje je moguće tek u trojstvenoj dimenziji. Nit koja povezuje Oca i Sina, koji je u paklu, ne prekida se jer ih povezuje isti Duh. „Bog pušta Boga da ode u stanje napuštenosti, prateći ga onamo svojim Duhom. Sin može otići u pakao ondje gdje je Bog odsutan“ (Balthasar). Bog je „Sve“ (Sir 43,27) i stoga je i „Sve u svemu“ (1 Kor 15,28), tako više ništa ne može biti izvan Boga, pa čak ni pakao.

2. „Uzašao na nebesa“

Isus Krist, „privremeno“ boraveći u kraljevstvu mrtvih, Očevom snagom biva uzdignut iz smrti u život, iz pakla u nebo (usp. Mk 16,19; Iv 20,17:). U prethodnim razmišljanjima prikazali smo pakao kao krajnju suprotnost čovjekovom biću, totalno istrgnuće ljudske naravi od njezinih bitnih svojstava, kao što su relacionalnost, društvenost, ljubav... No, ovaj članak vjerovanja, govorom o nebu, donosi suprotnost suprotnosti, i da bi se ispravno shvatio, valja vidjeti što se pod tim pojmom razumijeva.

a) Nebo – nasuprotnost suprotnosti (pakla)

U Vjeronju ispovijedamo da Kristovo tijelo nije ostalo u grobu, da je Krist dušom i tijelom uzašao svome Ocu. Što se time želi reći? Tijelo je izričaj zemljanosti, konačnosti, vremenitosti i prostornosti, a to znači da nebo ne može više biti samo duhovna stvarnost. O nebu kao o isključivo duhovnoj stvarnosti, kao o životu Trojedinoga Boga, imalo je smisla govoriti prije Kristova dolaska. U tome smislu pravednici prije Krista još nisu u nebu, jer neba zapravo još nema. Kristovo uskrsnuće i uzašašće otvara nebo kao mjesto preobražene, uzdignute i proslavljene ljudskosti u Bogu. Ako je s Kristom ustanovljeno nebo kao jedinstvo božanskoga i ljudskoga, onda nebo ne može biti bez vremena i prostora, jer bi to značilo da Kristovo tijelo – njegova vremenitost i prostornost – nije proslavljeno niti uzdignuto. Stoga se nebo, Kristovo nebo mora shvatiti kao vrijeme i prostor, premda si ga teško možemo predložiti, jer još spoznajemo u kategorijama neproslavljena i uzdignutoga vremena i prostora, još gledamo kroz zrcalo, u zagonetki (1 Kor 13, 12). Kristovo nebo sastoji u zajedništvu Boga i čovjeka, dakle, preobražene zemlje. Nebo je tako preobraženo vrijeme i preobraženi prostor u Bogu (Raguž).

b) Značenje „uzlaska u nebo“ kao „priprava mjesta“

Idem pripraviti vam mjesto (...), da i vi budete gdje sam i ja (Iv 14,2b. 3b). Za nebo, koje je dosad bilo ne-mjesto, čin Isusova uzašašća označava priprava mjesta (*praeparatio loci*). Prepušteno svojim naravnim silama, čovječstvo nema pristupa u „dom Oca“ (Iv 14,2), u život i u sreću Božju. Samo je Krist mogao otvoriti taj pristup čovjeku i dati mu nadu da ćemo „kao udovi njegova Tijela biti s njime u istoj slavi gdje je on, naša Glava i prvijenac“ (*Rimski misal*, Predslovlje Uzašašća I.) Ova priprava se dogodila uzdizanjem Kristove ljudske naravi u nebesko područje, a to ujedno znači i sudjelovanje njegova čovječstva u moći i vlasti samoga Boga. Radi toga Pavao o Kristu može reći kako je on *nebeski čovjek* (1 Kor 15,35).

Toma Akvinski daje tri argumenta radi kojih je uzašašće Kristovo bilo korisno: 1. radi vodstva – uzašao je da nas tamo povede, jer nismo znali puta, a on nam ga je pokazao. 2. radi naše sigurnosti – uzašao je da se zauzima za nas. 3. da k sebi privuče naša srca. Ovime je opisana putanja svakog vjernika, koja nije drugo doli Kristov put. Zato je na prigovor sumnjičavog Tome Apostola – kako možemo znati put (Iv 14,5b) – Krist mogao lako odgovoriti: *Ja sam Put i Istina i Život: nitko ne dolazi Ocu osim po meni* (Iv 14,6).

Pobjednička slava Krista Uskrsloga stvarno se dovršuje u njegovu uzašašću. Isus poniženi, uzašašćem je konačno proslavljen, te je i kao čovjek zadobio vlast i slavu koju kao Sin Božji ima odvijeka. Otada živi kao posrednik između Boga i ljudi (usp. 1 Tim 2,5) i kao naš uspješni zagovornik kod Oca (usp. Rim 8,34). Kristov uzlazak na nebo upućuje prema drugoj krajnosti ljudske egzistencije, egzistencije kojoj

je omogućen beskrajni uspon nad samu sebe – ali i beskrajni pad. Nebo je, dakle, ona budućnost čovjeka i čovječanstva koju ono ne može sebi dati, te mu biva zatvoreno sve dotle dok se čovječanstvo pouzda samo u sebe; prvi put i iz osnove se ta budućnost otvorila u čovjeku koji je svoje egzistencijalno mjesto imao u Bogu i po kojemu je Bog ušao u čovjeka (Ratzinger).

Prema zaključku

Članci Vjeronja: „Treći dan uskrsnuo od mrtvih“ i „Uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega“, ne smiju se razdvajati i promatrati zasebno, iako se u rimskoj liturgiji blagdan Uzašašća slavi četrdeset dana nakon Uskrsa, jer, prema predaji, Isus se još toliko dana ukazivao učenicima (Dj 1,3) i govorio im o kraljevstvu Božjem. Ali, čitajući izvještaje evanđelista, naročito sinoptika, moguće je dopustiti da se uzašašće zbilo netom po uskrsnuću. Svakako, ostaje da ukazanja učenicima i ženama „između“ uskrsa i uzlaska u nebo očituju razliku između slave Krista uskrsloga i slave Krista uzvišenoga o desnu Ocu. Povijesni i ujedno transcendentni događaj Uzašašća označuje prijelaz od jedne slave k drugoj (KKC, br. 660).

Ali opet, promatrati proslavljenog Krista mimo događaja utjelovljenja, života, mučenja, smrti i silaska nad pakao, bila bi kobna redukcija cjelokupnog Kristovog misterija, jer, *onaj koji siđe, isti je onaj koji uzide* (Ef 4,10). Tek stvarnost uskrsnuća osvjetljava cjelokupni događaj Isusa Krista. Jedino po uskrsnuću zacijeljen je svaki dotad nesavladivi antagonizam. Ni smrt više nije ista, a tako ni život. Oprečnosti i antagonizmi nisu dokinuti, ali su u bitnome promijenjeni. Možemo govoriti još i o svojevrsnoj inverziji – seol/pakao, koji je dotad bio „otvoren“ i bivao prebivalištem svih ljudi, uskrsnućem se za pravednike „zatvara“ a Kristovim uzašašćem „otvara“ se dotad „zatvorena“ stvarnost – nebo. Zjapeća provalija premošćena je čvrstom „konstrukcijom“ Kristova uskrsnuća. Ono se sada može promatrati kao jedini mogući „prijelaz“ iz smrti u život, iz pakla u nebo, iz vremenitosti u vječnost.

Održano plenarno zasjedanje Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda

Trideseto plenarno zasjedanje Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda (MBK) održano je u Domu biskupije u Zrenjaninu od 7. do 9. travnja 2014. godine. U zasjedanju su sudjelovali svi biskupi članovi MBK i Apostolski nuncij u Beogradu, mons. Orlando Antonini.

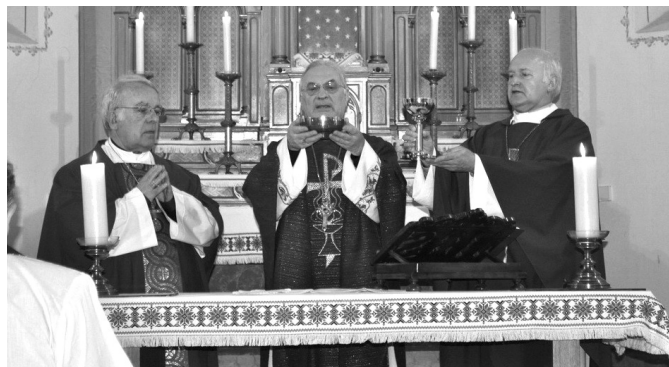
Molitvom Jutarnje biskupi su započeli zasjedanje. Otvorajući sjednicu, mons. Zef Gashi, predsjednik MBK, pozvao je biskupe da unatoč složenoj situaciji u kojoj Konferencija djeluje ne malakšu u zajedničkom traženju rješenja aktualnih problema. On je ujedno u ime svih zahvalio mons. Ladislavu Németu, zrenjaninskom biskupu i tajniku MBK, na gostoprimstvu. Apostolski nuncij je u svom izlaganju izvijestio biskupe o svom nedavnom posjetu papi Franji, te upozorio na pojedine loše medijske interpretacije Papinih riječi i gesta. On je upoznao biskupe s aktivnostima Apostolske nuncijature spram državnih vlasti, te zahvalio svima koji su pridonijeli realizaciji opere o životu cara Konstantina *In hoc signo*, koja je bila zajednički projekt Beogradske opere i Apostolske nuncijature u godini 1700. obljetnice Milanskog edikta.

U radnom dijelu zasjedanja biskupi su obradili nekoliko značajnih tema, među kojima je na prvom mjestu bila rasprava oko molbe Svetoj Stolici da se aktualna MBK podijeli, odnosno da svaka zemlja članica dobije zasebnu biskupsku konferenciju. Biskupi su konstatali kako je u ovakvom sastavu Konferencije vrlo teško nastupati spram državnih vlasti, a raznolikost jezično-kulturne strukture MBK, teško omogućuje provedbu pastoralnih projekata koji bi istovremeno mogli uključiti vjernike iz svih krajeva Konferencije. Stoga su se biskupi odlučili na ovaj korak, uvjereni da će jasnije crkvenopravne strukture omogućiti rješavanje nagomilanih problema pred svjetovnim vlastima, dok će mogućnosti suradnje među biskupijama ostati iste, a sudjelovanje vjernika za međunarodnim susretima bit će lakše organizirati.

Druga značajna točka bila je rasprava oko uređenja novog sjedišta Konferencije u Pančevu, te preciziranje ugovora o ustupanju predviđenih prostorija između Zrenjaninske biskupije i MBK. Budući da do sada Konferencija nije imala svoga stalnog sjedišta, te je Tajništvo djelovalo u mjestu boravka tajnika, biskupi su izrazili nadu da će u kratkom roku uspjeti prikupiti potrebna sredstva za uređenje novog sjedišta, što bi trebalo omogućiti sustavniji rad Konferencije i njezinih tijela.

Treća veća točka dnevnog reda zasjedanja bila je dorada Pravilnika o postupanju u slučajevima eventualne spolne zlorabe maloljetnih lica od strane klerika. Svaka Konferencija dužna je izraditi ovakav dokument, te ga nakon odobrenja od strane Svete Stolice učiniti dostupnim javnosti, a sve to s ciljem zaštite maloljetnika i skrbi za žrtve takvih nemilih događaja.

Nadalje, biskupi su se dogovorili oko predstavnika MBK na raznim međunarodnim crkvenim susretima, te odlučili da se sljedeće plenarno zasjedanje održi u Novom Sadu kod

mons. Đuro Džudžara, apostolskog egzarha za grkokatolike, i to od 27. do 29. listopada 2014.

Tijekom popodneva okupljene biskupe su posjetili nadvojvode braća von Habsburg-Lothringen, Karl i Georg. Oni su se s biskupima zadržali u razgovoru oko europskih integracija zemalja članica MBK, pri čemu je bilo istaknuto kako su sve one po svojem kulturno-povijesnom nasljeđu dio Europe. Sugovornici su izrazili želju da europske integracije zemalja članica MBK pridonese boljem položaju Katoličke crkve, te pospješe njezino djelovanje na ovim prostorima.

Svečano euharistijsko slavlje u kapelici kolegija za srednjoškolkice Siromašnih školskih sestara Naše Gospe u Zrenjaninu, 8. travnja s početkom u 18 sati, predslavio je nuncij Antonini, u suslavlju svih biskupa, te sudjelovanju gostiju von Habsburg i vjernika grada Zrenjanina, a na misi je pjevao djevojački zbor kolegija. /Tajništvo MBK/

Članovi MBK su: mons. Zef Gashi, nadbiskup barski i predsjednik MBK, mons. Stanislav Hočevar, nadbiskup beogradski i potpredsjednik MBK, mons. Ladislav Német, biskup zrenjaninski i tajnik MBK, mons. János Pénzes, biskup subotički, mons. Ilija Janjić, biskup kotorski, mons. Đuro Gašparović, biskup srijemski, mons. Đuro Džudžar, apostolski egzarh za vjernike katolike istočnog obreda u Srbiji, mons. Kiro Stojanov, biskup skopski i apostolski egzarh za vjernike katolike istočnog obreda u Makedoniji, te mons. Dodë Gjergji, apostolski administrator prizrenski.

Biciklima na Put križa

Skupina članova Hrvatskog kulturno prosvjetnog društva „Matija Gubec“ iz Tavankuta, obišli su u subotu, pred Cvjetnicu, na biciklima jedan Put križa, birajući kao postaje 14 križeva postavljenih na otvorenom prostoru tavankutske župe, odnosno Donjeg Tavankuta, Mirgeša i Gornjeg Tavankuta.

Ispred križa tavankutske crkve započela je i uvodna molitva križnoga puta. Križni put se molio iz knjige *Bunjevački Put križa Tomislava Žigmanova*. Putanja koju je ova

skupina slijedila bila je prema križu u Mirgešu, nakon toga čikerijanski križ. Odatle je kroz tavankutsku šumu put vodio do križeva na starom groblju u Gornjem Tavankutu, kod kapele svete Ane, dok je sedma postaja bila kod križa na Rudićevoj gredi, mjestu koje označava lokalitet na kojem su pronađeni temelji nakadašnje crkve. Osmu postaju bila je u Vuković kraju, potom su slijedili Lebović križ na skretanju u Crnkov kraj, Božanov križ dok je deseta već zašla preko pruge, u atar Skenderovog kraja. Jedanaesta postaja bila je na imanju **Mirka Skenderovića**, a dvanaesta najnoviji podignuti križ, koji je prije dva tjedna blagoslovio biskup **Ivan Pénzes**, a nalazi se na mjestu nekadašnje Skenderove škole. Vozeći se Malim tavankutskim putem, hodočasnici su došli do križa na Tavankutskom putu. Tu su se pomolili na trinaestoj postaji, kod Morkanovog križa, te četrnaestoj postaji ispred Berecovog križa. Završnu molitvu hodočasnici su izmolili ispred križa tavankutske crkve, odakle su na Put križa i krenuli. Uz ispraćaj i doček crkvenih zvona, ovi su hodočasnici ustrajno i u molitvi obišli veliki dio tavankutske župe, uz poruku da je ovo njihov prvi, ali ne i zadnji molitveni put na biciklima. Prešavši oko 30 kilometara, podsjetili su se svoje sakralne baštine, ali i one prirodne: zvona za razbijanje leda, prelijepe šume, voćnjaka i ostalih poljoprivrednih i obiteljskih gospodarstava, kapele u Gornjem Tavankutu, jezera na Skenderovu. Ovu putanju hodočasnici preporučuju i onima koji žele rekreativni odmor. /I. D./

Duhovna obnova mladih bendova

Tri vokalno-instrumentalna sastava, „Matheus“ iz Bizovca, „Apostoli mira“ iz Zagreba te domaći „Proroci“ iz Subotice, boravili su uoči Cvjetnice na trodnevnoj duhovnoj obnovi u Pastoralnom centru „Augustinianum“ u Subotici.

Kroz tri dana glazbe, meditacije, molitve, klanjanja i zajedništva vodio ih je vlč. **Dragan Muharem**. Grupi su se pridružili **Ksenija Abramović**, direktorica „Laudata“ te **mons. Andrija Anišić** koji je bio na raspolaganju za ispovijed. Tri sastava su već drugu godinu zaredom na duhovnoj obnovi u Subotici, a često se susreću na mnogobrojnim nastupima i festivalima. /ZV/

Bdjenje mladih u „Paulinumu“

Već skoro sveti papa Ivan Pavao II. uveo je bdjenje mladih uoči Cvjetnice i od tada se i u Subotičkoj biskupiji redovito održava. U molitvenom raspoloženju u predvečerje blagdana Cvjetnice, u sjemenišnoj kapeli, okupio se priličan broj mladih.

Ovogodišnje bdjenje animirali su vokalno-instrumentalni sastavi „Apostoli mira“ iz Zagreba, „Matheus“ iz Bizovca i domaći „Proroci“. Uz pjesmu čula se i poruka pape Franje mladima. Prvi dio bdjenja pred izloženim Presvetim vodio je vlč. **Dragan Muharem**, a u

drugom dijelu mladima se pridružio biskup **Ivan**, koji im se srdačno obratio te nakon blagoslova podijelio „bukmarkere“ za spomenu. /Zv/

Novi lektor i akoliti Subotičke biskupije

U kapeli biskupijskog doma, 21. siječnja, mons. dr. Ivan Pénczes, subotički biskup, postavio je u službu lektora kandidata Karla Milera iz župe Marija Majka Crkve u Aleksandrovu. Na slavlju su sudjelovali biskupov tajnik preč. Mirko Štefković te generalni vikar i župnik kandidata, mons. Slavko Večerin.

Biskup je pozvao kandidata za službu lektora da s pravim raspoloženjem pristupi ovom slavlju i primi službu lektora te kad bude naviještao Božju riječ da to čini ne samo ustima nego i životom. Istaknuo je kako je Crkvi povjereno djelo propovijedanja evanđelja te da je služba lektora poslanje u službi vjere i Božjeg naroda ukorijenjenoj u riječi Božjoj. Služba lektora je poučavanje u vjeri te navještanje poruke spasenja ljudima koji je još ne poznaju. Dok drugima naviještamo Božju riječ, sami je trebamo primati kao dobri učenicima Duha Svetoga. Biskup je poručio kandidatu da marljivo treba razmišljati i tijekom vremena steći što potpuniji slatki živi osjećaj te riječi a da svojim ponašanjem očituje našeg Spasitelja, Gospodina Isusa Krista. U obredu postavljanja u službu lektora biskup je kandidatu znakovito u ruke predao

knjigu Svetoga pisma uz riječi: *Primi knjigu Svetoga pisma, vjerno predaj Riječ Božju da bude što jača u ljudskim srcima.* Na svršetku je biskup novom lektoru poželio uspješan daljnji hod u trenutačnoj službi prema svetom redu đakonata.

Župa Marija Majka Crkve u Aleksandrovu je tijekom korizme postala jača i bogatija za još dvije službe. Subotički biskup je, 8. ožujka, imenovao **Ivicu Sekereša** za izvanrednog djelatelja svete euharistije. Biskup je uputio iskrene čestitke i želje da Ivica svoju časnu zadaću savjesno obavlja, kako na dobrobit samog sebe tako i cijele župne zajednice u kojoj će vršiti tako časnu službu. Župna zajednica je to imenovanje proslavila na nedjeljnoj misi, kada je župnik mons. Slavko Večerin, Ivici Sekerešu svečano uručio albu i cingulum uz riječi: *Budi takav da možeš dostojno služiti stolu Gospodnjem i stolu Crkve.*

U kapeli Biskupijskoga doma, 29. ožujka, na pitanje biskupa Ivana o kandidatu i predstavljanjem kandidata od strane generalnog vikara mons. Slavka Večerina, Karlo Miler je drugi puta odgovorio „Evo me“. Ovoga puta je taj odgovor bio za službu akolita. *Tebi se, naime, povjerava da budeš pomoćnik prezbiterima i đakonima u izvršenju njihova djela te da kao izvanredni službenik dijeliš vjernicima i bolesnicima svetu pričest,* rekao je biskup Ivan. Obred se završio pružanjem kandidatu patene s kruhom, dok je biskup izgovarao riječi: *Primi posudicu s kruhom za slavljenje euharistije. Budi takav da možeš dostojno služiti stolu Gospodnjem i stolu Crkve.*

Aleksandra Miler

Uskrsna izložba jaja u Subotici

Ljepota kojom se kiti preduskršno vrijeme, izložena je od 8. travnja 2014. u predvorju subotičke Gradske kuće. Riječ je o izložbi šaranih jaja u tehnici slame, čestitaka, slika i drugih rukotvorina, koje svake godine Slamarski odjel „Matija Gubec“ iz Tavankuta i Likovni odjel HKC „Bunjevačko kolo“, izlažu pred dva najveća kršćanska blagdana – Božić i Uskrs.

Na ovaj način slamarke i svi naši članovi žele čestitati građanima Subotice uskršnje blagdane. Također želimo slamarsku umjetnost promovirati i kroz ove sjajne radove koji karakteriziraju uskršnje blagdane. To su doista prekrasni radovi nastali u tehnici slame i sada su to motivi vezani uz Uskrs, ali su zasigurno vrijedni pozornosti tijekom cijele godine, kada sla-

marke pripremaju razne suvenire, slike od slame, minijature i sve što predstavlja vrijednost u okviru ove tehnike, kaže predsjednik tavankutskog „Matije Gubeca“ **Ladislav Suknović.**

Izložba koja se 21. put održava u Subotici, kao i uvijek pokreće autorice slamarskih i drugih uradaka jednakom svježinom.

Pored tradicijskih izložbi koje slamarke priređuju tijekom godine, ova je tema zanimljiva i zbog Svjetskog kongresa slame, koji će ove godine biti organiziran u Tavankutu. O tome Ladislav Suknović veli:

Već sada imamo prijavljenih oko 30 sudionika koji će doći iz cijelog svijeta. Prijavili su se iz Amerike, Kanade, te iz puno država Europe. Oni će svi doći u Tavankut, koji će tada biti središte kulturnog preplitanja i, rekao bih, središte slamarske umjetnosti.

Dani prije blagdana nezamislivi su bez duhovne pripreme i bogate trpeze, ali je sada već postalo uobičajeno da sve to prate i izložbe slamarki i likovnih umjetnica, istaknuto je ovom prigodom.

Izložbu organiziraju dvije udruge, „Gubec“ i „Bunjevačko kolo“, ali je ona otvorenog tipa. To znači da uz njih mogu sudjelovati i drugi, pa je tako ove godine svoje radove ovom prilikom izložila i udruga „Alzheimer“. Njihova je izložba dobrotvorna i tako žele pomoći starim i bolesnim osobama. Stihove Alekse Kokića govorio je **Tomislav Huska**, recitator Hrvatske čitaonice.

Uskrsna prodajna izložba ove dvije hrvatske udruge postaje tradicijska manifestacija. Izložba se mogla vidjeti do 16. travnja.

Siniša Jurić

Tribina „Religija, sakralna umjetnost i baština“

Druga je godina za redom kako se HKPD „Matija Gubec“ uključuje u aktivnosti pokreta „Bunjevački Put križa“ koji nastoji animirati suradnike i potaknuti ih na sagledavanje i percipiranje vlastite sakralne baštine u okruženju. U okviru te akcije HKPD „Matija Gubec“ iz Tavankuta i pokret „Bunjevački Put križa“ okupili su u Tavankutu 30. ožujka sve zainteresirane za program ovoga pokreta, kada je održana tribina na temu „Religija, sakralna umjetnost i baština“.

Nazočne je na početku programa pozdravio predsjednik tavankutske udruge **Ladislav Suknović**, koji je istaknuo nedvojbenu potporu pokretu „Bunjevački Put križa“, te svakako i moralnu obvezu ove udruge da se pored svojih dosadašnjih aktivnosti angažira i na promicanju i ukazivanju na očuvanje kulturne tradicije bunjevačkih Hrvata. O sakralnoj umjetnosti i baštini na tribini je govorila **Ljubica Vuković Dulić**. *Ako obratimo pozornost na odnos religije i umjetnosti kroz povijest vidimo da među njima postoji duboka povezanost. Religija je s jedne strane utjecala na razvoj umjetnosti, a umjetnost je s druge strane često bila u službi religije, i to ne samo kršćanske, već i drugih religija, te je prezentirala religijske sadržaje sukladne naukovanju crkve. Dugo je likovna umjetnost bila zamjena za pisanu riječ, odnosno slikom je govorila, opisivala i tumačila ono što je naukovala pojedina religija. Vrijeme moderne i su-*

vremenoga doba u prvi plan stavlja novi odnos umjetnika spram religije. Sada u prvi plan dolazi ne službeno naukovanje crkve, već umjetnikov doživljaj određenih religioznih tema. Religiozno se sada preoblikuje u poetsko, kreativno i kontemplativno, istaknula je Vuković Dulić. Sukladno takvom poimanju odnosa između religije i umjetnosti „Bunjevački Put križa“ predstavio je i grafike autora **mr. Darka Vukovića**, grafičkog dizajnera i profesora na Akademiji umjetnosti u novom Sadu. Sukladno svojem viđenju autor interpretira viđeno i prikazuje sedam motiva križeva. Ovi su radovi, onoga trenutka kada su nastali, obogatili našu sakralnu umjetničku baštinu, a koja tematizira lokalnu tradiciju. Svaka od ovih grafika potpisana je od strane autora, a sadržava i naznačeni redni broj otiska pojedinoga motiva. Pokret „Bunjevački Put križa“ i ove godine potiče pojedince sa sudjeluju u akciji obnove pojedinih križeva – prihod od otkupljenih grafika biće utrošen u te svrhe. Grafike se i nadalje mogu pribaviti kod organizatora „Bunjevački Puta križa“ ili predbilježbom u tajništvu HKPD „Matija Gubec“ u Tavankutu.

U drugom dijelu tribine **Tomislav Žigmanov** nazočnima je pojasnio samu bit pokreta, kao i njegove ciljeve te dosadašnja postignuća: „Bunjevački Put križa“ je neformalni pokret *virujućeg svita* ovdašnjih Hrvata, nastao na tragu nekih aktivnosti oko programa Pasijska baština u Hrvatskoj. Susret u Tavankutu završen je sa zaključkom kako je neophodno akciju nastaviti, širiti broj suradnika i generacijsku raznolikost te se i nadalje, otvoreni za nove ideje i sugestije okupljati oko „Bunjevačkog Puta križa“. /I. D./

Blagoslov novog i obnovljenog križa u Skenderovu u Gornjem Tavankutu

Subotički biskup **Ivan Péntzes** predslavio je 6. travnja u kapelici sv. Ane Gornjem Tavankutu misno slavljem uz koncelebraciju mjesnog župnika **Franje Ivankovića** i tajnika biskupije **mr. Mirka Štefkovića**, nakon kojega je blagoslovio novi križ koji je podignut uz Mali tavankutski put, pored nekadašnje Skenderove škole, u blizini jezera.

Na ovom mjestu podignut je stari kameni križ koji je posve oronuo te mu je prijetila opasnost urušavanja. Kamenoklesar iz Gornjeg Tavankuta **Branko Moravčić** izradio je novi križ od betona u veličini nekadašnjeg križa.

Novi križ je postavljen na mjesto starog križa i okrenut je prema križanju putova prema današnjoj situaciji, dok je stari križ gledao prema staroj školi. Stari križ bio je podignut 1861. godine i prema pisanim dokumentima bio je najstariji križ na području Tavankuta. Kod donošenja i postavljanja novog križa veliku pomoć darovao je **Andrija Ivanković**, koji je pokazao veliki interes kod obnove starih križeva. Inicijativa uređivanja prostora oko križa i podizanja novog križa potekla je od članova lovačke udruge „Srndać“ iz Gornjeg Tavankuta, čiji je predsjednik **Mirko Horvat**. Većina članova ovoga društva bila je i na misnom slavlju i blagoslovu novog križa. Poslije blagoslova

križa kraj jezera, uslijedio je bogoslov obnovljenog „Božanovog križa“ koji se nalazi na početku Lebović kraja, a obnovio ga je **Stipan Mamuzić** sa svojom obitelji. Ovaj križ blagoslovio je župnik Ivanković. U nepunih godinu dana na području župe Tavankut podignuto je novih ili obnovljeno starih, ukupno sedam križeva. Župnik je najavio da je u planu ove godine obnoviti još dva križa koji imaju značajnu povijest, a nalaze se na području Donjeg Tavankuta.

I. F.

Duhovne večeri ponedjeljkom u Somboru

Piše: Zlatko Gorjanac

Obitelj sv. Ivana od Križa kao uzor

Duhovni centar o. Gerarda i ove je godine tijekom korizmenog vremena organizirao Duhovne večeri ponedjeljkom. Tema ovogodišnjih predavanja itekako je aktualna: „Brak i obitelj u Božjem naumu“, a odabrana je iz više razloga kako je u uvodnoj riječi prve korizmene duhovne večeri rekao o. Zlatko Žuvela.

Najvažniji je razlog što se želi biti u zajedničkom hodu s Crkvom, s hijerarhijom i učiteljstvom. Naime, ove je godine u mjesecu listopadu planirana biskupska sinoda u Vatikanu upravo na temu pastorala obitelji. Također, nedavno je u hrvatskoj građanska udruga „U ime obitelji“ prikupljala potpise za održavanje izbora, da bi se nakon njih u hrvatski Ustav uvelo da je brak zajednica muškarca i žene. U Hrvatskoj je došlo do velike podjele tog mišljenja, što je također bio signal kako se o temeljnim stvarima treba posebno raspravljati. Udruga je doživjela mnoga šikaniranja od strane medija, političara i građana, a postoji mogućnost da se sve to prenese i u druge zemlje, pa tako i u našu. To je već dovoljno razloga za ovakvu temu korizmenih duhovnih večeri. Šest ponedjeljaka rezervirano je za šest predavača, a tribine se održavaju u dvorani Humanitarne udruge Nijemaca „St. Gerhard“ u Somboru.

Svaki predavač u skladu s glavnom ima i svoju pojedinačnu temu, te je tako karmelićaninu o. Draženu Mariji Var-

gaševiću na tribini 10. ožujka pripala tema „Obitelj i blaženstva“. On je o obitelji govorio kroz životopis sv. Ivana od Križa. Mnoge nedaće koje su njegovu obitelj snalazile, kroz vjeru u Boga još su je više učvršćivale i duhovno usavršavale. Otac Dražen je slikovito, povijesno i duhovno razmatrao ovu obitelj. Interesantno je da su ljudi svetom Ivanu od Križa i njegovom bratu Franji nerijetko zaniijekali ljubav, a oni su sami kasnije ljubav pronosili drugima. Mladima je bitan primjer, a obitelj je bila pravi primjer svetom Ivanu. *Zato je važno, kaže otac Dražen, da roditelji razgovaraju sa svojom djecom i da ih ne prepuste nefiltriranim informacijama preko medija. Lijepo je kad dijete u nježnosti i skrbi svojih roditelja može prepoznati Božju ljubav, kao što je i svetom Ivanu od Križa obitelj pomogla za razumijevanje Božje ljubavi. Ova je obitelj bila ikona strpljivog Isusa. Nikada nije očajavala u krizi, već je iskoristila krizu kao krepost. Iz primjera ove obitelji vidi se kako Bog dopušta teškoće da bi iz toga izišlo dobro,* rekao je predavač.

Karmelićanin o. Dražen Marija Vargašević prije pet godina je zaređen za svećenika, a prije četiri godine obranio je doktorsku disertaciju na Filozofskom fakultetu papinskog sveučilišta „Sveti Anzelmo“ u Rimu. Povratkom u karmelićansku provinciju u Zagreb dobiva službu tajnika, radi s mladima u župi u Remetama i s mladima karmela Božanskog Srca Isusova kod sestara karmelićanki na Vrhovcu. Puno radi na promicanju duhovnih zvanja, te predaje na KBF-u Sveučilišta u Zagrebu.

Misionarske obitelji otvorene drugima

„Obitelj koja čuva vjeru“ bila je tema druge Duhovne večeri koje se svakog ponedjeljka održavaju u Somboru tijekom korizmenog vremena. Predavač je 17. ožujka bio karmelićanin o. Antonio Mario Čirko iz samostana Majke Božje Remetske u Zagrebu gdje obnaša službu priora. Promicatelj je novih duhovnih zvanja pri HBK i kod redovnika i redovnica Hrvatske.

Tema druge duhovne večeri ponedjeljkom uzeta je na temelju papine propovjedi u mjesecu listopadu prošle godine gdje je stavljen naglasak na tri stvari: obitelj koja moli, obitelj koja čuva vjeru i obitelj koja živi radost. Otac Antonio na samom početku predavanja istaknuo je da je obitelj veoma važna, kako kaže i sam papa Franjo. Zato je licemjerno gledati ono što se događa u Hrvatskoj gdje se pod izlikom demokracije pokušavaju uništiti obiteljske vrijednosti. *Neke se stvari u društvu izokreću i trebamo biti svjesni problema koji su nazočni. Zato papa Franjo kaže da je obitelji potrebna stabilnost i priznavanje uzajamnih veza, kako bi obitelj mogla razviti onu svoju nezamjenjivu zadaću: življenje i prenošenje vjere,* navodi o. Čirko.

Govoreći o vjeri koja uključuje konkretan život, otac Antonio i u nastavku je naveo sadašnjeg Papu koji kaže: *Kako mi čuvamo svoju vjeru? Držimo li je samo za sebe i unutar svoje obitelji kao neko privatno dobro, ili je znamo dijeliti i prenositi svjedočanstvom, prihvaćanjem i otvorenosti prema drugima? Svi znamo da obitelji na poseban način žive u trci i užurbanosti. Ali pomislite li katkada da ta trka može biti trka vjere? Kršćanske su obitelji misionarske obitelji u svakodnevnom životu, čineći to u sve dane, začinjući sve solju i kvascem vjere.*

Otac Antonio Čirko ističe kako normalnoj kršćanskoj obitelji uzor treba biti Isus, te da se Božja ljubav može iskusiti u bračnom i obiteljskom životu, jer kao vjernici u braku jedno drugo nadopunjujemo i izgrađujemo. Vjera je stoga prekrasan dar koji otvara nove horizonte, a vjeru se može učiti i od vlastite djece. Kao kršćanske obitelji pozvani smo staviti svoje povjerenje u Boga. Tijekom večeri projicirano je nekoliko kratkih kršćanskih filmova, a na koncu, svi nazočni dobili su po jedan primjerak časopisa za promicanje redovničkog života „Susret“, čiji je odgovorni urednik predavač. Također, priređen je i jedan mali kviz, a oni koji su bili najbrži i najbolji u odgovorima, dobili su DVD s dokumentarnim filmom „Susret – darivanje Boga čovjeku“.

Stupovi ljubavi u kršćanskoj obitelji

U uvodnom dijelu treće korizmene duhovne večeri, 24. ožujka o. Zlatko Žuvela podsjetio je kako je još Sluga Božji otac Gerard Tomo Stantić započeo s ovakvim korizmenim aktivnostima daleke 1905. godine. Karmelićani se svakog 24. u mjesecu prisjećaju našeg kandidata za blaženika i sveca, te su se nakon svete mise pomolili na grobu oca Gerarda za aktivnosti Duhovnog centra. Njegovu zagovoru preporučeni su svi predavači i sudionici ovih susreta. Tema treće korizmene duhovne večeri bila je „Međuljudski odnosi zasnovani na ljubavi: temelj sretne obitelji“ koju je odabrao predavač o. Petar Janjić iz karmelskog samostana u Grazu (Austrija), gdje je premješten novicijat za redovnike karmelićane.

Otac Petar ima službu odgojitelja, a pored toga drži brojna predavanja, duhovne vježbe i obnove za svećenike, redovnike i redovnice. *Izvor istinske čovjekove sreće je ostati u Bogu i imati Boga u sebi, a gdje prevladava ljubav, tamo je i Bog*, navodi o. Petar. Govoreći o obitelji i obiteljskom životu rekao je kako ne postoji savršena obitelj. *Jedina je savršena obitelj bila Sveta obitelj, ali svi smo pozvani na savršenost. U braku postoje trzavice, ponekad i svađe, no važno je oprostiti, pomiriti se, ići dalje i prihvatiti drugog kakav jest. Brak je sveza ljubavi između muža i žene i obred vjenčanja jasno kaže da su supružnici dar jedno drugomu i to uvijek treba imati na umu*, rekao je predavač. Nadalje upozorava da djeca uče ono što doživljavaju od roditelja te navodi kako su bitne tri stvari: razgovarati, praštati i moliti. To je program bračnog života, to su tri stupa ljubavi.

U nastavku predavanja, o. Petar istaknuo je da je Bog onaj koji daje i traži ljubav, jer On nas je prvi ljubio i ne prestaje nas ljubiti. On nas ljubi do te mjere da respektira našu slobodu. Otac Petar postavlja pitanje kako doći do iskustva ljubavi Božje? Naša ljudska ljubav je premalena i ako se oslonimo samo na nju, nesposobni smo ljubiti. Prava ljubav je besplatna, sve daje, a ne očekuje ništa za uzvrat. Stoga predavač ističe molitvu kao snagu, čak nisu važne riječi koje se izgovaraju, već je važno otvoriti srce. On ističe kako uzor svakoj kršćanskoj obitelji treba biti Sveta obitelj, te poziva na osobnu i zajedničku molitvu. Do kraja predavanja govorilo se o djeci u obitelji te potrebnoj roditeljskoj strpljivosti prema njima. Djetetu su potrebni istina i smjerokazi, a ljubav je prihvatiti djecu onakvima kakvi jesu i davati im ono što je potrebno za njihov duhovni rast.

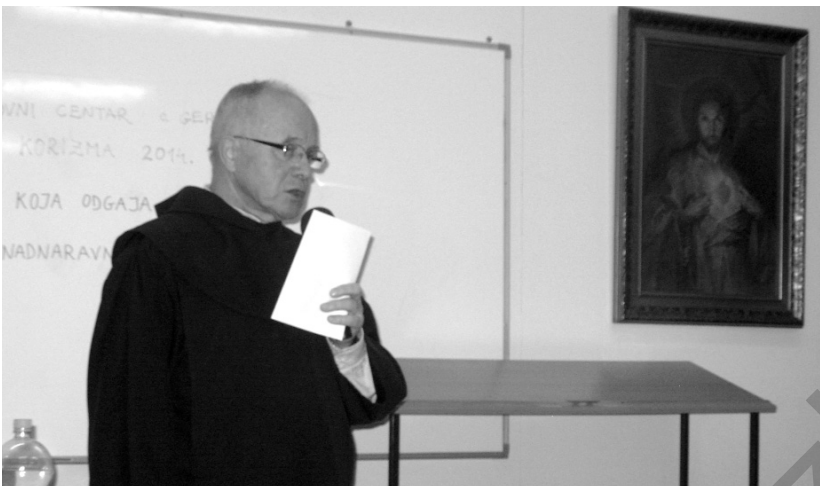
Od štale učiniti nebo

Predavač četvrte korizmene duhovne večeri 31. ožujka u Somboru bio je karmelićanin o. Vjenceslav Mihetec, a tema koju je razmatrao nosi naslov „Obitelj koja odgaja za ljudske i nadnaravne vrijednosti“.

Otac Vjenceslav je kao i drugi dosadašnji predavači razmatrajući ovu temu, kao vodilju imao Svetu obitelj i primjere iz njihova ovozemaljskog života. Kroz cijelo njegovo predavanje provlači se rečenica: „Od štale napraviti nebo“, baš kao što je to i sveti Josip učinio u Betlehemu. Sveti Josip, glava Svete Obitelji, treba biti primjer i uzor svim obiteljima, svim očevima. On je svojim životom dokazao da se i u siromaštvu

i bijedi može sveto i radosno živjeti. Otac Vjenceslav ističe da je čovjek društveno i religiozno biće, ali ne znači da je svako religiozno biće i vjerničko, jer vjera je dar. I kod primitivnih naroda se može vidjeti da su religiozni i da imaju svoje bogove. Uzimajući za primjer Svetu obitelj, on kaže kako se Josip brine za ono što je zemaljsko, dok ga Blažena Djevica Marija upućuje prema nebu, prema vječnosti, pri tome oboje imaju duboku vjeru. Marija o svim događajima razmišlja u srcu i cijelo to stanje uzdiže k nebu.

Govoreći o današnjim obiteljima i onima koji tek trebaju osnovati obiteljsku zajednicu, o. Vjenceslav upozorava da zlo čovjeku sve obećava, ali mu ništa ne daje. Kod mladih parova često nema sigurnosti pred stupanje u sakrament braka, postoji bojazan od budućnosti. Treba shvatiti da ljudi koji Boga slušaju imaju vrlo težak, ali blagoslovljen put. Bračnim je parovima potrebno povjerenje i pouzdanje, jer Bogu ništa nije nemoguće. Stoga je potreban blagoslov i dar vjere pri stupanju u brak. U nastavku otac Vjenceslav Mihetec je govorio o važnosti molitve u obitelji. *Nažalost, u mnogim današnjim obiteljima roditelji se srame moliti, ali se ne srame psovati. Svakodnevna molitva treba biti u svim kršćanskim obiteljima, a to je i lijep primjer djeci, koja će tada kršćanski rasti. Molitvu za stolom treba predvoditi tata – otac, jer on je obiteljski svećenik. Bez molitve se ništa ne može učiniti. I Marija je u srcu slušala i prebivala, a svima nama je dano slušati i slijediti Gospodina*, zaključio je predavač.

Spolnost kao uzvišenost

U mjesecu travnju naša će Crkva službeno imati dvojicu novih svetaca. To su sadašnji blaženici Ivan XXIII. i Ivan Pavao II. U uvodnom dijelu pete korizmene duhovne večeri ponedjeljkom o. Zlatko Žuvela govorio je o papi Ivanu Pavlu II. koji je prije devet godina napustio ovaj svijet. I predavanje duhovne večeri održane 7. travnja usko je povezano s našim papom, te je tema koju je odabrao predavač o. Franjo Podgorelec iz Remeta u Zagrebu naslovljena „Ljubav, spolnost i brak u nauku Ivana Pavla II.“.

Otac Franjo govorio je vodeći se djelima Ivana Pavla II. o nastanku teologije tijela, izvornom čovječanstvu, palom, otkupljenom i proslavljenom čovječanstvu, o ženidbi kao iskonskom sakramentu i o razumijevanju spolnog morala. Papa Ivan Pavao II. osjećao je Božji poziv govoriti o tome što je ljubav. Nezadovoljan odlukom komisije koja je podržala kontracepciju u rizičnim situacijama, Karol Wojtyła odlučio je napisati novu knjigu te je održao 129 kateheza srijedom i odlučio reći što je to ljubav, spolnost i brak. Pošao je od samog ljudskog tijela, a spolnosti nije pristupao sa strahom već uzvišeno. Tako je nastala *Teologija tijela*. Govoreći o izvornom čovječanstvu Papa tumači što je bilo u početku i da je vrhunac stvaranje čovjeka. Čovjek postaje osoba samo tako što izlazi iz sebe i sebe daruje. Svi smo pozvani činiti zajedništvo osoba i biti pomoćnici jedni drugima. Otac Franjo napominje da homoseksualnost nije urođena, to je stanje koje se može promijeniti.

U nastavku se govorilo o palom čovječanstvu, koje je nastalo kada je čovjek prekinuo s Bogom, ali Bog čovječanstvo otkupljuje. *Ukoliko čovjek surađuje s Bogom, doživljava preobrazbu i promjenu. Bog daje milost. Spol je trajno obilježje, a čežnja za puninom najzad će se ostvariti u vječnosti kada će se ostvariti ženidba između Krista i Crkve i to će biti apsolutno ispunjenje čovjekove želje za sjedinjenjem. Govoreći o onima koji se odlučuju za celibat, otac Franjo kaže da je ljubav Božja stvarna i posve dostatna. Ona toliko osvoji srce da čovjeku ne treba drugo, dok oni koji se odluče za sakrament ženidbe moraju živjeti ženidbenu privolu, naznačio je predavač. Na kraju predavanja o. Franjo je govorio o razumijevanju spolnog morala. U današnjem svijetu vlada kontracepcijski mentalitet, gdje je bitan samo užitek, a kod kontracepcije čovjek se posve ne daruje jer isključuje svoju plodnost. Današnja javnost i mediji prikazuju stvarnost posve drukčijom. Kod prirodne regulacije ne govori se laž tijelom, već se prirodno planira obitelj, a suzdržavanjem se razvija krepost čistoće, upozorio je predavač, zaključujući tribinu riječima da su ljudi današnjice zavedeni,*

ali to ne mora značiti da su i zli. Mnogi odrastaju u kulturi koja je zatrovana, a onda se tako i ponašaju.

Otac Franjo Podgorelec vrši službu u karmelićanskom samostanu u Remetama. U jubilarnoj 2000. godini doktorirao je teologiju iz područja duhovnosti na Theresianumu, karmelićanskom učilištu u gradu Rimu. Njegova je disertacija usko povezana sa Somborom i nosi naslov „Duhovno djetinjstvo u spisima o. Gerarda Tome Stantića“. Jedan je od utemeljitelja karmelićanskih studija duhovnosti. Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu predaje nekoliko kolegija iz područja duhovnosti.

Duhovna vertikalna kršćanske obitelji

Kako je u uvodnoj riječi posljednje ovogodišnje korizmene duhovne večeri rekao o. Zlatko Žuvela, vjerojatno najzahtjevnija tema naslova „Izazovi suvremene kršćanske obitelji“ pripala je čalnici Uredništva *Zvonika* Katarini Čeliković. Kroz nekoliko godina unatrag svoja predavanja pripremali su i izlagali svećenici karmelićani iz mnogih samostana, ali i svećenici Subotičke biskupije. Na posljednjoj ovogodišnjoj tribini održanoj 14. travnja, okupljeni vjernici u dvorani HUN „St. Gerhard“ imali su prigodu po prvi puta čuti razmatranje koje ne dolazi iz svećeničkih krugova, već iz krugova vjernika laika.

Katarina Čeliković na samom početku predavanja iznijela je poražavajuće podatke koji se tiču drastičnog porasta broja razvoda u Srbiji i Hrvatskoj. Slikovitim prikazom usporedila je obitelji dvadesetog i dvadeset i prvog stoljeća, gdje je vertikalna duhovnost – ono što nas uzdiže k nebu, dok je horizontalna zemlja, naša svakodnevnica, pa i prizemnost i materijalizam. Usporedila je vrijednosti, odnosno socijalne, ekonomske i duhovne odnose obitelji dvaju stoljeća. U kući obitelji dvadesetog stoljeća socijalni odnosi pretpostavljaju broj

djece i generacija. Bilo je više djece, više generacija (djeca, roditelji, roditelji roditelja...). Djeca su bila poslušna, roditelji su imali dužnost brinuti o djeci, da imaju što jesti, ali i da odrastu u poštene ljude koji će raditi i zarađivati svoj kruh. Roditelji roditelja bili su poštivani i nisu stavljeni u domove. Socijalni odnosi imali su kategoriju poštovanja, razumijevanja i poslušnosti. Ekonomski odnosi bili su jednostavni i bez velikih zahtjeva. *Duhovna vertikalna bila je apsolutno najvažnija. Ali dolazi jedan potpuno novi odnos kada obitelj počinje zavisiti od drugih vanjskih okolnosti: kada je ekonomska baza najvažnija, počinju se urušavati socijalni odnosi. To podrazumijeva mnogo manje djece - jedno ili dvoje. Govoreći načelno, u toj kući žive samo dvije generacije - djeca i roditelji. U toj dimenziji duhovna vertikalna je sve niža, dok je horizontalna sve deblja i govori: želim, hoću i moram imati. Imati je osnovna nit vodilja u našem životu, a prema tome nas najčešće usmjeravaju mediji i obrazovanje. I kršćanske obitelji nažalost popuštaju jer gledaju primjere drugih, rekla je predavačica.*

U nastavku, nesebično je iznijela primjere iz svog života, odnosno života njene obitelji. Kroz trideset godina braka govorila je o kušnjama koje su ih snalazile, ali i Božjoj dobroti i prividnosti koja je bila uvijek s njima. Zahvaljujući vjeri Bog ih

je pomagao i jačao u kušnjama, ali kako kaže Katarina, kršćanska obitelj može dobiti puno kušnji, ali Bog nikada ne napušta one koji su mu vjerni. Govorila je također i o našem Slugi Božjem ocu Gerardu Tomi Stantiću i o proljeću o kojem je on govorio. **Martina Čeliković**, najmlađa članica ove obitelji, svim nazočnima podijelila je citate, misli oca Gerarda o obitelji. U nastavku, iznoseći brojne primjere, predavačica je upozorili kako je u obitelji najopasnija i najteža moralna kriza, ali postoje sredstva koja nam mogu pomoći, to su molitva, svakodnevno druženje s Isusom i Euharistija. Katarina tvrdi da su najveće opasnosti današnjice mediji te, svima preporuča najbolji medij – Sveto pismo, jer u njemu nema prevare. Na kraju je spomenula i alternativu braku, pošast modernog doba – takozvano partnerstvo. Istospolne zajednice nastaju na seksualnoj devijaciji što kršćani ne mogu prihvatiti i prakticirati. Papa i učiteljstvo Crkve govore da se s takvom vrstom problema ljudi mogu boriti i taj problem riješiti. Na kraju posljednje duhovne večeri, o. Žuvela zahvalio je svima koji su pomogli realizaciju ovih tribina, svim predavačima i slušate-

ljima. Važno je napomenuti da su sve korizmene duhovne večeri svojim skladnim sviranjem na violini i flauti uljepšali **Nikoleta** i **Danijel** iz obitelji **Malenić**, te orguljaši **Valerija Utaši** i kapelan župe Presvetog Trojstva u Somboru **Gabor Drobina**.

Katolička crkva u regiji

Blagoslov gradilišta i polaganje kamena temeljca nove crkve u Maradiku

Svečanost polaganja temeljnog kamena za novu crkvu sv. Ane u Maradiku, kojoj su prethodili sveta misa i blagoslov gradilišta, održana je 19. ožujka.

Stara nesrušena crkva zidana je kao kuća od zemlje i čerpića kao jedina takva na ovim prostorima, kojoj je dograđen zvonik od cigle. Sve je narušila vlaga. Zbog potrebe većeg prostora i građevinski čvršćeg materijala podiže se nova crkva na slavu Božju, te duhovno, pastoralno i kulturno dobro župljana župe Maradik i čitavog sela. Ideja o novoj crkvi počela je još dolaskom tada pomoćnog biskupa **Đure Gašpa-**

rovića u Srijem, a uz financijsku potporu Đakovačko-osječke nadbiskupije i župnika iz Županje koji je darovao sredstva za postavljanje temelja crkve, započeti su radovi. Župnik **Božidar Lusavec** i srijemski biskup traže donatore. Uz župnika iz Županje i Đakova jedan dio župljana je već darivao, a dalje se očekuje pomoć i od ostalih donatora, jer sami župljani to ne mogu ostvariti. Građevinci obećavaju završetak gradnje crkve za 150 dana, ako bude sredstava. Slavlje polaganja kamena temeljca započelo je svetom misom koju je predslavio srijemski biskup Đuro Gašparović, uz koncelebraciju svećenika Srijemske biskupije i župnika **Ivana Varoščića** iz Županje. Prirodnu propovijed održao je srijemski biskup Gašparović koji je među ostalim istaknuo: *Vi ste Crkva, sagrađena od „živog kamenja“, nova i savršena, podignuta ne ljudskom rukom, nego slavom živoga Boga a utemeljena na osobi Isusa Krista. To je duhovna građevina, to je hram Kristova tijela, to je Crkva kojoj su apostoli temelj, Krist zaglavni kamen, a mi kršćani živo kamenje po krštenju ugrađeno u tu duhovnu zgradu*, rekao je biskup, zahvaljujući na kraju župnom upravitelju na zauzetosti oko izgradnje ove crkve. Poslije svete mise u svečanoj procesiji, koju je predvodio biskup sa svećenicima, svi okupljeni su se uputili prema gradilištu nove crkve i ponijeli kamen s poveljom koji će biti ugrađen u kamen temeljac. U temeljni kamen položen je tekst u kojem su navedena imena svih sadašnjih crkvenih i svjetovnih vlasti te imena osoba i poduzeća koja su pridonijela da započne izgradnja ove crkve.

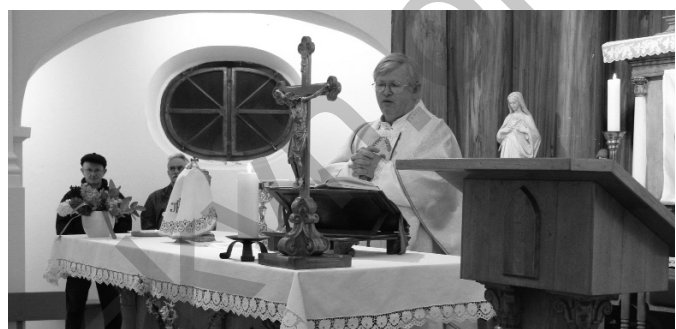
Tomislav Mađarević

Proslava sv. Josipa u Srijemskim Karlovcima

U župi u Srijemskim Karlovcima u Kapeli Gospe od Mira 19. ožujka svečano je proslavljena blagdan sv. Josipa. Svečano misno slavlje predslavio je župnik vlč. **Marko Lončar**.

Crkveni zbor crkve Presvetog Trojstva u Srijemskim Karlovcima uzveličao je slavlje svojim pjevanjem mise „X. Stanislava Prepreka – u čast Franji Asiškom“. U prigodnoj propovijedi župnik vlč. Marko Lončar je iz evanđelja po Luki razmotrio i pokazao sv. Josipa kao brižnog oca prema Isusu, kada je on imao dvanaest godina. *Istina jest da se nijedna njegova riječ nije tu spomenula, ali iz riječi Blažene Djevice Marije: „Gle otac tvoj i ja žalosni smo te tražili“, vidi se da je briga bila*

na glavi obitelji, kao što je red u ono vrijeme bilo, kada se isticalo da je muž glava kuće. Sveti Josip je i za nas poticaj kako da se osposobimo za svako dobro djelo, zaključio je propovjednik. /Tomislav Mađarević/

Posjet američkog biskupa Blaža Čupića Srijemskoj biskupiji

Srijemski biskup Đuro Gašparović zajedno s kancelarom Biskupije preč. Markom Lošom i župnikom u Petrovaradinu 3, primio je 28. ožujka u Petrovaradinu u posjet biskupa američke biskupije Spokane iz savezne države Washington mons. Blaža Čupića, ravnatelja Ureda za pomoć Katoličkoj crkvi u Središnjoj i Istočnoj Europi pri Biskupskoj konferenciji Sjedinjenih Američkih Država, u pratnji suradnika *Laudato* iz Zagreba. Bio je to prvi njegov pohod Srijemskoj biskupiji.

Na susretu u razgovoru biskup Gašparović je prikazao povijest Srijemske biskupije od prvih kršćanskih vremena do danas i izvijestio o njezinu ustrojstvu, životu i pastoralnom radu svećenika, redovnika, redovnica i vjernika laika ove mjesne crkve u Srijemu na crkvenom području kao i planove i programe budućih pastoralnih događanja. Također je iznio dosadašnji rad i veoma dobru vezu i suradnju sa susjednim biskupijama. Mons. Blaž Čupić iznio je razloge dolaska u Srijemsku biskupiju i prijedloge pomoći i suradnje na pastoralnom planu, posebno s obzirom na pastoralne i materijalne

potrebe Srijemske biskupije te predstavio biskupe SAD koji u zadnjih 25 godina imaju obvezu zvanu „Pomoć Katoličkoj crkvi u zemljama Središnje i Istočne Europe“. Uslijedio je potom pohod Biskupijskom svetištu Majke Božje Tekijske, gdje su biskup mons. Gašparović i upravitelj svetišta **Stjepan Barišić** uglednog gosta upoznali s povijesnim značenjem Svetišta za vjernike Srijemske biskupije i susjednih biskupija i bogatom višestoljetnom kršćanskom hodočasničkom tradicijom. Nakon pohoda Svetištu gost se uputio u obilazak Petrovaradinske tvrđave. Na koncu posjeta biskup Gašparović i mons. Čupić predslavili su euharistijsko slavlje u crkvi sv. Jurja u Petrovaradinu. /Tomislav Mađarević/

Križni put u Mužlji

Tijekom korizmenog vremena vjernici se rado okupljaju na pobožnost križnoga puta. Tako su se i vjernici župe sv. Dominika Savia u Mužlji okupili na zajedničku molitvu križnoga puta.

Naime, svakog korizmenog petka vjernici se okupljaju na tu pobožnost, kada također mole na nakanu Svetoga Oca, za duše u čistilištu, za bolesnike i po svojim posebnim nakanama. Zanimljivost tog križnog puta jest da se postaje mole većinom na mađarskom, a poneke i na hrvatskom jeziku, prema tome koje su narodnosti vjernici. Ovo zajedništvo i sloga u razmatranju Isusove muke poticaj je na zajednički

život ne samo katolika, nego svih ljudi dobre volje u Vojvodini i po čitavom svijetu. /Janez Jelen/

Korizma u Irigu

Lijepi uvod u drugu nedjelju korizme bilo je misno slavlje 15. ožujka, tijekom kojega je župnik **Blaž Zmaić** u Dobrodolu bračnim drugovima **Janošu i Heleni Marković** podijelio blagoslov prigodom pedesete obljetnice njihova braka. Osobito je bilo lijepo na misnom slavlju 16. ožujka kada je u župi bio dan klanjanja s temom Preobraženja. Župnik je 17. ožujka nazočio redovitoj duhovnoj obnovi u Petrovaradinu, a poslijepodne je u Irigu sahranio **Terezu Varga** (82). Blagdan sv. Josipa proslavljen je u župi misom za pokojne iz obitelji **Varga**. Križni put molili smo posebno 21. ožujka, a istoga dana slavljena je sveta misa za pokojne iz obitelji **Kiš** uz poruku: *U središtu nevolje križa i smrti slavimo euharistiju s Kristom da doživimo promjenu uskrsnuća i život*. Misa za pokojne **Franju i Terezu Varga** slavljena je 22. ožujka. Zbog obveza te korizmenog vremena, župnik nije mogao nazočiti vjenčanju kolege nastavnika i v. d. srednje škole, **Tihomira Stojkovića i Andrijane**, koje je obavljeno toga dana u Lačarku. Treću nedjelju korizme slavimo u posebnom ozračju u Vrdniku uz dvije nakane: za pokojne članove iz obitelji **Pančiško** i za pokojnog **Đuru Frica**. U ovom tjednu župnik je dva puta nazočio proslavama dana škole u Irigu i Vrdniku gdje radi kao vjeroučitelj. Župnik je 27. ožujka nazočio humani-

tarnom koncertu za teško bolesnu **Tijanu Badrić** (4). Sudjelovao je također i na tromjesečnim sjednicama u sve tri škole. U subotu 29. ožujka oprostili smo se u Vrdniku od pokojne **Irme Molan** (91). Četvrtu nedjelju korizme, 30. ožujka, slavimo s molbom: *Gospodine daj da progledam*, jer smo često slijepi kod zdravih očiju. *Samo svjetlo vjere daje nam pravo vidjeti i hodati*, poručio je župnik. Za vježbu toga tjedna uzimamo nakanu: odreći se medija i zaželjeti nešto ili nekoga vidjeti i prihvatiti. U Šatrincima smo se 5. travnja oprostili od najstarijeg člana zajednice, **Ivana Novaka** (91). Petu korizmenu nedjelju slavimo u Vrdniku s posebnom nakanom: **Ljubica** daje služiti svetu misu za zdravlje svoje sestre **Zorice**. Vježba za ovaj tjedan bila je zadržati u pogledu, tko i što me danas susrelo, na koga ili na što danas posebno mislim i za čega želim Bogu zahvaliti. Navečer iste nedjelje župnik je nazočio otvorenju FEDAS-a (Smotra srijemskog amaterskog kazališta) i iriškoj predstavi. Kroz ovaj tjedan bile su u dekanatu uskrsne ispovijedi (8. travnja u Irigu). Župnik je u Vrdniku 12. travnja predvodio sprovedne obrede **Ivanke** (85). Kruna korizme bila je Cvjetnica, 13. travnja, a misna slavlja slavljena su u Irigu i pripadajućim filijalama, uz župnikovu poruku: *U slušanju i promatranju otkriti samog sebe i vlastito mjesto u povijesti s molitvom Helder Camre: „Daj mi biti tvoj magarac, Kriste. Daj da budem jedan, koji tebe nosi ljudima“*. /f. f./

Crkveni god proslavljen u Čereviću

Župa sv. Josipa u Čereviću u Srijemskoj biskupiji organizirala je 19. ožujka proslavu svoga zaštitnika. Svečano euharistijsko slavlje predslavio je vlč. Željko Tovilo, župnik župe u Rumi, uz koncelebraciju dekana petrovaradinskog dekanata preč. Tomislava Kovačića, mjesnog župnika vlč. Zdravka Čabrajca, vlč. Marka Loša župnika župe Petrovaradin-3, vlč. Stjepana Barišića župnika župe Petrovaradin-2, vlč. Marka Lončara župnika u Srijemskim Karlovcima koji je nekada bio župnik župe Čerević, vlč. Nikice Bošnjakovića župnika u Šidu i grkokatoličkog svećenika vlč. Darka Raca župnika župe Bačinci.

Euharistijsko slavlje je i pjesmama svetom Josipu uzveličala skupina pjevača iz župe Beočin. U prigodnoj propovijedi vlč. Željko Tovilo je rekao kako je Isus Krist središte naših života, On je središte ovoga trenutka u kojem sada jesmo. *On je i u središtu našega kršćanskoga života, htjeli mi*

to priznati ili ne. Zato dok danas slavimo Svetog Josipa zagledani smo u lik toga čovjeka, kako slušamo odlomke iz evanđelja „pravedni Josip“. Zagledani smo u njega i divimo mu se, ali kao da u svom kršćanskom životu, kada slavimo svece mi ne slavimo njih, mi želimo proslaviti Krista u njihovom životu, rekao je propovjednik. /Tomislav Mađarević/

Događanja u Zemunu

Književna večer posvećena Augustu Šenoi

Književna večer posvećena Augustu Šenoi održana je 29. ožujka u organizaciji Zajednice Hrvata Zemuna, u prostorijama knjižnice i čitaonice „Ilija Okrugić“.

Ideja je bila na što bolji način približiti nazočnima lik i djelo ovog hrvatskog romanopisca, pripovjedača, pjesnika, kritičara i feljtonista. To su na najbolji mogući način i učinili **Tanja Grličić**, koja je bila voditeljica književne večeri, i voditelj knjižnice i čitaonice „Ilija Okrugić“ **Petar Dujić**. Oni su veoma izražajno, sadržajno, uz prateći materijal približili nazočnima najosnovnije činjenice iz Šenoina životopisa kao i njegova najznačajnija djela. Predstavljena je i Šenoina poezija koju je govorila **Slađana Živković**. Knjižnica i čitaonica „Ilija Okrugić“ ovom književnom večeri otvorila je širom svoja vrata zainteresiranim Zemuncima da upoznaju najznačajnije hrvatske pisce i umjetnike uopće, kao i najznačajnije trenutke hrvatske povijesti. /Danijela Lukinović/

Orguljaški koncert

U crkvi Uznesenja BDM u Zemunu, 1. travnja održan je koncert na orguljama pod nazivom „Slušaj orgulje“. Bio je to zapravo solistički koncert mlade orguljašice **Višnje Dimitrijević**.

Program koncerta osmišljen je kao dio glazbenog festivala „Front“. Cilj ovoga festivala jest da se kulturne i glazbene manifestacije izmjestе iz tradicionalnih kulturnih prostora i na taj način postanu dostupniji mladima koji nemaju naviku posjećivati koncerte klasične glazbe. Koncert održan u Zemunu jedan je u nizu mnogih u okviru festivala koji je trajao šest dana, a održan je na inicijativu glazbene udruge „Muzikon“ koja je usmjerena ka promociji klasične glazbe, afirmiranju mladih glazbenih profesionalaca i kulturnoj edukaciji mladih.

Nazočne je na početku koncerta pozdravio župnik **Jožo Duspara** izrazivši svoje zadovoljstvo što može pozdraviti mlade entuzijaste na čelu s gospođicom **Dimitrijević**. Koncert je započeo koralom „Slavim te Gospode“ **J. S. Bahca** što su nakon izvedbe na orguljama otpjevale **Višnja Dimitrijević** i **Hristina Antić**. Uslijedio je koncert u C duru, Fuga u c molu, i druga djela. Svoj solo nastup na violini u okviru koncerta imao je **Spasoje Spasojević**. /Danijela Lukinović/

Tribina prof. Čatića

Redovito predavanje prof. **Ivice Čatića** u okviru tribine „Uvod u kršćanstvo“ održano je 23. ožujka u Zemunu, a naglasak je ovoga puta bio na 17. poglavlju **Djela apostolskih**.

Ovo poglavlje otkriva nam mali dio događaja koji su pratili Pavlov boravak u Solunu. Naime, Pavao i Sila preko Amfipola i Apolonije stigoše u Solun gdje je bila židovska sinagoga. Pavao, po običaju, uđe u sinagogu i tamo je raspravljao tri subote sa Židovima u vezi Pisama. Prof. **Ivica Čatić** ističe u svom izlaganju da je ovaj period od tri subote možda veoma kratak, ali da detalji u svezi toga nisu otkriveni. Ono što je bitno jest da je Pavao, kako se u Bibliji kaže, pokazivao i dokazivao govoreći: „Trebalo je da Mesija trpi i uskrсне od mrtvih: ovaj Isus, kojega ja vama propovijedam, jest Mesija.“. Naglasak drugog dijela predavanja bio je na Pavlovu govoru kojeg je održao nasred Areopaga. Referirajući se na Pavlove riječi, predavač je istaknuo da bismo ih mogli primijeniti i na današnje vrijeme. *Pavao ode između njih, a neki muškarci se ipak prikloniše njemu i povjeroše, među njima je bio Dionizije Areopagit te žena po imenu Damara, i neki drugi s njima.* Sve ovo bio je samo uvod u daljnji slijed događaja koji će biti jasna slika trnovitosti puta Pavlova širenja evanđelja.

Danijela Lukinović

Cvjetnica u Vatikanu

Gdje je moje srce, komu iz Evanđelja nalikujem, pitanje je koje će nas pratiti čitav predstojeći tjedan, rekao je

Papa ozbiljna glasa u potpunosti improviziravši propovijed. Vatikan je procijenio da je oko 100.000 ljudi nazočilo misi i ophodu na Trgu sv. Petra.

Tko sam ja pred Isusom koji trpi?, rekao je, a njegovo je pitanje izazvalo gotovo opipljivu uznemirenost među okupljenim vjernicima. Čuli smo toliko imena – vođa, svećenika, farizeja, doktora pravnih znanosti koji su ga odlučili ubiti. Jesam li i ja jedan od njih?, nastavio je Papa ni-

zati pitanja praveći među njima duge stanke. *Jesam li poput Jude? Spreman izdati Isusa ili poput učenika koji nisu ništa razumjeli, koji su spavali dok je Gospodin trpio? Jesam li ja budan?*, nastavio je argentinski Papa. U nastavku propovijedi Papa je pozvao vjernike da se zapitaju jesu li poput učenika koji je sve želio riješiti mačem ili poput Jude koji je hinio da voli Isusa, a dao mu je izdajnički poljubac prije nego što ga je izdao. No Papa je u propovijedi naveo i pozitivne primjere iz Evanđelja poput Šimuna Cirenca koji je Kristu pomogao nositi križ te je spomenuo odvažne žene, među njima i Isusovu majku, koje su patile u tišini. /*Laudato.hr*/

Papa slavio Misu večere Gospodnje sa siromašnima i osobama s ruba društva

Papa Franjo je na Veliki četvrtak, 17. travnja, predvodio Misu večere Gospodnje u Centru svete Marije od Božje providnosti udruge Don Carlo Gnocchi u Rimu. Na misi koja je održana u crkvi toga Centra sudjelovali su šticenici Centra i članovi njihovih obitelji, osoblje i voditelji Centra. Centar skrbi za najsiromašnije i osobe s ruba društva. /*IKA*/

Papa poklonio tisuće džepnih izdanja evanđelja

Dar pape Franje vjernicima koji su u nedjelju 6. travnja sudjelovati na molitvi „Anđeo Gospodnji“ na Trgu sv. Petra bilo je evanđelje u mini formatu. Volonteri, među kojima je i 150 skauta te bogoslovi, podijelili su tom prigodom nekoliko tisuća primjeraka.

Riječ je o posebnom izdanju vatikanske tiskare, koje se inače ne nudi na tržištu. Osim četiriju evanđelja, to izdanje na talijanskom jeziku sadrži Djela apostolska, uvodnu riječ iz Papine pobudnice *Radost evanđelja* te na posljednjim stranicama molitvu bl. Johna Henryja Newmana.

Papa Franjo više je puta prethodno u brojnim prigodama preporučao svima da uvijek u džepu nose evanđelje da bi u slobodnim trenucima iz njega mogli čitati. /*IKA*/

Tri milijuna ljudi na kanonizaciji u travnju

Na kanonizaciji pape Ivana Pavla II. i Ivana XXIII. krajem travnja grad Rim očekuje najmanje tri milijuna posjetitelja. Točan broj je međutim teško procijeniti. Više od dvije milijarde ljudi diljem svijeta događanja će pratiti putem televizije.

Osim toga, bit će postavljena tri velika ekrana na kojima će se moći pratiti događanja s Trga sv. Petra. Još četiri ekrana bit će postavljena na velikim trgovima u središtu grada. Grad Rim za taj vikend predviđa troškove od oko pet milijuna eura.

Više od 2600 volontera posjetiteljima će na prostorima oko bazilike sv. Petra i u blizini sedam velikih ekrana podijeliti oko četiri milijuna boca vode. Bit će angažirano i oko 4400 policajaca.

Predviđa se da će mnogi hodočasnici doputovati autobusom, pa će oko središta grada biti više od 4300 autobusnih parkirališnih mjesta. Gradski prijevoz podzemnom željeznicom i autobusnim linijama 27. travnja će cijeloga dana biti pojačan. /*IKA*/

Obvezujuća izjava s vatikanske konferencije o trgovini ljudima

Na završetku dvodnevne međunarodne konferencije o trgovini ljudima na temu „Suzbiti trgovinu ljudima: Crkva i poštovanje zakona u suradnji“ održane u Vatikanu objavljena je 10. travnja obvezujuća izjava o

borbi protiv toga „zločina protiv čovječnosti“, kako je papa Franjo nazvao trgovinu ljudima te je izjavio:

Pozivam međunarodnu zajednicu da usvoji još jednoglasniju i učinkovitiju strategiju protiv trgovine ljudima, tako da se u svim dijelovima svijeta muškarce i žene više ne koristi kao sredstvo za postizanje nekog cilja, te da se uvijek poštuje njihovo nepovredivo dostojanstvo.

Kao viši policijski dužnosnici iz čitavoga svijeta, obvezujemo se iskorijeniti ranu te ozbiljne kriminalne aktivnosti, u kojoj se zlostavlja ranjive ljude. Ova konferencija dio je procesa u kojem zajedno radimo na međunarodnoj razini na razvijanju strategija u sprječavanju, pastoralnoj skrbi i reintegraciji, stavljajući žrtvu u središte svega što činimo.

Ja se osobno obvezujem da ću predano raditi na produbljivanju partnerstva s Crkvom i civilnim društvom da se pravdi privede one koji su odgovorni za te užasne zločine i da se olakšaju patnje žrtava, ističe se u obvezujućoj izjavi s vatikanske konferencije o trgovini ljudima. /IKA/

Papa primio Barracka Obamu

Papa Franjo primio je 27. ožujka u audijenciju Barracka H. Obamu, predsjednika Sjedinjenih Američkih Država.

U srdačnim su razgovorima razmijenjena mišljenja o nekim aktualnim međunarodnim temama te je izražena nada da će se na zaraćenim područjima poštovati humanitarno pravo i međunarodni zakoni te da će sukobljene strane tražiti rješenje u pregovorima.

U vezi bilateralnih odnosa i suradnje između Crkve i države, razgovaralo se o pitanjima od posebne važnosti za Crkvu u toj zemlji, kao što je ostvarivanje prava na vjersku slobodu, život i prigovor savjesti, kao i pitanje migracijske reforme. Na kraju je izraženo zajedničko opredjeljenje za iskorenjivanje trgovine ljudima u svijetu. /IKA/

Premينو srpskopравoslavni mitropolit zagrebačko-ljubljanski Jovan Pavlović

Mitropolit zagrebačko-ljubljanski Jovan Pavlović preminuo je 3. travnja u Zagrebu nakon kraće bolesti.

Mitropolitu se nekoliko dana prije smrti pogoršalo zdravstveno stanje, zbog čega je smješten u Kliničko-bolnički centar Sestara milosrdnica, gdje je, poslije moždanog udara, operiran. Rođen je 22. listopada 1936. godine u slavonskoj selu Medicima nedaleko Slatine. Za episkopa SPC izabran je god. 1977., a od 1982. zagrebački je mitropolit. /Bitno.net/

Pogledajte premijeru filma u Hrvatskoj: Tko je papa Franjo?

Pogledajte dokumentarni film o papi Franji – čime sve iznenađuje svijet? Bliski papa iz daleke zemlje, osvaja milosrdem i poniznošću! Papa s nama, reportaže, dokumentarci, cr-

tići, intervjui, glazba, prilozi Rome reportsa – sve to, u preglednom vizualnom ruhu, pogledajte na stranici laudato.tv. /Laudato.hr/

Završne pripreme za Susret hrvatske katoličke mladeži u Dubrovniku

U tijeku su završne pripreme Susreta hrvatske katoličke mladeži koji će se održati u Dubrovniku 26. i 27. travnja ove godine. Na ovom skupu sudjelovat će oko 35.000 mladih katolika iz Hrvatske, inozemstva i Dubrovačke biskupije, što bi trebalo biti najveće okupljanje mladih hrvatskih katolika do sada.

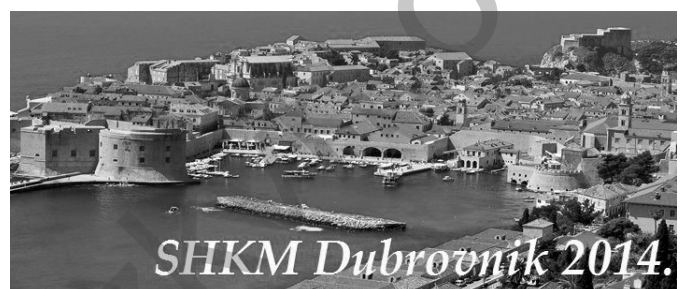
Više od 22.000 mladih hodočasnika bit će smješteno kod obitelji širom Dubrovačke biskupije, uključujući i elafitske otoke, Mljet, Korčulu i Pelješac. Oko 6.000 mladih bit će smješteno u školskim i sportskim dvoranama, dok će oko 500 mladih boraviti po samostanima i župnim uredima. Pedesetak mladih hodočasnika iz Vukovara smjestit će se u Biskupskom dvoru u Gospiu polju.

U tjednu uoči Susreta hrvatske katoličke mladeži, od 21. do 26. travnja 2014., održat će se Festival mladih, što uključuje raznovrstan kulturni i duhovni program, kao i bližu pripremu mladih Dubrovačke biskupije za Susret.

Prvog dana Susreta, 26. travnja, zabavni i duhovni program započet će već u jutarnjim satima na 17 različitih lokacija Gradu.

Svečano otvorenje susreta predviđeno je ispred crkve sv. Vlaha u 12 sati. U 14.30 sati mladi će krenuti u procesiji iz Grada prema Gružu, gdje će se u 17 sati održati euharistijsko slavlje koje će predvoditi dubrovački biskup mons. Mate Uzinić u koncelebraciji s predsjednikom HBK mons. Želimir Puljićem, apostolskim nuncijem u Hrvatskoj mons. Alesandrom D'Erricom, 14 nad/biskupa i 500 svećenika.

Euharistijsko slavlje slavit će se na prostoru od oko 15.000 m², na istom mjestu u luci Gruž na kojem je prije 11 godina misu služio papa bl. Ivan Pavao II., koji će sljedeći dan u Rimu biti proglašen svetim, a čije će relikvije biti izložene ispred oltara. Euharistijsko slavlje izravno će prenositi Hrvatska televizija. /Bitno.net/

Brak i obitelj

Piše: mr. o. Mato Miloš, OCD

Bog, Gospodar života, povjerio je ljudima uzvišenu zadaću da održavaju život, i tu dužnost moraju vršiti na način dostojan čovjeka. Zato treba već od začeca najbrižnije štiti život; a pobačaj i čedomorstvo su užasni zločini (GS br. 51).

Bračna ljubav i poštovanje ljudskog života

Govoreći o bračnoj ljubavi i poštivanju ljudskog života od začeca do prirodne smrti, Sabor je svjestan da će sudružnici u želji skladnog provođenja bračnog života, radi raznih prilika i neprilika života, biti privremeno spriječeni rađati više djece. U takvim okolnostima nije lako sačuvati bračnu vjernost i ljubav, kao i potpuno zajedništvo života. Tamo gdje je prekinut intimni bračni život dolazi u opasnost vjernost supruge i dobro djece. Obitelj je u opasnosti kao i odgoj djece. Kod rastavljenih supružnika najviše stradaju djeca. Ona su razapeta između majke i oca koji ne žive skupa. To snažno utječe na njihovu psihu i razvitak ljudskog i duhovnog života. Djeca ranjena rastavom svojih roditelja, pomanjkanjem obiteljskog zajedništava i ljubavi, često puta se pretvaraju u mrzitelje života pa čak i u monstume. Primjeri nasilja adolescenata u školama i posezanje za oružjem, to nam zorno pokazuju. Brak i obitelj suočena s takvim problemima često puta donosi nečasna rješenja ne prezaajući ni pred ubojstvom. *Takvima Crkva doziva u pamet da ne može biti istinske opreke između Božjih zakona o prenošenju života i njegovanja prave bračne ljubavi (GS br. 51).* Čovjekova seksualnost, kao i njegova moć rađanja, nadilaze ono što se događa kod nižih stupnjeva života. *Zato treba s velikim poštovanjem cijeniti čine koji su vlastiti bračnom životu i koji su usklađeni s pravim ljudskim dostojanstvom (isto).* Što se tiče usklađivanja bračne ljubavi s odgovornim prenošenjem života, potrebno je njegovati bračnu čistoću. Prema crkvenim načelima, *nije dopušteno radi reguliranja poroda ići putovima što ih je crkveno Učiteljstvo tumačeći Božji zakon osudilo (isto).* Ljudski se život i dužnosti njegova prenošenja ne mogu ograničiti

samo na ovaj svijet, nego je on uvijek u vezi s vječnim određenjem ljudi. Crkva osuđuje svaki napad na ljudski život od začeca do prirodne smrti, uključujući osobito raširenu pošast pobačaja ili „bijele kuge“. Nažalost, mi izumiremo. Pretvaramo se u staračko pučanstvo koje neće moći ni same sebe poslužiti niti privrijediti za dostojan ljudski život. Sijećemo granu na kojoj sjedimo.

Promicati dobro braka i obitelji

Obitelj je rasadište života i škola učenja čovječnosti. Što se u odgoju dobiva u obitelji to se nosi cijeloga života. Da bi obitelj ostvarila svoj život i poslanje, potrebno je da muž i žena, roditelji i djeca, uzajamno razgovaraju i surađuju u odgoju djece. Od velike je važnosti otac obitelji za izgradnju ljudskosti i čovječnosti djece. Majčinska briga u kući, osobito prema maloj djeci, od neprocjenjive je vrijednosti. Otac i majka trebaju tako odgajati svoju djecu da, kad odrastu, mogu s punom sviješću odgovornosti izabrati svoj životni poziv, uključujući i svećenički i redovnički poziv. Ona djeca koja izaberu poziv biti otac i majka, neka ih se odgaja tako da zrelo i odgovorno prihvate sakrament ženidbe i osnivanje vlastite obitelji pod moralnim, socijalnim i ekonomskim uvjetima. *Zadaća je roditelja ili skrbnika da razboritim savjetima budu vodiči mladima pri osnivanju obitelji, a oni treba da ih rado slušaju, no ipak se moraju čuvati da ih izravno ili neizravno ne prisiljavaju bilo na sklapanje ženidbe bilo na izbor određenog bračnog druga (GS br. 52).* Obitelj, u kojoj se susreću različiti naraštaji u međusobnom pomaganju pridonose stjecanju punije životne mudrosti, usklađivanja osobnih prava s drugim zahtjevima društvenog života, i čine temelj društva. Obitelji koje žive po Božjim zapovijedima i moralnim načelima imaju svoju čvrstoću i jamče opstanak čovječanstva. Pogaze li se Božje zapovijedi i moralno učenje Crkve, obitelji se raspadaju. Raspadanjem obitelji raspada se i društvo kao takvo. Zato svi koji u društvu imaju kakav utjecaj na zajednice i društvene skupine trebaju učinkovito doprinosti dobrobiti braka i obitelji. *Državna vlast neka smatra svojom svetom dužnošću da prizna pravi značaj*

braka i obitelji, da ga štiti i podupire, da čuva javni moral i promiče kućnu dobrobit. Roditeljima mora biti osigurano pravo da rađaju djecu i da je odgajaju u krilu obitelji. Obazrivim zakonodavstvom i različitim mjerama treba zaštititi i na prikladan način pomoći i onima koji su na žalost lišeni dobra obitelji (GS isto). Roditelji imaju pravo dići svoj glas kada se u školama uvodi takozvani zdravstveni odgoj, osobito četvrti modul, koji se kosi naravi i moralu obiteljskog života i odgoja djece. Država treba štiti prava roditelja u odgoju svoje djece a ne nametati module i kurikulume koji se protive kršćanskom moralu i odgoju djece. U vremenu u kojemu živimo i u kojemu se nameće „zdravstveni odgoj“ koji se protivi Božjoj zamisli braka i obitelji, kršćanski vjernici ne smiju mirovati. Trebaju dizati svoj roditeljski glas i braniti prave vrednote braka i obitelji. Obitelji se trebaju udruživati i svjedocanstvom vlastitog života složno surađivati i s drugim ljudima dobre volje promicati brak i obitelj na temeljima Božjih zapovijedi. Na taj način će se nadvladati teškoće koje se postavljaju pred brak i obitelj, a obiteljima izboriti pravo na vlastiti odgoj djece. Roditelji i svi kršćanski vjernici trebaju imati ispravnu savjest, mudrost pa i stručnu spremu u odgoju djece i obitelji. Stručnjaci u biološkim, medicinskim, socijalnim i psihološkim znanostima itekako mogu pridonijeti dobru braka i obitelji, osvjetljavajući različite uvjete koji pogoduju zdravoj regulaciji ljudskoga rađanja (GS isto). Svećenici su pozvani da poznavanjem obiteljske problematike, propovijedanjem riječi Božje, liturgijom i duhovnom pomoći, strpljivo pomažu u teškoćama na koje nailaze obitelji. Veliku vrijednost imaju obiteljska udruženja koja se trude da *mladež i same bračne drugove, napose one koji su tek stupili u brak pomažu poukom i djelom te ih nastoje odgojiti za obiteljski i apostolski život (GS isto).* Sami supruzi, *slijedeći Krista, počelo života* trebaju postati *po radostima i žrtvama svoga zvanja, po svojoj vjernoj ljubavi, svjedoci onog misterija ljubavi što ga je Gospodin svojom smrću i uskrsnućem objavio svijetu (GS isto).*

(nastavlja se)

20. 4. 2014.

Uskrs – Vazam

*Dj 10, 34a.37-43;
Ps 118,1-2. 16-17. 22-23;
Kol 3, 1-4 ili 1Kor 5, 6b-8; Iv 20, 1-9*

Što to tako silno pokreće Ivana apostola da trči do groba? On je u cijelosti proživio dramu Isusove pashe. Ta bio je toliko blizak svom Učitelju. Zato nam se tvrdnja: *oni još ne upознаše Pisma* – čini gotovo nedopustivom. Ipak, bilo je upravo tako. Stoga nas ne treba čuditi da je Evanđelje i danas mnogima toliko nepoznato, pa čak i onima koji su naočigled blizu, u Crkvi. *Vidje i povjerova*. Zar je prazan grob bio dovoljan da se sve nedoumice rasprše? Nije moglo biti tek tako jednostavno. Ivan je ostao blizu svome Učitelju i u najtežim mukama. Iako razum ne shvaća, ljubav pomaže srcu da se otvori i progleda. Intuicija ljubavi omogućuje Ivanu da vidi i povjeruje prije svih ostalih. Radost Uskrsa dozrijeva samo na tlu vjerne ljubavi. To je prijateljstvo koje ništa i nitko ne može slomiti. Zar je to moguće? Da, moguće je. O tomu svjedoče toliko naši suvremenici koji su svoje živote položili za Uskrsloga, da po njemu i oni uskrsnu.

27. 4. 2014.

Druga vazmena nedjelja

*Dj 2, 42-47;
Ps 118, 2-4. 13-15.22-24;
1Pt 1, 3-9;
Iv 20, 19-31*

Poslije Isusove smrti, učenici su ostali sami. Toliko su bili preplašeni da su čak i vrata zaključali. Tri su godine proveli s Učiteljem. Da su ga razumjeli, ne bi ih poslije uskrsnuća morao prekorigiti zbog njihova *spora srca da vjeruju* (Lk 24,25). Njihov način razmišljanja ostao je previše zemaljski. Vidjevši nemoćnog Krista na križu, zaboravili su Isusovo obećanje: *opet ću vas vidjeti, i srce će vam se radovati i radosti vaše nitko vam oteti neće* (Iv 16,22). I sad, kad ih preplašene susreće Uskrsli, oni se obradovaše silno, opet vjeruju. Zato im Isus daruje plod uskrsnuća: *Mir vama! Primite Duha Svetoga*. Ipak, oni još trebaju čekati dolazak Duha Svetoga, da im on pročisti srca i duše, da ih ohrabri za naviještanje Božje slave. Povjeravajući učenicima vlast otpuštanja grijeha, Krist im je rekao: *Primite Duha Svetoga. Kojima otpustite grijeha, otpustaju im se; kojima zadržite, zadržani su im*. U dijeljenju sakramenata, Crkva je najprije pod križem, izvorom spasenja. Ondje ona prima vjernike, ondje se prihvaća Očeva ispružena ruka koja daruje novost života.

4. 5. 2014.

Treća vazmena nedjelja

*Dj 2,14.22-23; Ps 16,1-2a.5-11; 1
Pt 1,17-21; Lk 24,13-35*

Evandeoska scena dvojice učenika na putu u Emaus remekdjelo je liturgijske i misionarske kateheze. Dvojica učenika napuštaju Jeruzalem. Iznevjereni su i razočarani. No, ponovno će krenuti radosni i puni povjerenja, jer ih je na njihovu putu susreo Krist uskrsli. On je tumačenje Pisma, on je trajna prisutnost među svojim u sakramentu razlomljenog kruha. Odlazeći u Emaus učenici okreću leđa Raspetomu. Kriza križa kao da je pokopala svaku nadu. Nisu dovoljni glasovi žena da bi se nada ponovno rodila. I evo Isusa. On se pridružuje dvojici na putu, zanima se za njihova pitanja i razočaranja. To je opće vjerničko iskustvo. Kristov poziv nas susreće na putu naše nedovršene vjere, naših pitanja. Prijelaz do prepoznavanja Uskrsloga ide preko tumačenja Pisma. Ponovno otvoreno srce ključem protumačene Riječi moli za popudbinu razlomljenog kruha. Učenici tek tada razumiju, otvaraju im se oči. Žurno se vraćaju u Jeruzalem da s apostolima podijele svoje iskustvo. Emaus je remekdjelo utješnog razgovora. On je vjerničko iskustvo koje svima osigurava, kadgod slušamo Pisma i sudjelujemo u lomljenju kruha, Krist nas stvarno susreće, i ako mu otvorimo srca, on nam daje iskusiti da je s nama.

11. 5. 2014.

Četvrta vazmena nedjelja

Dj 2,14a.36-40; Ps 23,1-6; 1Pt 2,20b-25; Iv 10,1-10

Isus se predstavlja kao posrednik između Boga i ljudi, posrednik po kojemu Bog svojim daruje život. Nije nam dano Boga susresti na neposredni način, niti je na nama određiti način na koji ćemo komunicirati s njim. Bog se objavljuje i daruje po Kristu, živom u svojoj Crkvi, mjestu iskustva zajedništva s njime. Ustvari, Isus nije tek samo posrednik Božje objave, ta on je sama Božja Riječ koja otkupljuje, preobražava nas u nova stvorenja, prosvjetljuje nas vjerom i preobražava nas u milošću. On je vrata i dobri Pastir koji hodi ispred svoga stada. Čak po imenu poznaje svoje, ljubi ih i daruje svoj život za njih. Mi vjernici smo pozvani *slušati njegov glas i slijediti ga*, bez postavljanja uvjeta. On nas vodi na *pašnjake* života. Upravo ondje susrećemo i križ, poslije kojeg nas čeka radost vječna, a predokus joj već ovdje naziremo. Zato Isus poziva da se hranimo na pašnjaku njegove Riječi i Tijela, gdje nam se daje izobilje životnog smisla i mira, sam Krist.

18. 5. 2014.

Peta vazmena nedjelja

Dj 6,1-7; Ps 33,1-2.4-5.18-19; 1Pt 2,4-9; Iv 14,1-12

Riječi koje se izgovaraju na kraju života imaju posebn značaj. One sabiru otajstvo jednog bića. Biblijski patrijarsi umiru blagoslivljajući potomke. Isus ovdje govori svojim učenicima svjestan da se nalazi pred skorom smrću. Ove se riječi ne trebaju čitati kao dobro strukturirani i dosljedni govor. Uzmimo ih radije kao riječi izgovorene u dubokoj šutnji, kao riječi upućene uznemirenim ljudima, punim neizvjesnosti, straha. Ove Isusove riječi možemo slušati kao što se sluša kap rose koja pada u duboku špilju. Šutnja je ozračje u kojem ove riječi dopiru do dubine našeg srca i pružaju utjehu: *neka se ne uznemiruje srce vaše*. To su riječi pune nade: *u kući Oca mojega ima mnogo stanova* – one ulijevaju sigurnost: *Ja sam put, istina i život. Nitko ne dolazi k Ocu, osim po meni*. Da, to su također riječi zahtjevnog poziva: *tko vjeruje u mene, činit će djela koja ja činim*. Nije ovo lako razumjeti u prvi mah. Dok ovo slušaju učenici prekidaju Gospodina postavljajući mu izgubljena pitanja. Nisu ga još razumjeli, iako je već bio došao čas oproštaja. Hoćemo li mi znati razumjeti bolje? Ostanimo u šutnji i slušajmo.

28. travnja

Blaženi Josip (Józef) Cebula

(* 23. ožujka 1902. + 28. travnja 1941.)

- teško mu išao njemački jezik ● učitelj ● zbog plućne bolesti morao prekinuti školovanje ● redovnik ●
- na hodočašću dobio zvanje ● studirao u Belgiji ● svećenik ● traženi ispovjednik ● zaljubljenik u Euharistiju ●
- odgojitelj u malom sjemeništu ● vrstan odgojitelj mladeži ● učitelj novaka ● nesuđeni provincijal ●
- kad su mu branili, potajno obavljao svećeničke dužnosti ● izranjen strojnicom ● živ spaljen u krematoriju ●
- zaštitnik odgojitelja ● zaštitnik plućnih bolesnika ● zaštitnik redovnika ● zaštitnik svećenika ●

Mladost i školovanje

Josip je rođen 23. ožujka 1902. u južnoj Poljskoj, u mjestu Malnia, 17 km južno od grada Opole. U svojoj obitelji je bio najstariji od troje djece. Bilo mu je 12 godina kada je primio prvu svetu Pričest. Godine 1916. se u gradu Opole upisao u Kraljevsku katoličku učiteljsku školu. Kako je vrijeme odmicalo, u njemu se sve više budilo zvanje odgojitelja. Dvije godine kasnije, u prosincu 1918. se teško razbolio, vjerojatno zbog toga što mu je jako teško išao njemački jezik, pa ga je trud oko škole iscrpio. Bolest je bila tako teška da je morao prekinuti školovanje. Liječnik je ustanovio upalu porebrice, a nije isključeno da se radilo o tuberkulozi. Vratio se u Poljsku na operaciju.

S hodočašća u samostan

U rujnu 1920. godine je hodočastio u Marijino svetište Piekary Śląskie. U svetištu ga je pater Pawolek upoznao s redom Oblata Bezgrješne Djevice Marije. Nakon srednje škole, 1921. godine stupio je u novicijat u mjestu Markowice. Na Veliku Gospu 1922. položio je svoje prve zavjete, a onda su ga poglavari poslali na godinu dana u belgijski grad Liège, gdje je imao nastaviti svoju pripravu za svećeništvo. Teologiju je na kraju završio u svome zavičaju, pa je 5.

lipnja 1927. godine u gradu Markowice primio svećenički red.

Poglavar u malom sjemeništu

U dobi od 29 godina postao je poglavar Juniorata u Lublinu. Šest godina je tako uspješno vodio tu školu da je 1936. godine predložen za provincijala poljske provincije. Tu je ponudu Josip u svojoj poniznosti odbio iz osobnih razloga. Josipa su njegovi gojenci upamtili kao mirnog čovjeka. Bio je i veliki molitelj. Znao je čuvati povjerenu tajnu, a rekla ga još i blagost i iznimna poniznost.

Učitelj novaka

Umjesto da postane provincijal, 1. kolovoza 1937. godine imenovan je poglavarom novicijata u Markowicama i učiteljem novaka. Naredne godine je izabran za delegata u Generalni kapitul reda. No, iz zdravstvenih razloga nije mogao sudjelovati u radu kapitula. Kad su 1. rujna 1939. godine njemačke trupe ušle u Poljsku, oblatski skolastici su bili prisiljeni bježati iz svoga samostana, pa su na kraju došli u Markowice, gdje ih je primio pater Cebula. Bio je čovjek duboke i proživljene molitve i veliki štovatelj Euharistije. Pred ispovjedaonicom u kojoj je on ispovijedao bio je uvijek najduži red.

Progonjeni svećenici i redovnici

Na Malu Gospu 1939. godine jedna je njemačka padobranska jedinica pretrpjela velike gubitke od poljskih vojnika u okolini grada Markowice. Tada je nastupila sigurnosna policija, a uskoro i Gestapo. Zauzet je samostan, u njemu su zatvorili sve redovnike, kojima su nametnuli prisilni rad u okolnim njemačkim tvornicama. Kad su oblata pokušali pobjeći, Nijemci su oca Cebulu i još dvojicu svećenika uzeli za taoce. U samostanu su se zatim 1. listopada 1940. godine nastanili njemački doseljenici, da bi zatim na Svi svete Hitle-rova mladež zauzela cijelu kuću. Oblati su se ponadali da će ih u svoje kuće primiti obitelji koje su živjele oko samo-

stana. Mjesec dana kasnije otac Cebula je dobio dopuštenje da stanuje u jednoj maloj sobi u samostanu. Redovnici i svećenici su bili prisiljeni na težak rad, a stanovali su po seoskim kućama te su živjeli krajnje siromašno. I Josip je danju obavljao najteže fizičke poslove, a noću je potajno slavio svetu misu i dijelio sakramente.

Mučenik svećeništva

Vjeran svećenik i neustrašivi apostol nije mogao živjeti da ne obavlja svoje svećeničke dužnosti. U ratu su doušnici ljudi koji mogu otjerati u smrt. Jednoga dana jedan je doušnik prijavio svećenika Josipa da potajno misi, ispovijeda, dijeli sakramente. Josip je uhićen a onda kažnjen prisilnim radom u logoru uništenja Mauthausen. Već 18. travnja 1941. godine je bio u logoru. Prenosio je teško kamenje. Od napora je tjelesno i duhovno oslabio. Njegovi su mu se mučitelji rugali. Prisiljavali su ga da pjeva dijelove svete mise, a oni su ga ismijavali. Kad im je rekao da će zbog toga izrugivanja teško odgovarati pred Bogom, naredili su mu da trči prema za-branjenom pojasu logora. Čim je potrčao, čuvari su za njim zapucali kako bi ga optužili da je pokušao pobjeći. To je bio uobičajeni postupak. Za Josipom su stražari otvorili vatru iz strojnice. Doslavno izrešetan metcima, on je pao licem na zemlju. Ležao je u lokvi krvi. Nekoliko logoraša svjedoči da su oca Josipa još živoga bacili u peć krematorija. To je posljednje mučeničko svjedočanstvo za vjeru svećenika Josipa. Vi-jest o njegovom mučeničkom svjedočenju, brzo se proširila među logorašima. Uspomena na junački Josipov život i mučeničku smrt se zahvaljujući preživjelim logorašima sačuvala među studentima, među pomlatkom oblata, a živi i danas posebno među učenicima katoličkih škola.

Józefa Cebulu je 1999. godine u Warszawii zajedno s još 107 mučenika blaženi papa Ivan Pavao II. proglasio blaženim. Blaženi Josip Cebula je zaštitnik odgojitelja i plućnih bolesnika. Zaštitnik je redovnika i svećenika.

Govori vam sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić, karmelićanin

Sloboda (4)

Piše: mr. o. Mato Miloš, OCD, vicepostulator

Slobodu gubiš kad grišiš, padaš u ropstvo.¹ Strast paklena mast po kojoj čovik klizi u propast; grijeh grdoba, kripost lipota. Tko grijeh čini voli otrov.²

Strast, grijeh, grdoba, lišavaju čovjeka slobode i vode ga u ropstvo. Tko čini grijeh voli otrov. A krepost? To je ljepota, to je sreća, kaže o. Gerard. Zornu sliku strasti, grijeha, grdobe i slobode koja vodi u propast, o. Gerard nalazi u evanđeoskoj prisposodbi o izgubljenom sinu (Lk 15,11-32), na kojoj razvija svoje misli. U liku izgubljenog sina o. Gerard promatra očevu velikodušnost, koji udovoljava želji mlađega sina dajući mu dio imanja. Otac mu daje slobodu i pušta ga da ide svojim putem, računajući da će sin dobro iskoristiti svoj dio imanja i još više steći. Međutim, sin želi potpunu slobodu, želi uživati, do kraja iskoristiti život u raskalašenosti i samostalnosti. Zaboravlja da je *slobodna volja: ključ pakla ili Neba! Sloboda na dopušteno, pa letimo u nebo i po odmoru.*³ Udaljen od svoga oca i griješeći, on se udaljio i od Boga. Uživajući slobodu sve je spiskao, i sada je među svinjama. Sin koji je bio posve slobodan postaje rob, čuvar svinja, koji želi nešto od svinjske hrane. Ni toga nema. Ovo je slika čovjeka koji slobodu shvaća kao puku samovolju, živi u laži. Njegova sloboda koju je trebao podijeliti s drugima postala je njegova propast. *Čovik je društveno biće, samo sa drugim može imati sriće, a to je pošten život. Bez toga je život životinjsko davljenje, zarazna bolest opasna, a grišnoj duši još opasnija.*⁴ Lažna sloboda vodi u ropstvo. *Gdi strasti ne miruju, dušu u nemir strovaljuju. To nije život čovičji, nego živinski i ničiji,* potkrepljuje o. Gerard.⁵ U izgubljenom sinu javlja se svijest da je zapravo kod kuće bio stvarno slobodan, i da su sluge njegova oca slobodnije od njega. Živeći daleko od kuće očeve on se udaljio i od samoga sebe. U takvom jadnom stanju doživljava obraćenje. Želi se vratiti ocu, želi se vratiti pravoj slobodi, povratku samome sebi. Svjestan je da je bio svezan svojom ludom strašću za raskalašenom slobodom. *Tko je svezan*

*nije slobodan. Svatko je svezan dok nije prazan od svakog stvora, još i od samoga sebe.*⁶ Ustao je, pošao na put svome ocu. A otac? Čeka ga, svakog dana gleda hoće li se vratiti. I ugleda ga kako dolazi sav prljav i izobličena lica. Raduje se što je sin „progledao“, što je našao put stvarnoj slobodi, povratku ocu. Ustaje, grli ga, ne dozvoljava da izgovori svoje pokajanje i zaište oprost. Priređuje gozbu, oblači ga u svečano ruho, stavlja mu prsten na ruku, na noge sandale, počinje radost i veselje zbog njegova povratka. Čovjek griješi i u tome je njegova propast. No, kada uvidi svoj grijeh, kada doživi obraćenje, kada se pomiri s Bogom, u tome je njegova veličina i kraljevanje. Otac Gerard će reći. *Kad savladamo strasti, ne bojimo se propasti, onda kraljujemo.*⁷ *Strasti su sime trnja, tko ovo sadi griši, svoju dušu i srce bode.*⁸ O. Gerard se služi još jednom evanđeoskom slikom gubavca (Mt 8,1-4), da dočara strahotu grijeha što ga činimo: *Gubavac je priznao svoju gadnu bolest. Ali i pouzdanje je pokazao u Isusa. I nama treba to uraditi, jer grijeh je gadniji i opasniji od svake gube. Priznanjem i pouzdanjem u Isusa, oprostit će nam se.*⁹ Čovjek griješi, to je istina. Ali je čovjek grešnik pozvan i na obraćenje. Ne ostati u grijehu. *Živiti u smrtnom grihu, čovik je kao sakat, uzet, ima tilo, noge i ruke. Al nema koristi od njih. Čovik u smrtnom grihu nema zasluge za vični svrhunaravni život.*¹⁰ Čovjek podnosi glad, zimu, bolest, progonstvo i neugodan san, *al pravo i jedino zlo je grijeh. Od njega nas oslobađa ispovid.*¹¹ Bog ima srce. Božje srce ima smilovanja, preobražava srdžbu, a kaznu preokreće u opraštanje. *Teško je popraviti sebe. Ipak je moguće, ako nas srce samo za Isusom vuče.*¹²

Kršćansko iskustvo slobode je u opravdanju po milosti vjere i sakramenata. Milost vjere nas oslobađa grijeha i uvodi nas u zajedništvo s Bogom. Oproštenje nam je ponuđeno Kristovom smrću i njegovim uskrsnućem. Iskustvo našega pomirenja s Bogom dar je Duha Svetoga. U Kristu možemo pobijediti grijeh. *Doista, vi ste, braćo, na slobodu pozvani! Samo neka ta slo-*

boda ne bude izlikom tijelu, nego ljubavlju služite jedni drugima (Gal 5,13-14). Sloboda koju je Isus donio u Duhu Svetom, vraća nam sposobnost ljubiti Boga iznad svega, a bližnjega kao samoga sebe i ostati u zajedništvu s njime. Potrebna nam je ustrajnost i borba da ponovno ne padnemo u jaram ropstva. *Po Adamu smo robovi, a po Isusu slobodni, ako mu pridamo volju, razum i tilo.*¹³ Primili smo snagu i sigurnost pobjede nad zlom, pobjede Kristove ljubavi kojoj se ništa ne može oprijeti. Duh Sveti koji stanuje u našim srcima vrelo je prave slobode. On nas upućuje na vršenje kreposnog života, osobito vjere, nade i ljubavi. *U čoviku je klica kriposti, čeka dobru volju da procvita. U duhovnom biću živi kripost, a u ositljivom umre. Protiv paklenjaka se moramo boriti, da možemo u nebu njihovo mjesto zauzeti. Isus je vlast nad paklenjacima slomio, da se mi ne bojimo. Imamo oružje molitvu i pobožan život. Ne želimo čudesa nego po svetom životu budimo Božji prijatelji,* poručuje o. Gerard.¹⁴ Kršćanin je pozvan djelovati po istini i raditi na uspostavi civilizacije ljubavi. Krepostan život i založena ljubav rađaju plodovima istinske slobode, na koju su pozvani svi ljudi dobre volje. Otvarajući se božanskoj istini, kršćanin pronalazi put savršenstva koji je vrhunski oblik slobode. Duh Sveti nam daje hrabrost, smjelost i heroizam u vršenju kreposti koja vodi istinskoj slobodi: *Gdje je Duh Gospodnji, ondje je i sloboda* (2 Kor 3,17).

¹ *Theologia pastoralis*, 002885.² Isto, 002906.³ Isto, 003330.⁴ Isto, 003285.⁵ Isto, 002926.⁶ Isto, 003027.⁷ Isto, 002986.⁸ Isto 003156.⁹ Isto, 003209.¹⁰ Isto, 003077.¹¹ Isto, 003156.¹² Isto, 003058.¹³ Isto, 003295.¹⁴ Isto, 003341-003342.

Godinu dana s papom Franjom

Piše: dr. sc. Andrija Anišić

Svi katolički listovi kao i mnogi svjetovni listovi osvrnuli su se na godinu dana pontifikata pape Franje. Pridružuje im se i uredništvo *Zvonika*. Razmišljao sam na koji način bih čitateljima *Zvonika* sazeo bogatstvo prve godine pontifikata našega Pape, koji je osvojio naša srca i oduševio mnoge ljude u svijetu. Puno toga smo u *Zvoniku* već pisali, jer smo redovito pratili njegov rad i prenosili njegove riječi. Odlučio sam se zadržati na njegovim riječima. Navest ću ono što je mene posebno taknulo, oduševilo, tjeralo na promišljanje stavova i načina života. Popratit ću to i s dosta fotografija. I one nam puno govore. Poslužit ću se blagom iz datoteke „Papa Franjo“ u mom računalu.

Molitva za izbor novog Pape

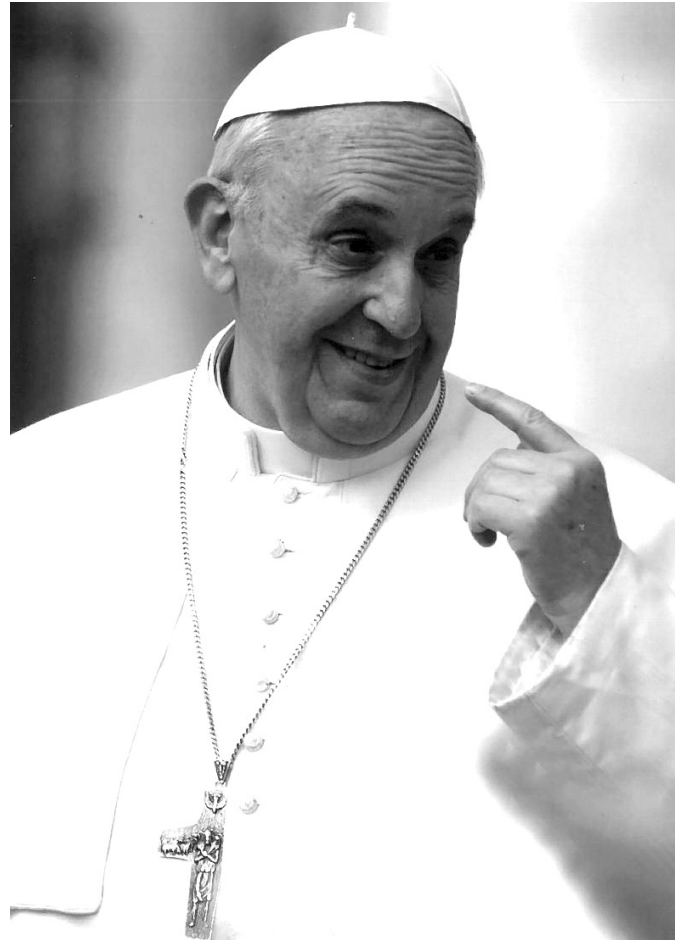
Prošle godine u devetnici sv. Josipu žarko smo molili svjetlost Duha Svetoga za izbor novoga pape: *Bože, vječni pastiru, ti svoje stado trajno štitiš i upravljaš. U svojoj dobroti daj Crkvi pastira kakav joj treba: da svetošću tebi ugodi, a svome narodu koristi... Udijeli nam takvog papu koji će tvome narodu biti uzor života i učitelj istine... Obraduj je novim pastirrom po svome srcu; pastirrom koji će tvom narodu biti vidljivo počelo jedinstva u vjeri i temelj zajedništva u ljubavi... Duše Presveti, prosvijetli srca odgovornih kardinala da za Kristova namjesnika na zemlji izaberu nadpastira po Srcu Isusovu, molimo Te.*

I došao je taj dan

U srijedu, 13. ožujka 2013. pojavio se iznad Sikstinske kapele bijeli dim koji objavio Crkvi i svijetu da su kardinali Katoličke crkve izabrali svog novog vrhovnog poglavara. S nestrpljivošću smo čekali da se pojavi na balkonu bazilike sv. Petra. Najstariji kardinal Jean-Louis Pierre Tauran objavio je da je novi papa Jorge Mario Bergoglio i da je sebi izabrao ime Franjo. A kad se pojavio, najprije sam pomislio da mu je lijeva ruka uzeta. Djelovao mi je zbudjeno i ukočeno, a onda provala oduševljenja.

Prve riječi pape Franje – molitva da zavlada bratstvo u čitavome svijetu

Pozdravio je okupljeno mnoštvo na Trgu sv. Petra u Rimu riječima: *Braćo i sestre, dobra večer* – to je mnoštvo najprije malo zbudilo a onda ih je oduševila jednostavnost novoizabranog Pastira: *Znate da je dužnost konklave bila odabrati rimskog biskupa. Izgleda da su se kardinali odlučili potražiti ga gotovo na kraju svijeta*, našalio se novi Papa na račun svog argentinskog porijekla. *Hvala vam na dočeku, hvala cijeloj rimskoj zajednici.* Zatim je pozvao sve da se pomole za papu Benedikta XVI.: *I prije svega htio bih izmoliti molitvu za našeg biskupa u miru Benedikta XVI. da ga Gospodin blagoslovi i da ga Majka Božja čuva*, rekao je Papa a zatim je zajedno s vjernicima izmolio Očenaš i Zdravomariju. A onda je nastavio: *Sada započinjemo taj put, put bratstva, ljubavi i međusobnog povjerenja. Molimo uvijek jedni za druge, za čitav svijet da zavlada veliko bratstvo. Želim da ovaj put Crkve koji danas započinjemo bude plodonosan za evangelizaciju ovog prekrasnog grada.*

Papa koji traži blagoslov vjernika

Prije blagoslova Sveti je Otac zamolio vjernike za jednu uslugu: *Prije nego što biskup blagoslovi narod, molim vas da vi zamolite Gospodina da blagoslovi mene. Pomolite se za mene u tišini.* I ponizno se naklonio dok je mnoštvo molilo u tišini a zatim je podijelio svečani blagoslov „Urbi et orbi“. Nakon blagoslova Papa se još jednom obratio okupljenima: *Hvala vam na dočeku, molite za mene i vidimo se uskoro. Sutra ću se pomoliti Bogorodici da čuva cijeli Rim i za uspješan početak. Laku noć i želim vam ugodan odmor*, rekao je na kraju svoga prvog obraćanja papa Franjo.

I tako je počelo i tako traje punih godinu dana. Vrhovni poglavar Katoličke crkve je ponizni, dobri i nježni pastir koji vodi povjerenom mu stado hrabro i odlučno novim smjerom evanđeoske jednostavnosti i jasnoće.

Nastupni govor pape Franje – hoditi, graditi, ispovijedati

Na prvoj svojoj papinskoj svečanoj svetoj misi u sikstinskoj kapeli propovijed mu je bila spontana, kratka i jezgrovita. Sažeo ju je u tri riječi, prema čitanjima toga dana: *Hoditi, graditi, ispovijedati.* Prvo što je Bog rekao Abrahamu je ovo: *Mojim hodi putem i neporočan budi* (Post 17, 1). *Dakle, nastavio je Sveti Otac, naš je život hod. Naš je život hod i kad se zaustavimo, to nije dobro. Moramo uvijek hoditi, u Gospodi-*

novoj prisutnosti, u Gospodinovoj svjetlosti, nastojeći živjeti onom neporočnošću koju Bog traži od Abrahama u obećanju. Graditi, izgrađivati Crkvu, Kristovu zaručnicu, na onom kamenu zaglavnom koji je sâm Gospodin. Treće: ispovijedati. Možemo mi hoditi koliko želimo, možemo graditi mnogo toga, ali ako ne ispovijedamo Isusa Krista, nije dobro. Postajemo pobožna nevladina organizacija, ali ne Crkva, Gospodinova zaručnica. Kada se ne hodi, stoji se. Kada se ne gradi na kamenju što se dogodi? Dogodi se ono što se dogodi djeci na plaži kada grade kule od pijeska, sve se sruši, nema postojanosti. Papa je zatim citirao Leona Bloya koji je rekao: *Tko se ne moli Gospodinu, moli se đavlu, jer kada se ne ispovijeda Isusa Krista, objasnio je Papa, ispovijeda se svjetovnost zloduha.*

Okosnica pontifikata pape Franje: Siromašna Crkva – Crkva za siromahe

Sažeto je to ocijenio i prikazao kardinal Josip Bozanić ove godine na otvorenju Teološko-pastoralnoga tjedna u Zagrebu. Prenosim nekoliko njegovih misli, kako ih navodi *Glas Koncila: Siromaštvo je tijelo siromašnoga Isusa, a prepoznajemo ga u gladnom djetetu, u onomu koji je bolestan, u nepravdnim društvenim strukturama. Kršćanin se treba spustiti do tijela Isusova. Ali kršćanin ne smije dopustiti da mu blagostanje oduzme nadu, da ga duh blagostanja na kraju dovede do toga da izgubi smisao života* – rekao je kardinal Bozanić.

Siromaštvo ima svoju objektivnu i subjektivnu dimenziju. Papa Franjo ne govori o siromaštvu općenito, kako bi to on rekao, o apstraktnom siromaštvu koje i ne postoji. Siromaštvo je tijelo siromašnoga Isusa, a prepoznajemo ga u gladnom djetetu, u onomu koji je bolestan, u nepravdnim društvenim strukturama. Kršćanin se treba spustiti do tijela Isusova. Ali kršćanin ne smije dopustiti da mu blagostanje oduzme nadu, da ga duh blagostanja na kraju dovede do toga da izgubi smisao života.

Za Svetog Oca nada i siromaštvo usko su povezani. Jer siromaštvo je lijek za lijenost, a lijenost je nedostatak nade. Ono što, prema Papi, nedostaje zapadnome svijetu jest nada i zato se nalazi u stanju kolektivne lijenosti. Lijenost je umor duha, tromost i bezvoljnost za ono što se tiče Božjih stvari.

Stoga papa Franjo hrabro poziva: 'Ne dajte da vam ukradu nadu! Molim vas, ne dopustite da vam je ukradu! A tko će ti ukrasti nadu? Duh svijeta, bogatstvo, duh ispraznosti, oholost, uznositost' (Govor, 7. lipnja 2013.). Za papu Franju opredjeljenje Crkve za siromahe je bitno, jer za kršćane siromaštvo nije sociološka, ni filozofska, ni kulturna, već teološka kategorija. To je put evangelizacije, navještaja Radosne vijesti.

Misli i poruke pape Franje

Sada započinjemo taj put, put bratstva, ljubavi i međusobnog povjerenja. Molimo uvijek jedni za druge, za čitav svijet da zavlada veliko bratstvo. Želim da ovaj put Crkve koji danas započinjemo bude plodonosan za evangelizaciju ovog prekrasnog grada. *(Na dan izbora za Papu, 13. 03. 2013.)*

Želja mi je da svi, nakon ovih milosnih dana imao hrabrosti – kročiti u Gospodinovoj prisutnosti, s Gospodinovim križem; da imamo hrabrosti graditi Crkvu na krvi koju je Gospodin prolio na križu i ispovijedati jedinu slavu – slavu Krista raspetoga. I tako će Crkva ići naprijed. *(Na prvoj misi koju je služio kao papa, 14. 03. 2013.)*

Ne zaboravimo te riječi: Bog se nikada ne umara opraštati nam, nikada!... Problem je taj što se mi umaramo tražiti oprostjenje! On se nikada ne umara opraštati, ali se mi ponekad umorimo tražiti oprostjenje. Nemojmo se nikada umoriti, nemojmo se nikada umoriti! On je brižni Otac koji uvijek oprašta, koji ima milosrdno srce za sve. I mi naučimo biti milosrdni prema svima. *(Prvi „Angelus“, 17. 03. 2013.)*

Biti „zaštitnik“ znači brinuti se za članove svoje obitelji: muževi i žene štite jedno drugo, i kao roditelji brinu se o djeci, a djeca kad roditelji ostare, štite svoje roditelje. Biti „zaštitnik“ znači i bdjeti nad vlastitim emocijama, nad svojim srcima, jer srce je sjedište dobrih i zlih misli; misli koje nas mogu izgraditi i uništiti!

Zaštititi ljude, svaku osobu, posebice najsiromašnije – to je služba na koju je pozvan biskup Rima, na tu smo službu svi pozvani. Svi smo pozvani širiti tu nadu.... *(Na blagdan sv. Josipa, 19. 03. 2013.)*

To izmučeno Lice slično brojnim licima muškaraca i žena, ranjenih životom koji ne poštuje njihovo dostojanstvo, te ratovima i nasiljem koji pogađaju najslabije. A ipak, Lice s Torinskoga platna prenosi veliki mir; to izmučeno Tijelo izra-

žava najviše veličanstvo. To Lice, kao da prosijava umjerenu, ali moćnu snagu; kao da nam govori: imaj pouzdanja, ne gubi nadu; snaga Božje ljubavi, snaga Uskrsloga sve pobjeđuje. (Prilikom izlaganja Torinskog platna, 30. 03. 2013.)

Povijest prve kršćanske zajednice kazuje nam nešto vrlo važno, što vrijedi za Crkvu svih vremena, i za nas: kada neka osoba doista poznaje Isusa Krista i vjeruje u Njega, doživljava njegovu prisutnost u životu i snagu njegova uskrsnuća, i naprosto mora prenositi drugima to iskustvo. I ako ta osoba nailazi na nerazumijevanja ili protivštine, ponaša se onako kako se ponašao Isus u svojoj mucii: odgovara s ljubavlju i snagom istine („Kraljice neba“, 14. 04. 2013.)

U ovoj svojoj prvoj poruci za Svjetski dan mira želim uputiti svima, pojedincima i narodima želju za životom ispunjenim radošću i nadom. U srcu svakog muškarca i svake žene prebiva želja za puninom života, koji uključuje onu nezatomljivu čežnju za bratstvom, koja nas potiče prema zajedništvu s drugima i osposobljava nas da ih ne promatramo kao neprijatelje ili suparnike, već kao braću koju treba primiti i prihvatiti.

Bratstvo je bitna dimenzija čovjeka, koji je biće odnosâ. Živa svijest o toj relacionalnosti (povezanosti) potiče nas promatrati i postupati sa svakom osobom kao s pravom sestrom i pravim bratom; bez bratstva je nemoguće graditi pravedno društvo i postojan i trajni mir. Treba odmah podsjetiti da se bratstvo najprije uči u krilu obitelji, prije svega zahvaljujući nadasve odgovornim i komplementarnim ulogama svih njezinih članova, osobito oca i majke. Obitelj je izvor svakoga bratstva te samim tim i temelj i prvi put mira, jer bi, po svojem pozivu, trebala na svijet prenositi svoju ljubav. (Poruka za Svjetski dan mira, 1. 01. 2014.)

Kadgod je glavna svrha komunikacije potaknuti na potrošnju ili manipulaciju ljudima, tada je riječ o silovitom napadu poput onoga kojem je bio izložen čovjek iz prisposode kojeg su razbojnici pretukli i ostavili uz cestu. U njemu levit i svećenik ne vide svog bližnjeg, već stranca od kojeg se bolje držati podalje. U to je doba njihova reakcija bila uvjetovana pravilima o obrednoj čistoći. Danas postoji opasnost da neki mediji toliko uvjetuju naše odgovore da propuštamo vidjeti našeg stvarnog bližnjeg. (Poruka za 48. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije)

Neobični potezi pape Franje

Nakon obraćanja vjernicima na Trgu sv. Petra papa Franjo se nije odvezao u hotel sv. Marte pripremljenim automobilom, nego zajedno s drugim kardinalima u autobusu. Sutradan je služio misu u zajedništvu s kardinalima u Sikstinskoj kapeli, a propovijed je održao s ambona umjesto s oltara, kako je to prije bio običaj. Odlučio je također da neće stanovati u papinskoj rezidenciji nego zajedno s drugima koji rade

u Vatikanu u hotelu sv. Marte. Papa se obraća vjernicima isključivo na talijanskom jeziku.

Ljubio je bolesnika s čirevima, dozvolio dječaku da se igra s njim za vrijeme audijencije. Mijenja svoju kapicu (soli Deo) na Trgu s krojačima; krstio je dijete nevjenčanih roditelja, poslao novac pokradenoj starici, preživjelim brodolomcima, napravio je sendvič čuvaru švicarske garde, nosio je hranu beskućnicima koji spavaju ispod kolonada na Trgu sv. Petra...

Papa koji puno telefonira

Telefoniranje ljudima sitnica je za papu Franju, kaže mons. Dario Vigano, direktor vatikanske televizije otkrivajući da mu je papa Franjo rekao kako su telefonski pozivi o kojima izvještavaju mediji tek „vrh ledenog brijega“.

Dobro je što ne znaju baš za SVE pozive koje sam napravio, navodno je rekao Sveti Otac.

Puno se ljudi već javilo s pričama o telefonskim pozivima pape Franje. Službeni Vatikan te priče ne potvrđuje niti demantira tek otkrivaju da Papa puno telefonira.

Mons. Vigano kaže da je pitao Papu za te pozive i medijску pompu oko toga, na što ga je Papa začuđeno pogledao i rekao: *Poručite novinarima da moji telefonski pozivi nisu vijest. Ja sam takav, uvijek sam to činio, čak i u Buenos Airesu*, rekao je papa Franjo i dodao da je svaki put kad je dobio pismo ili razglednicu od svećenika koji ima poteškoća, od neke obitelji ili od zatvorenika, odgovorio.

Meni je puno lakše nazvati, saslušati o problemu i predložiti rješenje, ako je moguće. Neke ljude nazovem, nekima pišem, prenio je mons. Vigano Papine riječi, otkrivajući da je i sam primio nekoliko telefonskih poziva od Pape, a da nisu svi bili vezani uz posao.

Jednom me nazvao tek da mi čestita rođendan, rekao je Vigano. Smatra da su Papini pozivi jedan oblik „telefonskog“ pastoralâ.

Kad čujete nečiji glas, lakše je osjetiti raspoloženje te osobe i razumjeti njezine probleme i potrebe. Poziv od Pape šalje jasan signal da se Bog brine. Ako me nazove Papa to znači da sam poseban njemu, ali i Bogu, smatra Vigano.

Susreti s Benediktom XVI.

Papa Franjo susreo se prvi put s Benediktom XVI. 23. ožujka 2013. godine u Castel Gandolfu i od tada su se susreli puno puta. Naime, prvi put u povijesti u vatikanskom susjedstvu žive dvojica pape. Susreću se i razgovaraju češće od onoga što se u javnosti objavljuje. Pišu si, telefoniraju i viđaju se. To je potvrdio nadbiskup Georg Gänswein, jedini u povijesti koji opslužuje istodobno jednog i drugog papu.

Intervju s predstavnicima VIS-a „Matheus“ i „Apostoli mira“

Glazbom doprijeti do mladih i svih ljudi željnih Boga

Razgovarao: Dragan Muharem

Ovih dana, točnije uoči Cvjetne nedjelje i na sam blagdan, u prostorijama Pastoralnog centra „Augustinianum“ u Subotici boravila su tri vokalno-instrumentalna sastava: „Matheus“ iz Bizovca, „Apostoli mira“ iz Zagreba i domaći „Proroci“ iz Subotice. Već drugu godinu zaredom okupili su se na trodnevnu duhovnu obnovu, koju je ove godine predvodio vlč. Dragan Muharem. Iskristili smo, stoga, prigodu predstaviti gostujuće bendove čije je djelovanje već mnogima poznato. Dvoje predstavnika – Benjamin Novoselac iz „Matheusa“ i Janja Turković iz „Apostola mira“ progovorili su o svojim sastavima te o dojmovima koji ih povezuju sa Suboticom.

ZV: Benjamine, ti si od početka postojanja VS „Matheus“ iz Bizovca u prvoj postavi. Kaži nam kako ste nastali? Kako je to sve počelo?

Benjamin: Da, od početka sam u „Matheusima“, a svoje djelovanje smo započeli prije 12-13 godina u Bizovcu, pri župi sv. Mateja, koji nas je nadahnuo za ime našega sastava. Na inicijativu novoga župnika koji je tada došao u župu,

vlč. Marina Kneževića, koji je htio pokrenuti do tada prilično pasivnu župu. Htio je privući mlade i na taj način smo se i mi aktivirali i tu je početak našega puta. Počeli smo se skupljati na probe, polako smo otkrivali naše talente, okupljali smo se također na molitvene susrete, na klanjanja pred Presvetim i to je ono što nas drži sve do danas.

ZV: Koliko je duhovna glazba utjecala na tvoju duhovnost?

Benjamin: Uvelike. Sad kad promatram život unatrag mogu reći da ne bih imao prilike doći do jednog ovakvog bliskog susreta s Bogom.

ZV: Kada ste započeli s radom, izvođeci suvremenu duhovnu glazbu, jeste li možda naišli na otpor sa strane starijih župljana koji nisu bili navikli na takav stil muziciranja u crkvi?

Benjamin: Zanimljivo, ni više ni manje nego danas. Takav način izvođenja duhovne glazbe još uvijek nailazi i kod starije populacije, ali i kod klera u velikoj mjeri na jedno nerazumijevanje. Ali to nas nikada nije sprječavalo u našim nastojanjima da pokušamo živjeti za Boga i dati mu ono najbolje od sebe.

Istina je da se malo više okrećemo liturgijskoj glazbi, gdje pronalazimo bogatstvo kojim možemo oplemeniti duh.

ZV: Gdje nastupate? Kako izgledaju vaši redoviti angažmani?

Benjamin: Do prije tri godine redovito smo pjevali na večernjoj misi u

našoj župi u Bizovcu a onda smo doživjeli svojevršno čišćenje. Bog nas je proveo kroz kalvariju kada se jedan dio naših članova okrenuo i od nas ali, na žalost, i od Crkve. I u toj situaciji se dogodilo da sadašnja naša postava dolazi iz različitih župa, ima nas trenutačno sa svih strana. Uvidjeli smo potrebu da cjelokupno naš pastoral usmjerimo na jedan drugačiji način. Naravno, uz to što pjevamo u „Matheusu“, aktivno djelujemo i u svojim župama. Uz to pjevamo na različitim susretima, najčešće molitvenoga karaktera, na duhovnim obnovama, festivalima... I zaista se trudimo angažirati, ali prvenstveno pri svojim vlastitim župama. To je izuzetno važno i to se ne smije zanemariti. Djelovanje u „Matheusu“ je ono nešto malo više što dajemo od sebe. Rađa se u nama ideja da naš sastav djeluje na biskupijskoj razini sudjelujući u različitim pastoralnim događanjima. Želja nam je

Intervju

doprijeti do mladih ali i do svih ljudi željnih Boga, prenijeti im ono naše životno iskustvo stečeno u susretu s Kristom kroz klanjanja pred Presvetim.

ZV: Koji bi događaj izdvojio u vašem dosadašnjem djelovanju?

Benjamin: Susret s papom Benediktom u Zagrebu. On je došao, rekao nekoliko rečenica i ostavio nas u šutnji pred Presvetim. To je bila možda najveća potvrda našega poslanja, sigurnosti u ono što radimo, za čim čeznemo.

ZV: Mogu slobodno reći da ste vokalno sjajno formirani i usklađeni. Imate li nekoga tko vas vodi, nekoga s kim radite?

Benjamin: Od početka je s nama naša voditeljica prof. Sandra Lovrinčević. Ona se brine oko toga da zvučimo glazbeno usklađeno, tj. onoliko dobro koliko to možemo, u onim limitima i ograničenjima koje nam je Bog dao. Većina onoga što mi radimo je zapravo njezina zasluga. Uz svoj posao, obitelj, djecu, jako puno vremena odvađa za „Matheuse“.

ZV: Koliko ima članova vaš sastav?

Benjamin: Trenutačno jedanaest članova. Prije godinu danas smo primili dvije djevojke, a nedavno nam se pridružio još jedan muški vokal. To je upravo jedan od onih načina kako možemo svoje talente umnožiti slaveći Boga.

ZV: Imate li za sobom snimljene nosače zvuka? Albume?

Benjamin: Prošle godine smo izdali naš prvi nosač zvuka koji se zove „Utočište vječno“ i to je svojevrsna kruna našega dugogodišnjega rada. Tu su sabrane naše autorske pjesme koje su izrasle iz molitve, iz susreta s Bogom.

ZV: Tko piše glazbu i tekst za vaše pjesme?

Benjamin: Puno pjesama napisala je naš vokal Adrijana Baković, puno toga Sandra, naša voditeljica, ali i mi smo sudjelovali kod nastanka mnogih pjesama što pisanjem tekstova, što molitvenom podrškom. Možemo reći da je to prije svega Božje djelo ali i naše.

ZV: Više puta ste bili u Subotici. Kakve vam dojmove ostavlja susret s

nama, s ljudima koje već dobro poznate i s njima surađujete?

Benjamin: Dojmovi su sjajni jer u Suboticu dolazimo izričito iz duhovnih pobuda. Svaki naš boravak u Subotici obilježen je pjesmom, radošću, susretu s Bogom i dobrim ljudima, i zato se uvijek rado vraćam ovamo. Ovo je već četvrta godina kako se ova tri sastava nalaze na godišnjoj duhovnoj obnovi, od toga zadnja dva susreta su ostvarena u Subotici. Snaga koju ovdje primimo dovoljna je da nas cijele godine drži i gura naprijed. Sudjelovali smo također više puta na „Hosanafestu“, čak smo jedne godine pobijedili. Ove godine, nažalost, nećemo sudjelovati. Naime, ušli smo u malo mirnije vode nakon izdavanja CD-a, pa smo odlučili ove godine uzeti malo odmora, malo više raditi na sebi, svojoj duhovnosti.

ZV: Sada će nam se uključiti u razgovor i predstavnica „Apostola mira“, Janja Turković. Tko su „Apostoli mira“? Odakle su?

Janja: „Apostoli mira“ su potekli iz župe Mađarevo, Varaždinska biskupija, s time da nas trenutačno u sadašnjem sastavu ima od svukuda – iz Zagreba, Koprivnice a sada čak i iz Subotice.

ZV: Iz Subotice?

Janja: Da. Vaša Katarina Evetović, iz „Proroka“ koja u Zagrebu studira violončelo pa smo je malo posudili.

ZV: Kako je sve počelo?

Janja: S djelovanjem smo započeli 2000. godine. Zapravo, postojao je jedan stariji bend pri župi u Mađarevu dok smo mi tada bili jedan dječji zbor koji je išao s njima u pratnji. Onda smo postupno vježbali, pjevali, putovali po duhovnim obnovama i na taj način je izraslo ovo što danas imamo.

ZV: Koliko ima vas „apostola“?

Janja: Trenutno nas je devet. Ako Bog providi neke nove članove, bit će nam sjajno. Broj katkad varira. Neki su se počeli udavati, ženiti, jedni već čekaju bebu pa im je malo teže uključiti se u redovita događanja našega sastava.

ZV: Kao i vaše kolege iz „Matheusa“ i vas moram pohvaliti za sjajne vokalne nastupe, napose a-capella. Tko vas priprema?

Janja: Organizacijska voditeljica je Ksenija Abramović, ujedno i direktorica Laudato.hr-a, a što se tiče glazbenoga dijela, surađujemo s više profesionalnih ljudi koji brinu o aranžmanima i vokalnoj postavci.

ZV: Kseniju mnogi već jako dobro znaju. Kakva vam je suradnja s njom?

Janja: Ja to ne bih nazvala suradnjom, ona je svima nama više kao neka majka. Potpora nam je u organizacijskom ali još više u duhovnom smislu. Ona je zaslužna da smo trenutno na tom putu na kojem jesmo.

ZV: Na koji način ste angažirani? Imate li već neke ustaljene datume kada pjevate kao sastav?

Janja: Dio nas, koji smo iz Mađareva, sudjelujemo u pjevanju u vlastitoj župi, a pošto je većina nas u Zagrebu, radimo i studiramo, tamo imamo i probe. A što se tiče angažmana, idemo tamo gdje nas zovu. Imamo dosta obveza pa nekada ne stizemo tamo gdje bismo željeli.

ZV: Što studiraš?

Janja: Završavam ekonomiju. Uz to radim u Laudatu, u galeriji.

ZV: A sad malo o vašim autorskim pjesmama...

Janja: Imamo puno pjesama koje su iznikle iz našega sastava i koje se na-

laze na naša dva albuma. Zadnji je izišao nedavno pod nazivom „Možeš nebo doći“, imali smo promociju koncem prošle godine. S pjesmom po kojoj je i sam album dobio ime pobijedili smo prošle godine na „Uskrsfestu“. A postoji i jedna nama jako draga, koja se također mnogima dopala – „O koliko velik si“, a

također na novom albumu imamo pre-pjev pjesme „Kako da te ne volim“, koja nam je baš jako draga.

ZV: Koje su vaše buduće aktivnosti?

Janja: Prvo što imamo je sudjelovanje u pretprogramu na skorašnjem

susretu mladih u Dubrovniku a nakon toga nam je u planu „Bonofest“ a u nekoj daljnjoj budućnosti planiramo nastupati na „Marijafestu“, a sve ono između kako Bog providi.

ZV: A „Hosanafest“?

Janja: Nažalost, nećemo ove godine uspjeti zbog pregustih događanja, naime „Marijafest“ je preblizu, tako da nas ove godine neće biti na „Hosanafestu“.

ZV: Koliko puta ste već bili u Subotici?

Janja: Uh, puno puta, barem ja. Sjećam se da mi je prvi susret sa Suboticom bio 2003. godine kada je organiziran seminar kojeg je vodio p. James Manjackal, to su nam zapravo bili prvi koraci u našeg djelovanja. Nakon toga smo bili na „Hosanafestu“ 2006. godine i u još nekoliko navrata.

Svaki put kada dođem u Suboticu, svjesna sam da to nije Hrvatska, gdje je puno lakše biti ono što jesi. I bez obzira što ste u manjini, divim se vašoj živosti, pokretljivosti, borbi da opstanete.

Susret u Đakovu

Učenici i sjemeništarci Biskupijske klasične gimnazije „Paulinum“ posjetili su 6. travnja grad Đakovo i Bogoslovno sjemenište.

Krenuli smo u ranim jutarnjim satima. Naš boravak u Đakovu započeo je svetom misom u katedrali sv. Petra, koju je predvodio bivši rektor bogoslovnog sjemeništa **mons. Josip Bernatović** uz koncelebraciju odgojitelja sjemeništa „Paulinum“. Katedralni zbor je predvodio rektor bogoslovije **mo. Ivan Andrić**. Nakon svete mise imali smo prilike družiti se s bogoslovima. Točno u podne počeo je zajednički svečani ručak (moramo priznati da nam se dopala slavonska kuhinja). Nakon ručka posjetili smo zgradu Katoličkog bogoslovnog fakulteta, studensku kapelu te knjižnicu. Naš bivši sjemeništarac a sada bogoslov

u Đakovu, **Mates Emanuel**, te drugi subotički bogoslov, **Siniša Tumbas Loketić**, vodili su nas do nadbiskupskog ordinarijata gdje smo pogledali crveni i zeleni salon, u katedrali smo obišli kriptu i grob nadbiskupa Josipa Juraja Strossmayera. Obišli smo i Strossmayerov muzej, župnu crkvu te samostan časnih sestara Križarica. Na kraju našeg obilaska grada zahvalili smo rektoru bogoslovije mo. Ivanu Andriću, kao i svim bogoslovima što su nas srdačno primili i ugostili. Cilj ovog susreta bio je da sjemeništarci i oni koji žele nastaviti svoju duhovnu formaciju kao svećenički kandidati bolje upoznaju život na bogosloviji. Naš izlet je nastavljen u Osijeku, gdje smo obišli katedralu i franjevački samostan na Tvrđi. Dočekao nas je **pater Zóltán** koji je i sam nekada boravio i služio u Subotici. Nakon večere u samostanu imali smo priliku prošetati se Tvrđom. Radosni i puni dojmova vratili smo se doma u kasnim večernjim satima.

Rektorov imendan

U predvečerje svetkovine sv. Josipa zajednica odgojitelja i učenika čestitala je imendan rektoru sjemeništa i ravnatelju gimnazije **mons. Josipu Mioču**. Dva naša subrata održala su prigodni govor u kojem su istaknuli važnost sv. Josipa kao zemaljskog oca Isusa Krista, te njegov strpljiv rad i molitvu. Uzor i primjer života sv. Josipa kao i mnoge karakteristike ovog velikog sveca mogu se ocrtati i u rektorovom životu i radu koji je posvetio sjemeništu i gimnaziji. S lijepim zvucima flaute i gitare te nekoliko pjesama uputili smo slavljenu čestitke. Na kraju programa rektor je zahvalio na srdačnim čestitkama i darovima.

Provala i krađa u „Paulinum“

Zgrada sjemeništa „Paulinum“ bila je meta provale i pljačke koja se dogodila 26. ožujka u srijedu oko dva sata ujutro. Ukradena su četiri laptopa, mobitel i prijenosne memorije. Zahvaljujući sigurnosnim kamerama i brzom angažmanu inspektora PU Subotica, pronađene su ukradene stvari i vraćene vlasnicima.

Dragi osmaši...

Koju srednju školu izabrati? Nije li ovo pitanje koje si sebi postavljao u zadnje vrijeme? Razmišljaš što bi bilo najbolje za tebe i u čemu bi se najbolje ostvario? Misliš da...? Pitaš se je li...? Dvoumiš se kako bi...? Mnoštvo pitanja na koja zasada nemaš odgovor. Ako čitaš ovaj tekst, možda si mu na tragu!

Paulinum je zgrada u kojoj su smješteni internat i škola. Škola je državno priznata i registrirana kao Biskupijska klasična gimnazija. Predmeti su isti kao u drugim gimnazijama, osim što je veći naglasak na klasičnim jezicima i vjeronauku. Nakon položene mature može se upisati bilo koji fakultet, a napose filozofsko – teološki. Osim što „Paulinum“ nudi intelektualnu formaciju, velik je naglasak i na duhovnoj formaciji. Svakodnevni raspored uključuje jutarnju i večernju molitvu, pobožnost i misu. Sve o potrebnim informacijama možete se obratiti upravi gimnazije na broj telefona:

+381(0)24-555-340,

putem e-maila: paulinum@tippnet.rs

ili na web stranici: www.paulinum.edu.rs

Budi hrabar i odlučan! Radujemo se tvome dolasku!

OŠ „István Kizur“ u Subotici

Pod nazivom OŠ „István Kizur“ škola počinje s radom 1. IX. 1959. Škola nastaje izdvajanjem po osam odjela iz OŠ „Jovan Jovanović Zmaj“ i OŠ „György Dózsa“ – „Homok“ škola. Osam odjela i jedan dio škole radio je u zgradi pored Sinagoge (ta zgrada je kasnije srušena), a drugi dio preko puta te zgrade (sadašnja prodavaonica „29. novembar“). U toj školi radili su nastavnici iz škole „J. J. Zmaj“ i škole „György Dózsa“. Prvi direktor bio je Imre Nyilas. U ljeto 1961. godine završena je sadašnja školska zgrada, a u jesen je useljena. Direktor je bio László Kolar. Školu je pohađalo 460 učenika. Fis-kulturna dvorana je izgrađena 1971., a novi dio školske zgrade izgrađen je 1990. godine. Sadašnja direktorica škole je Vesna Dulić.

Ove jeseni, „Kizur“ ima nešto više učenika, 793 od kojih 173 pohađaju nastavu na mađarskom jeziku. Za „građanski odgoj“ u ovoj školskoj godini opredijelilo se 440 djece, a njih 222 za vjeronauk. Čak 151 učenik u školsku dolazi autobusom, a 86 učenika upisano je u produženi boravak. Škola radi u dvije smjene.

Vjeronauk u školi

Ovo je škola koja njeguje multikulturne odnose među učenicima i nastavnicima, koja obrazuje, odgaja i postavlja temelje za daljnje školovanje i cjelokupan razvoj osobnosti. Kao i u drugim školama, tako i u ovoj katoličkoj vjeronauk je našao dobre temelje za izgradnju moralne i vjerski aktivne članove zajednice društva u kojem se krećemo i jesmo. Ova djeca su pokazala posebnu zainteresiranost za prigodne radionice, koje su bile humanitarnog karaktera. Više godina unatrag smo posjećivali bolesnu djecu u našoj Subotičkoj bolnici za najveće kršćanske blagdane. Ti posjeti su imali i ekumensku crtu jer su sva djeca (tamo prisutna) dobivala darove. Ovaj projekt sam ostvarila u suradnji s pravoslavnim vjeroučiteljem Nenadom Plavšićem i s mojim kolegama katoličkim vjeroučiteljima. Ambijentalna nastava je često održavana u Franjevačkoj crkvi, katedrali, Hramu „Vaznesenja Gospodnjeg“, u Židovskoj općini – maloj Sinagogi, Reformatskoj crkvi, Evangelističkoj crkvi, jednom prilikom smo posjetili subotičku džamiju gdje smo promatrali njihovu molitvu. U suradnji s pravoslavnim vjeroučiteljem pokušali smo ekumenski dje-

lovati održavajući zajedničke sate, približavajući učenicima sadržaj naše vjere. Imali smo priredbe na razini škole za Svjetski dan djeteta u organizaciji vjerske nastave. Opći Biblijski kvizovi na kraju nastavne godine su izazvali veliku zainteresiranost kako kod djece tako i kod njihovih roditelja. Svake godine smo prisutni na Sv. misi zativa Duha Svetoga na početku školske godine i na kraju kod zahvale za proteklu školsku godinu u subotičkoj katedrali. Svake godine organiziram izlete za djecu, gdje osim kulturnih znamenitosti i prirodnih ljepota, dobiju mnogo više te vjerničke dimenzije kroz upoznavanje s drugom djecom koja su također vjernici i trude se prakticirati svoju vjeru. Na primjerima vršnjaka se neki put najlakše uči, a pogotovo što im ta spoznaja daje sigurnost u njihovoj vjeri. Kao njihova vjeroučiteljica, uživam u njihovom rastu u vjeri. Kako oni odrastaju tako i ja s njima rastem u zajedništvu u našoj vjeri. Gospodin nas blagoslovi uvijek s novim idejama i daje nam šansu za napredak, stoga se nadam da ćemo i dalje biti poslušni njegovom vodstvu.

Evo i nekoliko komentara učenika koji u školi pohađaju katolički vjeronauk:

David: Volim ići na vjeronauk, jer uvijek čujem nešto interesantno o našoj vjeri, gledamo crtane filmove, igramo se.

Mateo: Učimo kako sudjelovati na sv. misi, ponašati se među drugarima. Volim kada se zajedno igramo.

Lea: Prve pjesmice duhovnog sadržaja sam naučila na satima vjeronauka i sada sam ponosna što pjevam u župnom zboru „Zlatni klasovi“. Natjecala sam se prošle godine na likovnom natjecanju za dane o. Gerarda i osvojila nagradu.

Lora: Aktivna sam na župi i idem i na župni vjeronauk. Ovdje u školi učimo kroz igru, pjesmu, kvizove.

Adam: Naučio sam se moliti i da treba ići na sv. misu, da je Isus umro za sve nas, a mi možemo našim ponašanjem doprinijeti širenju naše vjere.

Željana: Volim ići na vjeronauk, volim Isusa, volim nastavnicu. Ove godine idem na sv. Pričest.

Vjeroučiteljica Zorica

Ispovijest bivšeg agnostika

Uskrsnuće Isusovo – kako ga osporiti?

Piše i uređuje: dr. sc. Andrija Anišić

Svaki svećenik pred Uskrs ima puno obveza, stoga nije lako pronaći vremena i za pisanje članaka. Zato sam se ovog puta „snašao“. Pronašao sam jedan zanimljiv članak na „netu“ i rado ga dijelim s vama u ovom broju *Zvonika*. Radi se o opširnom članku, bolje reći svjedočanstvu, koje je objavio portal „katolik.hr“ a objavili su ga i neki drugi katolički portali. Nažalost, nisam uspio doznati o kom je bivšem agnostiku riječ. No, važnije od toga je ono što on svjedoči. Budući da je članak opširan, odlučio sam prenijeti samo onaj dio koji govori o uskrsnuću. Neka nam i ovo divno svjedočanstvo „bivšeg agnostika“ učvrsti vjeru u Isusovo i naše uskrsnuće. Neka nas ta istina ispuni mirom i radošću i ovoga Uskrsa. Sretan Uskrs svima.

Tema Kristova uskrsnuća jedno je od temeljnih pitanja kršćanske vjere. Vjerojatno čak i najvažnije, jer ako Krist nije uskrsnuo od mrtvih, naša vjera nema nikakvog smisla. Istovremeno, ono je vrlo često i najveći kamen spoticanja između onih koji vjeruju i onih koji to vjerovanje smatraju razumski neutemeljenim. Nažalost, osim ateista i agnostika, mnogo je i onih koji se smatraju kršćanima (katolicima), ali dvoje oko ovog pitanja. I to najčešće iz dva razloga; prvi je taj što im je teško razumski objasniti mogućnost fizičkog uskrsnuća tijela, a drugi je taj što su u međuvremenu prihvatili neko od učenja alternativne duhovnosti, kao što je na primjer onaj o reinkarnaciji.

Naime, prema nekim europskim istraživanjima, jedva polovica ljudi koji se izjašnjavaju kao katolici vjeruje u zagrobni život (dok među drugom polovicom koja ne vjeruje, gotovo polovica otpada na one koje vjeruju u neki od oblika reinkarnacije). U svakom slučaju, ne radi se o nimalo zanemarivom broju „vjernika“ koji nisu povjerovali u Kristovo uskrsnuće. No, pitanje je koliko je kršćanski život bez vjere i nade u uskrsnuće u skladu s vjerom? Tog pitanja bio je svjestan i sâm sveti Pavao kada u Prvoj poslanici Korinćanima piše sljedeće: *No ako se propovijeda da je Krist od mrtvih uskrsnuo, kako neki među vama govore da nema uskrsnuća*

mrtvih? Ako nema uskrsnuća mrtvih, ni Krist nije uskrsnuo. Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša (1 Kor 15,13-15).

I zaista, ukoliko Krist nije uskrsnuo, svi današnji vjernici, kao i generacije i generacije drugih vjernika kroz čitavu povijest, nisu ništa drugo doli prevarene budale, a kršćanstvo najveća svjetska prevara. Bez Kristova uskrsnuća kršćanstvo bi bilo lišeno bilo kakvog smisla. Zašto je ljudima toliko teško povjerovati u Kristovo uskrsnuće?

Jedni tvrde da se vjerovanje u takvo nešto protivi njihovu razumu. Zaista, kako bi mrtvac mogao uskrsnuti iz mrtvih? Iskreno, oko ovog pitanja i sâm sam se godinama dvoumio. No, onog trenutka kada sam povjerovao da je Isus zaista bio Bog (zbog svih gore navedenih razloga) ni odgovor na ovo pitanje mi se više nije činio problematičnim. Naime, onog trenutka kada povjerujete da je Isus zaista Bog, odnosno Sin Božji, onda je uskrsnuće samo po sebi vrlo jednostavno shvatljiva stvar, jer tko bi drugi mogao ovladati zakonima prirode ako ne sam Bog, odnosno njegov Sin? Da, zakonima prirode, jer to je jedino razumno objašnjenje Kristova uskrsnuća. Isus nije bio sasvim običan mrtvac. Isus je bio Bog.

No, mnogima je i u to teško povjerovati, stoga fenomen Kristova uskrsnuća, odnosno prazne grobnice, pokušavaju objasniti nekim „logički prihvatljivijim“ argumentima. Prema jednoj teoriji, Krist nije umro na križu nego se onesvijestio uslijed gubitka krvi i iscrpljenosti. Dakako, Isus se nakon toga teško izranjavan i polumrtav, iskrao iz grobnice, bez ikakvih problema odgurnuvši kamen (težak oko tonu i pol), te se nezapaženo prošuljao pored stražara, i nakon tri dana pojavio, vedar i nasmijan, pred svojim učenicima uvjeravajući ih kako je uskrsnuo i pobijedio smrt.

Prema drugoj teoriji, učenici su se prošuljali pored stražara do njegove grobnice, otkotrljali grobni kamen (dakako, neprimjetno; inače, kazna za spavanje vojnika na straži u starom Rimu kažnjavala se spaljivanjem), te ukrali njegovo tijelo objavivši nakon toga vijest o čudesnom uskrsnuću njihova učitelja.

Dakako, i jedan i drugi scenarij, zahtijevali bi, ako ništa drugo, neku

vrstu božanske intervencije. No, što je s onim tvrdnjama prema kojima su apostoli čitavu stvar izmislili (tu se opet djelomično vraćamo na problem autentičnosti Pisama o kojemu sam već pisao)?

Sveti Pavao u svojoj Prvoj poslanici Korinćanima piše sljedeće: *Potom se ukaza braći, kojih bijaše više od pet stotina zajedno; većina ih još i sada živi, a neki usnuše* (1 Kor 15,7).

Dakle, uskrsli Krist se, osim apostolima, ukazao pred još pet stotina ljudi. Pavao navodi kako ih je, u vrijeme kada on piše, većina još uvijek bila živa. Podsjećam, dakle, da je u vrijeme kada su novozavjetna svjedočanstva o Kristovu uskrsnuću bila u opticaju, većina ljudi koji su bili suvremenici tog događaja još uvijek bila živa. Stoga je teško govoriti o bilo kakvom izvrtnju činjenica (i Pisama) jer ti su ljudi mogli vrlo lako opovrgnuti točnost novozavjetnih zapisa. Naprotiv, uvjeren sam da su svi Kristovi učenici vjerovali u njegovo uskrsnuće; i da im se on, nakon svoje smrti na križu, kao uskrsli Krist ponovno objavio i propovijedao (40 dana), a oni su njegove riječi ustrajno širili dalje. Bez čudesnog događaja poput uskrsnuća teško bi bilo objasniti njihovu vjeru u njegovu božansku narav i njihove kasnije živote. Uskrsnuće je jedino razumno objašnjenje za preobraćenje njihovih života (da ne spominjem sv. Pavla).

Uostalom, kakve bi koristi njegovi učenici imali od svoje laži? Njihovi mučenički životi ne bi imali nikakvog smisla kada Isusovo uskrsnuće ne bi bilo istinito; svi oni, osim Ivana koji je umro prirodnom smrću, bili su mučeni na najokrutnije načine i ubijeni. Zar bi apostoli umirali za laž? Da su to učinili, bilo bi to u potpunoj suprotnosti s učenjem koje su propovijedali, njihovim moralnim ponašanjem, te na kraju krajeva, svim moralnim zasadama koje su nam ostavili u nasljeđe. Teško je u to povjerovati!

Stari zavjet: Križ i Uskrsnuće

Piše: dr. sc. Tivadar Fehér

Nitko ne zna točno kada je počeo običaj pribijanja na križ. Najranije spominjanje dokumentirano je među Asircima i Indijcima. Preuzeli su ga Perzijanci, Tračani, Grci, pa Rimljani. Ciceron ovako govori o njemu: *Neka ne samo križ bude daleko od tijela rimskih građana, nego i ime od njegovih misli, očiju i uha* (Rab. Perd 5,16). Seneca to oruđe smrti naziva: *infelix lignum* – „Nesretno drvo“ (Ep. 101,14). Izvršenje smrtnih kazni na križu bio je jedan od najokrutnijih načina, i najsramočnije zbog bespomoćnosti. Nije bila samo konkretna situacija za prezir, nego i povijesna pozadina te osobe, jer onaj koji ga je promatrao znao je da je takav čovjek nešto teško učinio protiv druge osobe, te je vrijedan tih užasnih muka, bez sažalijevanja: *Jer je obješeni /na drvo/ prokletstvo Božje* (Pnz 21,23).

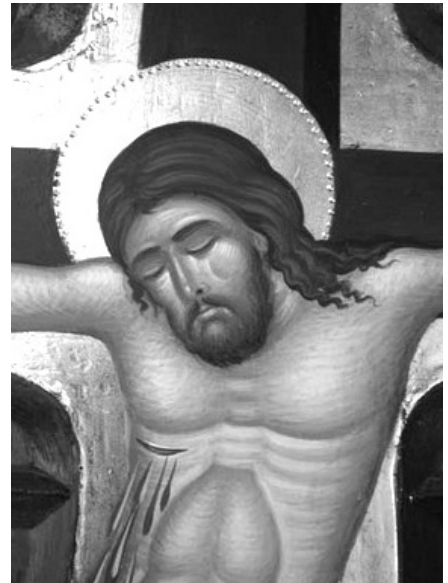
Rimljani su imali točno određeni proces za takve slučajeve. Poslije riječi suca: *Ići ćeš na križ!* – slijedile su uvodne kazne. Tako su postupali prije spaljivanja živog, prije bacanja sa Tarpejske stijene, i prije uvezivanja u džak ili odrubljivanja glave. Nisu postojale mjere ili ograničenja, jer je cilj bio ubiti čovjeka: *Tako ga udaraj da osjeti kako umire!* (Suet. Klaud. 30,1) Rimljani su imali tri vrste kazne: šibanje prućem, debljim štapovima, i bičevanje. U slučaju osude na križ uvijek je slijedilo ovo zadnje. Imali su bičeve s komadima olova na kraju, ili s lancima, na kojima su visjeli komadi metala ili oštre kosti, kako bi cijepali tijelo osuđenoga. Josip Flavije, židovski povjesničar piše: *Jednom seljaku su bičevima ogulili meso do kostiju* (Žid. Rat 6.5,3). Udarali su čitavo tijelo, od glave do pete. Ako je bilo moguće, onda su javno izveli kaznu, kako bi zastrašili ostale.

Poslije torture s bičevima, kažnjenik je trebao uzeti na sebe horizontalni dio križa. Nosio ga dok je mogao. Na kraju puta ga je čekao vertikalni dio križa, već postavljen na svoje mjesto u zemlju. Osuđenoga su svukli, njegove ruke čavlima pribili na horizontalni dio križa. Kada su to svršili, s kopovima su ga uzdigli na vertikalni dio. Ispod nogu su znali staviti komad

drva, na koji se kažnjenik mogao osloniti. Često između nogu, kao nekakvo sjedište. Nakon toga je slijedilo pribijanje nogu na drvo. Čovjek je bio u visini između 50 i 100 cm. Imamo podatke od spomenutog Josipa Flavija, da su Rimljani bili „kreativni“ i pravili raznovrsne križeve, i u raznim „atraktivnim formama“ su prikovali ljude, pa čak i s glavom dolje. Smrt je slijedila za nekoliko sati, ali neki su visjeli i mučili se čak 2-3 dana. Kada je već vojnicima-čuvarima bilo dosadno, prebili su koljena, i od krvarenja, šoka tijela, osuđenik je brže svršio život. Mogući su bili i samovoljni zahvati, kao onog vojnika koji je kopljem probio bok Isusa... Kod Rimljana tijela su ostala truliti na križu, ili kao hrana pticama, poljskim životinjama i insektima. Rijetko, kao u slučaju Isusa, izdali su tijelo rodbini. Ali to je bila posebna milost suca.

Ovdje se svršava ono što je čovjek činio. Svi povjesničari, filozofi, pisci tragedija ili komedija, koji spominju križ, sa stravičnom gorčinom opisuju njegovo iskustvo u svojoj okolini. Osjeća se onaj duboki strah i jeza, ono što je Ciceron izrekao: *Neka ne samo križ bude daleko od tijela rimskih građana, nego i ime od njegovih misli, očiju i uha*. Bacimo pogled gore na naslov! Gdje je uskrsnuće? Čovjek ima samo križ! Do Isusa to je iskustvo čovječanstva barem od 800-900 godina, otkako su počeli Indijci i Asirci upotrebljavati ovu užasnu kaznu. Zamislimo kako je to dugačak period. U tom vremenu nigdje se ne pojavljuje svjetlo na križu, niti u čovjeku, koji je na križu.

Katolik, naročito u korizmi, pozvan je na duboku refleksiju. Ovdje ne razvijamo teorije, nego razmišljamo na povijesnim datostima. Nema veće realnosti od onih 800-900 godina, u kom se periodu križ urezao u svijest čovjeka kao strava koja ga razara. Kako je moguće da se u jednom jedinom događaju Isusa Krista, to tisućugodišnje iskustvo totalno promijenilo? Kako je moguće da križ više nije zadnji odgovor na ljudsku patnju, nego uskrsnu-

će? Čovjek skoro 1000 godina nije znao promijeniti svoje iskustvo. Zašto? Zato što je križ uvijek jači od čovjeka. On ne može drugi odgovor dati! No, Nazarećanin je mogao. On nije samo čovjek, nego je i Bog. Morao je doći Sin Božji, i otići na križ, jer je jedino on bio moćan promijeniti povijesno iskustvo stvorenja. Život je zadnji odgovor na ljudsku egzistenciju, koji je na križu. Ovo je indirektni dokaz da je Isus Krist zbilja uskrsnuo, i da je Otac zbilja zahvatio u život čovječanstva.

Nama, koji slavimo Uskrs, iskustvo je još nešto dublje. Mi utjehu života, i svjetlo na križu nalazimo u sakramentima: u ispovijedi, u pričesti – jer tamo primamo Isusa Krista, izvor života. Ta nutarnja veza je daleko dublja od povijesnih preokreta, jer je osobna veza, i osobno iskustvo. Mi iz vlastitog života znamo da nije istina ono od Seneke: „Nesretno drvo“ – nego: *felix lignum* – „Sretno drvo“ – jer se na njemu rodio novi život, božanski život za čovjeka. Uskrs je Božje djelo, jer je on uz ljubio stvorenje u konkretnom događaju križa. Kroz ovih 40 dana korizme trebali smo shvatiti značenje tog izvanrednog čina, i usvojiti takav način života koji bližnjemu otvoreno svjedoči bit Uskrsa: život, tj., Isus je zadnji odgovor na svaki križ. Nije istina da čovjeku ostaje samo patnja: bilo što da snađe stvorenje, kraj svega uvijek je Uskrsnuće.

Pretvaranje poroka u vrline

Piše: Antonija Vaci

Okruženi smo raznoraznim emisijama, plakatima, oglasima i razglednicama za prikupljanje novca za raznorazne dobrotvorne organizacije ili ljude kojima je hitno potrebna pomoć. Neki od nas kupe razglednicu ili pošalju poruku, neki smatraju da taj mali doprinos neće napraviti razliku, a neki su odavno skeptični u svezi toga biva li uopće taj novac potrošen na ono što je obećano. Bilo kako bilo, novca za ovakve stvari nikada dovoljno pa su se neki ljudi kao i nevladine organizacije prisjetile prikupiti novac u dobrotvorne svrhe tako što će iskoristiti ljudske poroke.

Jedna od njih je američka voditeljica Oprah Winfrey. Oprah je odrasla u veoma siromašnoj obitelji i puno puta je rekla da bi joj omiljeni blagdan bio Božić, kada bi raznorazne organizacije donijele hranu i darove u njenu kuću. Bila je sretna zbog darova, no, ono što ju je doista veselilo bilo je to da kada bi je djeca u školi pitala što je dobila za Božić, nije morala lagati. Oprah vodi dosta dobrotvornih organizacija, no došla je na ideju kako iskoristiti ljudsku naviku gledanja reality programa. Izmisliła je novi koncept reality programa u kojem bi sudionicima dala određenu svotu novca da ga iskoriste za organiziranje prikupljanja novca u dobrotvorne svrhe po njihovu izboru, a pobjednik bi dobio titulu „najveći davalac“. Kamere bi pratile sudionike ovih programa kao što prate i Kim Kardashian, dok bi gledatelji umjesto da gledaju određeni broj ljudi kako se svađaju u zatvorenoj kući, promatrali isti broj ljudi kako organiziraju rasprodaje, maratone i ostale manifestacije kako bi skupili novac za bolesnu djecu ili zlostavljane žene. Umjesto da manijakalno šalju poruke da im omiljeni pjevač ili lokalna starleta ostane u natjecanju, imaju opciju slanja poruke kako bi pridonijeli organizaciji koja im se u emisiji sviđala. Oprah su istom rekli kako je ova vrsta emisije loša ideja i da je ljudi neće gledati, no, emisija je postala popularna i prikazuje se i danas.

Još jednu dobru ideju za sakupljanje novca u dobrotvorne svrhe, koristeći ljudske mane, dobili su Nizozemci. Naime, oni su odlučili ljudsku lošu naviku za kockom iskoristiti na

veoma inovativni način. Najprije su odlučili 50% zarade od loto igre dati u dobrotvorne svrhe, a nakon toga su se zamislili i zaključili da skoro i ne postoji pozitivna priča o loto dobitnicima. Ljudi koji dobiju novac obično daju otkaz na poslu, kupe gomilu gluposti koje im ne trebaju, posuđuju velike svote novca prijateljima i u kratkom vremenskom razdoblju ponovno su siromašni ili, još gore, nezaposleni. Nizozemci su odlučili svakim loto izvlačenjem pripomoći svojoj ekonomiji i pritom i propagirati zajedništvo tako da dobitnički tiket nije donosio novac samo uplatitelju već svakoj osobi u tom naselju. Recimo, ukoliko je dobitnički tiket uplatio vaš susjed, a oboje živite u Malom Bajmoku, i vi i cijelo naselje dobiva određenu svotu novca. Na ovaj način nitko ne dobije previše tako da može dati otkaz ili kupiti žlicu od dijamanata, ali dobije dovoljno da poplaća račune, renovira kuću, otplati kredit, i taj luksuz dijeli sa svima u svom naselju.

Konačno, i surfanje internetom se može iskoristiti za dobrotvorne svrhe. Na siteu: www.kiva.org, ljudi iz veoma siromašnih zemalja postavljaju svoju sliku i objasne zašto im je potreban novac (pokretanje i širenje posla), a posjetitelji imaju opciju posuditi 25 dolara osobi koju izaberu te im se nakon određenog razdoblja taj novac vraća i daje opciju da ga zadrže za sebe ili ponovno investiraju u posao žene iz Indije koja je pobjegla od muža i izdržava sebe i djecu tako što peče kruh, a potreban joj je na novac da bi kupila veću peć i sl. Ukoliko ljudi kojima ste posudili novac ne uspiju zaraditi i vratiti novac (iako je stopa uspjeha i povratka novca 98,9%), site jamči za njih i vraća novac osobi koja ga je posudila.

Svatko od nas može učiniti nešto i glupo je čekati da se netko sjeti iskoristiti naše mane kako bi pomogao nekom. Pomognite starijem susjedu, nahranite dijete koje prosi ispred samoposluge. Sve vrijedi i uvijek se računa.

Injekcija radosti – kako je jedna obitelj posvojila dijete s Downovim sindromom

Cijenjeni čitatelji *Zvonika*!

U mnoštvu tekstova koji se svakodnevno objavljuju na različitim portalima na Internetu, za oko nam je zapala priča Luisa i Marije i njihovo svjedočanstvo o posvojenju djeteta s Downovim sindromom, unatoč tomu što su već imali svoje sedmero djece (tekst prenosimo sa stranice: www.bitno.net).

Priča, istina, datira iz 2012. godine, ali je uvijek aktualna i potiče na razmišljanje.

U svijetu u kojemu individualizam i sebičnost prijete svojom glasnoćom ponekad nadjačati ovakav glas i ovakve životne priče koje traže žrtvu ali su, moramo to priznati i iznimno hrabre životne odluke, potrebno nam je više ovakvih svjedočanstava. U tom smislu, vjerujemo da će vam njihovo iskustvo unijeti makar malo svjetla u ove blagdanske, uskrсне dane.

Uredništvo

Zovemo se **Luis i Maria**. U braku smo dvadeset i tri godine i imamo osmero djece. Također smo mnogo godina supernumerariji Opusa Dei. Prije nekoliko godina mislili smo da naša već velika obitelj više neće dobiti nove članove. Jednog dana primila sam elektroničku poštu jedne prijateljice. Rekla mi je da se madridska zajednica obratila za pomoć Madridskoj zakladi za Downov sindrom kako bi pronašli obitelj za jednog dječaka kojeg su roditelji nakon rođenja predali na usvajanje.

Luis, koji radi kao ginekolog, uvijek je pokušavao kroz svoj posao obraniti život već od trenutka začeća. Oboje smo duboko uključeni u sva pitanja vezana za pobačaj, prenatalnu dijagnozu i za stanje osoba s Downovim sindromom u našoj zemlji. Razgovarali smo o tome kod kuće za vrijeme jedne večere. Bili smo iznenađeni kada smo otkrili da su naša djeca prilično različitih mišljenja. Neki su bili za, ali neki su rekli: jeste li poludjeli? Nismo li nas sedam dovoljni za vas? Svako je dijete reagiralo u skladu s njegovom ili njezinom dobi i stajalištem. Bilo je prilično zanimljivo promatrati njihove reakcije.

Dan kada je **Josemaría** (dječak s Downovim sindromom) stigao, bio je poseban dan u našoj obitelji. Zbog toga smo imali jednu malu proslavu. Sljedeći dan je jedna od naših kćeri ponijela slike naše obiteljske proslave u školu i pokazala ih je svojim prijateljima. Dakle, svatko je znao za to.

Događaj kao što je ovaj pomaže vam da se usredotočite na ono što je doista važno u životu. U danima koji su prethodili Josemarijinu dolasku vrtjele su mi se mnoge brige u glavi. Pretpostavljam da je isto s roditeljima kojima su rekli da će njihovo dijete imati Downov sindrom: strah od onoga što će donijeti budućnost, što će biti od djetetova života, i što će se dogoditi kada ne budete mogli biti u njegovoj blizini i brinuti o njemu. No naposljetku morat ćete ostaviti sve te brige po strani i reći: pogle-

daj, već smo pomogli sedmero djece koračiti u život. Zašto ne bismo mogli učiniti to isto za Josemariju? Zašto mu ne možemo dati ono što smo već dali našoj drugoj djeci: mogućnost da bude sretan i da bude Božje dijete? I na kraju ćete shvatiti: mi zaista možemo to učiniti! A sve ostalo možemo staviti u Božje ruke.

Isto vrijedi i za moju drugu djecu. Ono što doista želim za njih nije samo da budu dobri učenici u školi ili da dobro napreduju u životu. Umjesto toga želim da budu sretni i da budu dobra djeca Božja. Kada pojednostavite stvari na ovaj način, što mislim da je sasvim realan način gledanja na stvari, i sve to počinjete prakticirati, sve komplikacije i poteškoće nestaju.

Ubrzo nakon Josemarijina dolaska, prolazili smo kroz neka doista teška vremena. Luisu je dijagnosticirana teška bolest, leukemija. Bili su to teški dani. On je bio u bolnici i izgubio svu svoju kosu – ili ono malo što mu je bilo ostalo – zbog kemoterapije. Ali svaki put kada ga je Josemaría došao vidjeti, to je za njega bila injekcija radosti.

Po povratku kući, moja djeca su mi rekla: *Majko, možeš li zamisliti kako bi loša ova godina bila da nismo imali Josemariju s nama?* Zato što je Josemaría bio veliki blagoslov za našu obitelj u ovim teškim mjesecima. On ima posebnu sposobnost izvući ono najbolje iz svakog od nas kod kuće. Istina je. Uvidjela sam to ponovno i ponovno.

Svjetlost i putokaz

Piše: Miroslav Stantić

Hrvatska glazba XX. stoljeća gotovo je nezamisliva bez lika Albe Vidakovića u kome je dobila veoma plodnog skladatelja, muzikologa, dirigenta i pedagoga. On je jedan od istaknutijih hrvatskih velikana iz Bačke koji je svojim radom i stvaranjem dao velik doprinos hrvatskoj kulturi uopće.

Rođen je u Subotici 2. listopada 1914. godine, a kršten 4. listopada, kako stoji u Matici župe sv. Terezije pod brojem 1215, a kum na krštenju mu je bio Albe Malagurski.

U Subotici dolazi u prvi doticaj s glazbom, te prve glazbene poduke dobiva u Glazbenoj školi, ali i privatno kod istaknutih subotičkih glazbenika J. Hermanna i E. Matzaka. Svoj glazbeni talent razvijao je i kao gimnazijalac u Travniku, gdje je u đlačkom orkestru svirao violinu, violončelo i bas, pod vodstvom o. Karla Stejskala. Daljnja teološka naobrazba u Zagrebu otvara Vidakoviću nove putove stjecanja glazbenog znanja, te uz teološki studij uči glazbu kod Franje Dugana, orguljaša zagrebačke katedrale. Za vrijeme zagrebačkih dana počinje skladati, a 10. listopada 1937. godine je zaređen za svećenika u Subotici. Iste godine nastavlja studij crkvene glazbe na Papinskom institutu u Rimu, gdje studira kompoziciju i gregorijanski koral u klasi prof. R. Casimirija i prof. L. Reficea. Uz to još studira muzikologiju i glazbenu paleografiju. Studij u Rimu završava 1941. godine, ali se zbog ratnog vihora ne vraća u Suboticu, nego se nastanjuje u Zagrebu gdje će razviti živu glazbeničku aktivnost kao regens chori zagrebačke katedrale, a na ovu službu je imenovan 1. ožujka 1942. i vršit će je do svoje iznenadne smrti, 18. travnja 1964. godine u Zagrebu. Pokopan je 21. travnja u rodnoj mu Subotici, na Bajskom groblju.

Kao svećenik, svoj je skladateljski opus ostvario najviše skladajući duhovnu glazbu (mise, moteti, oratorij, pučke liturgijske popijevke), ali ne treba zanemariti ni svjetovni opus (solo pjesme, skladbe za simfonijski orkestar, skladbe za glasovir i dr.).

Od obimnog skladateljskog opusa valja istaknuti mise od kojih su najpoznatije: Missa Caeciliana, Missa Gregoriana, Treća staroslavenska misa, Missa Simplex i dr., motete Magnificat, Protege Domine, Zdravo o moj anđele, Gospode duša..., oratorij Tužba u hramu, te više zbirki skladbi za liturgijska slavlja i pobožnosti (Devet marijanskih stihova, Gospi u čast, Četrnaest Divnog dakle tajni ovoj...), litanije i drugo.

Od instrumentalnih skladbi prvo mjesto pripada skladbama za orgulje: Koralni preludij Marijo slatko ime, Fantazija i fuga f moll, Preludij i fuga C dur, Preludio Gregoriano, te Preludij i fuga za violinu i klavir, Improvisata za klavir, Dječje skladbe za klavir, Adagio za violinu i klavir, te Allegro scherzando za orkestar, Suita za gudače, Preludij i adagio za orkestar, i Gudački kvartet u g molu.

Iz polja svjetovne glazbe posebno su vrijedne solo pjesme (Cincokrt, Vinac divojački, Tužna jadna, da sam voda ladna, Oj Ivane Ivaniću, Skitnja u zvjezdanoj noći, Jezgra, Daleko si), te dvije zbornice skladbe (Kod ćuprije i Božur). Uz sve ovo svakako treba spomenuti i obrade među kojima je svakako najvažnija obrada zbirke Vinka Jelića „Parnassia militia“ iz 1622. godine, koju je Vidaković priredio za suvremeno izvođenje.

Svoj muzikološki rad ostvario je objavljivanjem 60 studija i članaka po stručnim i znanstvenim publikacijama *Sv. Cecilija*, *Rad JAZU*, *Ljetopis JAZU*, *Weiner Slavistsches Jahrbuch*, *Studien zur Musikwissenschaft*, *Chopin-Jahrbuch*). Za prvo izdanje dvo-sveščane *Muzičke enciklopedije JZL*, (danas Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža), 1958.-1963., napisao je 246 stručna članka.

Svakako da je Vidakovićevo životno djelo osnivanje Instituta za crkvenu glazbu (1963.), pri Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu koji danas nosi njegovo ime.

Iz ovoga kratkog prikaza ne možemo steći uvid u sve oblike Vidakovićeve djelovanja, nego samo glavne odlike velikog i plodnog rada.

Budući da je ove godine dvostruka godišnjica našega Albe Vidakovića, od 15. do 18. svibnja bit će održani Dani Albe Vidakovića u Subotici, koji imaju za cilj u okviru koncerta, međunarodnoga simpozija i prezentacija, osvijetliti i produbiti naše poglede na lik i djelo ovoga čovjeka, koji je zadužio ne samo Suboticu i Zagreb nego i cjelokupnu hrvatsku kulturu, kao korifej hrvatske crkvene glazbe.

Ove retke zaključit ću riječima Vidakovićeve prijatelja sa studija, a kasnijeg predstojnika Papinskog instituta za crkvenu glazbu u Rimu Ferdinanda Habera:

„Stvaranja jednog čovjeka ostaju sačuvana i poslije njegove smrti. Stoga je naša radosna dužnost vjerno čuvati njegovu glazbenu i znanstvenu baštinu i dalje je razvijati. Tada će Albe Vidaković i dalje živjeti među nama kao putokaz i za novu stvarnost musicae sacrae“.

Bruxelles u zaštitu prava vojvođanskih Hrvata

Dvadesetak većinom mladih predstavnika hrvatske zajednice u Vojvodini je, na poziv hrvatske zastupnice u europskom parlamentu Zdravke Bušić, boravilo dva dana, 7. i 8. travnja 2014., u ovom, najvišem zakonodavnom tijelu Europske unije. Prvi je to posjet predstavnika hrvatske zajednice u Srbiji otkada taj parlament postoji. Tom su prilikom poslana poruke o očekivanju vojvođanskih Hrvata glede eu-rointegracijskih procesa, a prije svega da se problemi na koje se ukazuje tijekom pregovora pokušaju riješiti, kazao je profesor Tomislav Žigmanov.

Veoma smo zadovoljni jer je riječ o mogućnosti da o hrvatskoj zajednici govorimo mi, bez ičijeg posredovanja. Ova-ko se informacije o nama ne prenose putem drugih niti se posredovano u Europskom parlamentu saznaje o položaju naše hrvatske zajednice. Zadovoljni smo i zbog mogućnosti ostvarivanja kontakata radi daljnje moguće suradnje, ne samo kada se radi o poznavanju prilika, već i o konkretnom nizu mjera vezanim uz budućnost hrvatske zajednice u Srbiji.

Ovakav događaj otvara niz mogućnosti za daljnju komunikaciju i sustavno i plansko djelovanje na polju mogućnosti rješavanja pitanja položaja hrvatske zajednice, dodaje Žigmanov.

Ovo je bila prilika i za sudjelovanje na jednom panelu koji je organizirao također europski zastupnik iz Hrvatske **Andrej Plenković**. Tema je bila posve-

ćena pitanju položaja hrvatske dijas-pore u Europskoj uniji.

Govorilo se i o tome da pojedini mladi Hrvati iz Vojvodine budu stažisti kod nekih od europskih zastupnika, kako bi se osnažila naša vidljivost kroz relativno učestalu prisutnost unutar pojedinih segmenata rada Europskog parlamenta, kaže također jedna od sudionica ovoga posjeta **prof. Katarina Čeliković**.

Bruxelleski parlament nije za nas zatvoren. Dapače, postoje ljudi poput Zdravke Bušić, koji razmišljaju o Hrvatima izvan granica Hrvatske, i kojima je stalo ne samo do naših prava ovdje, nego im je stalo da se uključimo aktivno i u rad u Bruxellesu. Od nje smo doznali da je moguće da netko od naših mladih ljudi

bude pozvan doći na neko vrijeme upoz-nati se s radom EU parlamenta.

Profesorica Čeliković izrazila je zadovoljstvo zbog poziva iz Bruxellesa našim gimnazijalcima, koji su ovom prilikom pokazali da posjeduju visok stupanj znanja, da dobro govore engleski, ali su također i bili pitani s kakvim se problemima suočavaju, gdje misle studirati i tomu slično.

Naime, svaki zastupnik u Europskom parlamentu ima mogućnost, u okviru programa „Posjetitelji“, pozvati 50 ljudi godišnje da besplatno budu njihovi gosti. Oni tom prilikom mogu vidjeti način na koji EU parlament funkcionira.

Ovom je prilikom, među glavnim temama, bilo riječi o nesudjelovanju predstavnika hrvatske zajednice u procesima donošenja odluka na državnoj razini, što je posebice postalo aktualno nakon posljednjih izbora, kada su Hrvati u Srbiji ostali bez svog predstavnika u Skupštini Srbije, također veli Tomislav Žigmanov.

Ukazano je na stanje u području obrazovanja, gdje pored netiskanja udžbenika nema niti obrazovanja na visokoškolskim institucijama, te na neriješeno pitanje obrazovanja nastavnog kadra. Govoreći o informiranju, istaknuto je da najavljen komplet zakonskih mjera, prije svega u sferi privatizacije lokalnih medija, može donijeti pravi cunami učinak. Također je istaknut i problem oko neprimjene službene uporabe jezika i pisma, napose na području lokalnih samouprava u Srijemu.

Siniša Jurić

Uredila: *Katarina Čeliković*

Radujmo se Isusu živom!

Kakva radost, koliko ljepote posvuda oko nas! Ptice se raspjevale, cvijeće cvate u svim bojama, radost na licima djece i odraslih! Dočekali smo Uskrs! Najdivniji dan u našem životu!

Ali prije toga bili su dani tuge i sumnje. Sjetimo se samo Velikoga petka i velike izdaje – nekada Juda, a sada često i mi izdajemo Isusa kada grijeshimo. Pa onda Isusova smrt – ona ljudska smrt. Znaete da je smrt veoma tužan događaj, napose kada nam netko blizak umre. A Isus je BOG i prihvatio je od ljudi najprije da ga muče, a potom i smrt. Bila bi to najtužnija smrt da Isus nije izašao iz groba ŽIV, ŽIVCAT!

Zato se mi radujemo Uskrsu – jer je Isus prvi pobijedio smrt i tamu, pokazao nam je da ćemo i mi živjeti nakon ove zemaljske smrti!

Radujmo se i pjevajmo s pticama i cvijećem i slavimo Boga našega živoga!

Vaša Zvončica

Korizma i Uskrs mališana u Bajmaku

U danima priprave za Uskrs tijekom cijele korizme u župi sv. Petar i Pavao u Bajmaku organizirane su korizmene i uskrsne vjerske radionice za mališane vrtičke dobi. Na radionicama je sudjelovalo 15-ak mališana. Radionice su vodili naša vjeroučiteljica **Mirela Varga** skupa s 5 animatora.

Korizmu smo započeli prvom radionicom istog imena – Korizma, zatim su teme radionica bili dani velikog tjedna: Veliki četvrtak i Veliki petak. Nakon ove radionice Velikog petka maleni su sudjelovali na križnom putu djece na subotičkoj Kalvariji. Posljednja u nizu radionica Velikog tjedna bila je s temom Uskrsnuća. Kroz cijelu korizmu maleni su imali priliku proživjeti Isusove posljednje ovozemaljske dane, te kući nositi simbole koji će njima i njihovim obite-

ljima vratiti Uskrslog Gospodina u obiteljska slavlja Usrksa: križ, posljednju večeru, Kalvariju, Kristov grob, podsjetnike na dane Velikog tjedna, uskrsne pisance s Kristovim Uskrsnućem te melodije Aleluje. Po prvi puta ove godine s dječjim radovima vjerskih radionica sudjelovali smo i na Uskrsnoj izložbi u Bajmaku. /M./

Pjevajmo Aleluja! Poput sv. Franje

Aleluja dolazi od hebrejskog izraza koji doslovno znači „hvalite Jahvu“, ovaj radosni liturgijski poklik hvale

nalazi se u Psalmima, zatim u Knjizi Tobijinoj te u Otkrivenju.

Liturgijska uporaba usklika potječe od prve Crkve, a danas se upotrebljava tijekom cijele godine osim za vrijeme korizme.

Aleluja najljepše zvuči na Uskrs, pjevajmo radosno!

1. **Bože moj, dopusti mi, aleluja
mira Tvog da budem glas, aleluja.**
2. **Ima li mržnja bilo gdje, aleluja
daj da ljubav nosim tu, aleluja.**
3. **Ima li sumnja bilo gdje, aleluja
daj da vjeru nosim tu, aleluja.**
4. **Ima li očaj bilo gdje, aleluja
daj da nadu nosim tu, aleluja.**
5. **Ima li žalost bilo gdje, aleluja
daj da radost budem tu, aleluja.**
6. **Ima li tama bilo gdje, aleluja
daj da svjetlo budem tu, aleluja.**

BOMI na djelu

Biseri Očeva milosrđa (BOMI) u župi sv. Roka pripremili su za Uskrs prekrasne ukrase koje su ponudili nakon mise na Cvjetnicu, a prihod će darovati djeci u potrebi.

U radionici su pomagale vjeroučiteljica **Vesna Huska** i **sestra Zrinka**, a svi su veoma sretni što će obradovati nekoga od onih koji manje imaju. Neka je sretan Uskrs svima – koji daruju i koji primaju! /Zv/

Najmlađi pjevači u zboru

Tko pjeva dvostruko moli! Ove poznate misli sv. Augustina drže se i najmlađe pjevačice u župnom zboru u župi sv. Roka. Sestra **Silvana Milan** okupila je djevojčice koje svojim glasovima uljepšavaju misno pjevanje, a među njima je najmlađa **Mila Kujundžić** (3. r.), potom su tu **Martina Čeliković** i **Kristina Nađkanas** (7. r.), **Emina Baka** (6. r.) i **Ivana Vojnić Tunić** (6. r.). Čestitamo im na odluci da slave Gospodina svojim glasom!

Zv

Zvonik nagrađuje

Dragi Zvončići, iako ste poslali malo kupona, *Zvonik* vas želi nagraditi lijepim nagradama.

Čula sam da nikome pitanje nije bilo teško a onda ni odgovor ☺.

Svi koji su poslali kupone, znali su da je Isus uskrsnuo u nedjelju!

1. **David Vađina**, Plavna, Bratstva jedinstva 1
– Slika križa krajputaša
2. **Luka Šimunović**, Bikovo, salaš 1
– Slika križa krajputaša
3. **Andrija Huska**, Subotica, Gundulićeva 92/A
– Uskrsna torta
4. **Karlo Kujundžić**, Subotica, Palmotićeva 110
– čokoladna jaja
5. **Milica Vuković**, Ljutovo, Čikerijska 2
– čokoladna jaja
6. **Martin Vukov**, Subotica, Franje Kuhača 5
– čokoladna jaja
7. **Ivana Vojnić Tunić**, Subotica, Senčanski put 32
– čokoladna jaja

Uskrsnuo je!

Dragi mladi!

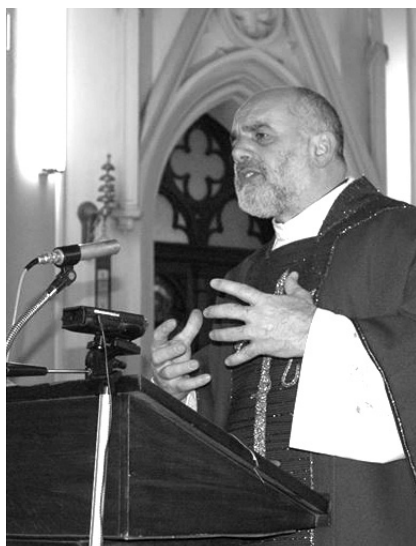
Na samom početku od srca vam želim sretan i blagoslovljen Uskrs! Stigao nam je Uskrs, korizma je iza nas. Brzo je prošlo ovih 40 dana. Postili smo petkom, redovito smo išli na križni put, ispovjedili smo se, pripremili za Isusovo uskrsnuće... i što sada? Kako dalje? Velikih broj mladih će se sada vratiti u „normalu“, nastaviti će sa svojim životom kao da korizma nije bi bila. Ali, u krajnjem slučaju, to ne bi trebalo biti tako. Trebamo nastaviti živjeti normalno, kao i u korizmi i nastaviti postiti petkom. Na taj se način sjećamo Isusove žrtve i štujemo je. Većina nas je čekala ovaj Uskrs i zbog tulum. Već odavno je

poznato da u korizmi nema rođendana, vjenčanja i većih slavlja. Vrhunac završetka korizme trebao bi biti uskrsni tulum koji baš i nije prikladan ovom vremenu. Zvučat će pomalo ironično, ali kada je Isus uskrsnuo, njegovi apostoli i učenicima nisu „feštali“ i „partijali“, nego su im se otvorile oči i njihove su misli bile usredotočene na molitvu. Bez namjere bilo koga kritizirati, želim ukazati na to da ako su se korizma i Uskrs sveli na tulum, onda sve to možemo baciti u vodu. Skupa se trebamo radovati uskrsnuću, a to možemo učiniti i na drugi način. /Larisa Skenderović/

Korizmena duhovna obnova u Novom Sadu

Korizmena duhovna obnova održana je u župi Imena Marijina u Novom Sadu od 1. do 3. travnja. Obnovu je predvodio p. Ivan Mandurić, isusovac na službi u Zagrebu. Popularni „pater Ike“ duhovnik je Studentskog katoličkog centra u bazilici Srca Isusova u Zagrebu, kao i drugih udruga. Među mladima i studentima, danas je jedan od omiljenijih govornika jer na autentični, originalni i snažan način svjedoči Kristovu Crkvu kao nazočnu i živu među nama.

Kroz ova tri dana program je započinjao prilikom za svetu Ispovijed, nakon koje je slijedila sveta misa u okviru koje je predavač održao i prigodne propovjedi utemeljene na dnevnim čitanjima. Nakon mise uslijedila su predavanja. Prvog dana duhovne obnove predavač se osvrnuo na svoj svećenički poziv, potaknuo je sve nazočne vjernike da traže Boga, ali je naglasio da i nas Bog cijeloga života traži i poziva. Drugoga dana na predavanju p. Ike je govorio o novoj zapovijedi ljubavi. U nagovoru je istaknuo ljubav jednih prema drugima, kao što je Isus nas ljubio i pozvao nas na razmišljanje jesmo li spremni dati život za druge, jer, to je naša radost, za to smo stvoreni. Trećega dana, na završnom predavanju vjernici su mogli čuti nešto više o tome tko je Duh Sveti i tko čini Crkvu. Završetak duhovne obnove bilo je klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom. Program je svaku večer završavao u vjeronaučnoj dvorani uz druženje i razgovor s paterom. Mladi su glazbeno animirali cijeli program duhovne obnove. Svakoga dana okupljalo se do stotinjak vjernika. Zahvaljujemo predavaču p. Ivanu Manduriću, a osobito organizatoru duhovne obnove, vlč. Marijanu Vukovu, župnom vikaru župe Imena Marijina u Novom Sadu.

Jelena Pinter i Dario Marton

Križni put mladih

Dvanaesti križni put kojega je predmolilo dvadesetak mladih, održan je 5. travnja. Ovogodišnji križni put započeo je svetom misom u crkvi Marija Majka Crkve u Aleksandrovu. Prvobitni plan bio je da se krene iz Aleksandrova te da se Pačirskom prugom ide do Mikićeva, zatim do Hosane u Žedniku na ručak te da se istim putem vrati u Aleksandrovo. Međutim, budući da je tog poslijepodneva najavljena kiša, predviđeni plan puta morao je biti promijenjen. Uvodnu molitvu izmolili smo nakon svete mise u crkvi a potom se uputili ka križu na Hrvatskom Majuru. Tijekom križnoga puta mladi su izmolili po jednu postaju, a Ivan Pelhe je između postaja svirao na gitari dok su ga pjesmom pratili mladi. Nakon četrnaest postaja, neko smo vrijeme proveli u druženju, fotografiranju i odmoru. U povratku smo svratili u obitelj Ivanke i Andrije Ivankovića u Aleksandrovu. Prije ručka izmolili smo završnu molitvu, a vlč. Franjo Ivanković koji je hodočastio s nama, blagoslovio je hranu i sve nazočne. Tijekom križnoga puta mlađi dio muške ekipe bio je zadužen za nošenje hodočasničkog križa, dok su ostali bili zaduženi za dobro raspoloženje.

Miroslava Dekanj

Obavijesti

Misa mladih: 2. 5. 2014. u crkvi Isusa Radnika u Subotici (kod SUP-a) u 20 sati

Emisija „U svjetlosti hodimo“, ponedjeljkom u 21.30 sati na Radio Mariji

Emisija „Kateheza za mlade“, srijedom u 21.30 sati na Radio Mariji

Jedna uskrsna priča

Alarm je zazvonio. Već je bilo osam sati ujutro, a meni se i dalje spavalo. Sinoć sam bila na uskrsnom tulumu. Ništa posebno. Mama je ušla u moju sobu ne bi li provjerila jesam li ustala. Rekla mi je: „Uskrsni je ponedjeljak, moramo na misu“. Meni se baš i nije išlo. Bezvoljno sam ustala, obavila osobnu higijenu, odjenula se i krenula. Imam običaj kasniti na svetu misu, ali danas mi se dogodilo doći u isto vrijeme kada je i počela. Obično nisam od onih osoba koja propovijed sluša s potpunom pozornošću. Za mene je to samo deset minuta uzalud potrošenih. No, danas sam unatoč mamurluku slušala. Svećenik je govorio o siromašnoj djeci u Africi i opisivao je kako oni slave Uskrs. Bilo je veoma zanimljivo.

Naime, oni svoj Uskrs blaguju u sirotištima i jedu hranu koju su donirali ljudi dobre volje i uistinu s punim srcem dočekuju Uskrs. Oni doista slave Boga i zadovoljni su i sretni i s malim stvarima. Zamislila sam se na trenutak. Kako ja doživljam Uskrs? Koliko ja sebi moram udovoljiti kako bih bila sretna na Uskrs? Puno. Za mene Uskrs nije samo misa, za mene su Uskrs darovi, hrana, slatkiši, kolači i, što je najvažnije, uskrsni tulum na kojem se svake godine sjajno provedem. Nekoliko mjeseci unaprijed biram haljinu za taj događaj, svake godine tradicionalno odlazim kod prijateljice koja me uljepšava. Ali što imam od svega toga? Ništa. Na tim tulumima su uvijek iste osobe, tračevi kruže o svemu i svačemu, a kada malo bolje razmislim, mene to uopće ne interesira. Ali jednostavno iz navike odlazim tamo. Umjesto da to vrijeme provodim sa

svojom obitelji u svome domu, jer to su dani kada smo zajedno doma i to su trenuci koji se ponavljaju nekoliko puta godišnje. A one ljude na tulumima viđam gotovo svaki dan. Jesu li oni vredniji od moje obitelji i od zajedničkog slavlja Uskrsa? NISU! Mene je ovaj Uskrs doista promijenio. Od sada ću svake godine Uskrs slaviti sa svojim najmilijima koji su mi najbitniji u životu. U svoj dom ću rado pustiti i Njega, Spasitelja mojega, Isusa jer zbog njega slavim svaki Uskrs. Nakon svete mise slobodno vrijeme sam provela sa svojim u duhu Uskrsa.

P.S. Ova priča je izmišljena i ima nakanu potaknuti mlade da shvate koliko su uskrsni tulum (ne)bitni i koliko je važno najveće blagdane slaviti sa svojom obitelji, zajedno s Isusom.

Larisa Skenderović

Mudre misli

* Tražite SMISAO ŽIVOTA? U redu. Vaš smisao jest životni zadatak u punom smislu tih riječi. Ne tražite toliko što vas raduje, nego ono što vam je činiti, a da to bude i na radost tvoga bližnjeg. Tad ćeš pronaći i smisao, a s njim i sreću. Moj smisao života su moje želje i ambicije da živim zdravo, sretno, dostojno; ljudi koje volim; vrijeme i pažnju koju mogu pokloniti, a ponekad ako sam u mogućnosti materijalno ili dragovoljnim radom pomoći nekoga koji ima manje od mene. Gdje god se našla dalje na kugli zemaljskoj, željela bih imati tu mogućnost biti okružena ljudima koje mogu voljeti i dijeliti s njima ono što imam.

* Možete ulagati godine truda za ljepotu svoga doma, ali kada ode iz njega ono najvrednije, sve izgubi svoju nekadašnju vrijednost.

Danijela Nuspl

Misa mladih

Misa mladih, na kojoj se okupilo stotinjak mladih, kao i svakog prvog petka u mjesecu, održana je u čantavirskoj crkvi sv. Antuna Padovanskog 4. travnja. Svetu misu predslavio je vlč. Robert Utcai. VIS Proroci animirali su misu pjesmom. /N. N./

Što je Uskrs – slavlje ili ljubav?

Prije par godina, vršila sam jednu anketu za radio na kojem sam volontirala. Te ankete sam se sjetila kada sam počela pisati ovaj tekst, jer glavna pitanja koja sam postavljala i na koja sam tražila odgovore bila su vezana za Uskrs. Zanimljivo je na kakve sam sve odgovore nailazila i to među mladim katolicima. Ali da ne dužim, evo nekih odgovora na pitanje „ŠTO JE ZA TEBE USKRS?“.

– Uskrs je kada uđem u dvorište župe i već na ulazu zaustavljaju me mala djeca, mladi i stariji da mi čestitaju ovaj lijepi blagdan. Ljudi su sretni i nasmijani. Jednostavno, i meni izmamljuju osmijeh na lice.

– Za mene je Uskrs kada uđem u crkvu i vidim prelijepo okićen bijeli oltar, sve je čisto, uređeno i prepuno najljepšeg cvijeća. Crkva nikad nije toliko puna kao za Uskrs, nigdje ni jednog mjesta za sjedenje. Za Uskrs u crkvi vidim i prijatelje koje nisam vidjela dugo.

– Uskrs je mir... Kada mi u nos uđe miris tamjana, u meni izaziva spokoj i doziva mi određenu oazu mira i ljubavi... Volim ovaj blagdan, jer me na trenutak tjera da zaboravim na sve brige i probleme koji me tište.

– Volim ovaj blagdan jer znam da me kod kuće ovih dana uvijek čeka divna trpeza puna kobasica, jaja, šunke, raznih vrsta kolača i torti. I rodbina se najavljuje da će doći u posjet.

– Volim Uskrs jer znam da je napokon završila korizma i da je gotovo s postom i odricanjem. Sad mogu „navaliti“ na slatko, na sokove, na Face, na TV, u izlaske i sve ono čega sam se odrekao u korizmi.

Ovo su samo neki od odgovora na koje sam nailazila. Naravno, bilo je tu i lijepih odgovora iz kojih sam shvatila da neki mladi ipak shvaćaju bit Uskrsa. Ali da se vratimo na ove prve odgovore. Puno puta i ja samu sebe uhvatim da zaboravim bit, da se i ja poistovjetim s ovim odgovorima. Koliko puta sam pridavala više značaja materijalnoj strani Uskrsa nego duhovnoj, onoj istinskoj. I onda sama sebi viknem: „Hej, čekaj, čekaj... STANI MALO!“ Zašto volim ovaj blagdan? Po čemu se on razlikuje od ostalih blagdana poput Božića, Du-

hova ili Svih svetih? Evo, pitam upravo tebe, dragi čitatelju, što bi ti odgovorio na ovo pitanje: Što je Uskrs i po čemu se on ističe među ostalim blagdanima? Zbog čega Uskrs slavimo kao najveći, najljepši, najradosniji događaj u Katoličkoj crkvi? Toliko je mnogo pitanja i nisam sigurna da postoji samo jedan odgovor. Ali Crkva nas uči da postoji jedan odgovor na sva pitanja, a to je LJUBAV. U ovom vremenu Uskrsa, sjećamo se jednog bitnog trenutka, trenutka zbog kojega smo spašeni od zla, od grijeha i smrti. Uskrs nas podsjeća da je Ljubav, najveća između svih, odnijela pobjedu. Da, Ljubav zvana Isus. Isus je podnio sve poradi ljubavi prema čovjeku, prema tebi, prema meni. Bio je osuđen i krivo shvaćen, bio je mučen, prebijen i iznemogao, bio je pribijen na križ. Kad pomislim na sve te muke i boli koje je proživio, ne mogu a ne pomisliti da je on jedini čovjek koji je to učinio za mene. Tko bi danas bio spreman sve to podnijeti za drugoga? Možda bi netko i primio udarac od drugoga, ali nije sigurno da mu ne bi vratio natrag. Možda bi podnio i smrt, ali to bi učinio za svoju voljenu osobu. Ali, tko bi mogao umrijeti za osobu koja ga ne poznaje, koja ga ne voli? Samo Krist! A kako ja Njemu zahvaljujem za to? Nikako! Nikada, ni jedan čovjek neće moći dovoljno zahvaliti Isusu za cijenu spasenja koju je podnio za nas. Ali zato možemo u svom životu svaki dan slaviti Uskrs, slaviti pobjedu Ljubavi, slaviti Isusa i zahvaljivati Mu što nas je oteo od sotone. Jer On to doista jest učinio. I svojim uskrsnućem, taj čovjek zvani Isus, otvorio nam je put u nebo, dao nam je slobodu da izaberemo novi ŽIVOT. I taj život doista postoji i razlikuje se od ovoga, zemaljskoga. O tome možemo čitati i u Katekizmu Katoličke Crkve:

Uskrsli Isus uspostavlja s učenicima izravne odnose time što ga oni dodiruju

i s njime blaguju. On ih tako pozivlje da priznaju da on nije duh, ali nadalje da ustanove da je uskrslo tijelo kojim se on pojavljuje ono isto koje je bilo mučeno i raspeto, jer on još nosi tragove muke. To pravo i stvarno tijelo istodobno posjeduje ipak nova svojstva uskrslog tijela: ono nije više u ovom prostoru i vremenu, nego se može na svoj način uprisutniti gdje i kada hoće, jer njegovo čovječstvo ne može više biti zadržano na zemlji, ono sad pripada samo božanskom području Očevu. Stoga je uskrsli Isus i savršeno slobodan ukazivati se kako hoće: u liku vrtlara ili u drugom obličju, različitom od onoga koje je učenicima bilo dobro poznato, upravo zato da potakne njihovu vjeru. (645)

Uskrsnuće Kristovo nije bilo povrtak zemaljskom životu, kao što su to bila uskrsnjenja što ih je izveo prije Vazma: uskrsnjenja kćeri Jairove, mladića iz Naima, Lazara. Ti čini bili su čudesni događaji, ali osobe na kojima se čudo dogodilo našle su iznova, moću Isusovom, „običan“ zemaljski život. Kasnije su opet umrle. Uskrsnuće Kristovo bitno je različito. U svome uskrsnom tijelu, on prelazi iz stanja smrti u drugi život onkraj vremena i prostora. Isusovo je tijelo u Uskrsnuću ispunjeno moću Duha Svetoga; ono sudjeluje u božanskom životu u stanju svoje slave, tako da sveti Pavao može o Kristu reći da je on „nebeski čovjek“. (646)

Stoga, ako vjerujemo u sve ovo, znamo da nas Isus čeka i zove. Ne silom, već svojom slobodom i odabirom, imamo mogućnost živjeti poput Krista, ići gdje i kada hoćemo, u liku kojem želimo. Na nama je odluka. A Uskrs nas samo podsjeća na taj izbor koji nam je sam Isus osigurao. Želim izabrati taj život. I zato biram Isusa, biram Ljubav.

SRETAN USKRS! ☺

Marina Gabrić

New age na našim policama (2)

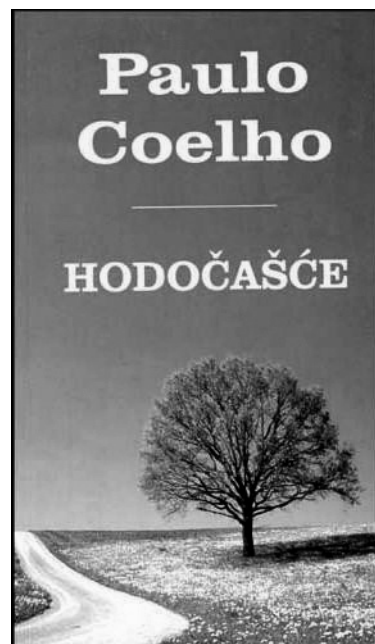
Piše: Vedrana Cvijin

Danas, dok sam se vraćala tramvajem s faksa, osjećala sam se poprilično neinspirirano kako započeti ovaj članak. Dok sam čitala *Alkemičara* u tramvaju, obratio mi se jedan mladić i pitao me čitam li ja to *Alkemičara*. Rekoh – da, nadajući se da neće pomisliti da sam neki veliki fan knjige. Pomislio je. Rekao mi je da je pročitao tu knjigu bar šest puta i da je to „super stvar“. Zatim me pitao jesam li čula za nekog tipa čije ime više nisam u stanju zapisati. Znam samo da je rođen na Kavkazu i da je već sa dvadeset godina završio na Tibetu. Onaj dio rečenice „već sa dvadeset godina završio je na Tibetu“ izgovorio je s divljenjem podjednakim kao što bi neki kapitalist rekao „već sa dvadeset godina osnovao je multimilijunsku kompaniju“. Kada me je pitao čitam li tu knjigu prvi put, odgovorila sam sa ne i objasnila da pišem kritiku iste za jedan katolički list. Činio se oduševljenim i pitao me je za ime lista. Rekla sam mu da se zove *Zvonik* ali da će ga vjerojatno teško pronaći. Mada, nakon razgovora koji je uslijedio, nadam se da će pronaći makar neki primjerak *Zvonika*. Dobro bi mu došao. Razgovor se nastavio i rekao mi je da piše knjigu o tom liku kompliciranog imena kroz svoja iskustva. Naime, taj lik govorio je o duhovnosti, i moj sugovornik piše o svojim duhovnim iskustvima. Moj sugovornik mi je objasnio kako on vjeruje da sve religije vode k Bogu ili bogu, nisam sigurna koje od ova dva bi on odabrao, ukoliko su praktikanti dobri, i da sve ovisi o temperamentu pojedinca koju religiju će on odabrati. Moj skepticizam porastao je brzinom eksponencijalne funkcije dok sam se pitala kako na primjer reinkarniranje iz gliste u čovjeka, u svinju, dovodi čovjeka Bogu, i koliko se puta moraš reinkarnirati da dođeš do Boga. Zatim je nastavio kako se nada da će se knjiga za godinu dana naći u knjižarama i kako je to važno jer mnogi ljudi danas nisu svjesni svog postojanja nego žive u hipnotičkom snu. O, jadni čovječe! Uzaludno ti je što si svjestan svojeg postojanja ako nisi svjestan Božjeg. Rastavila nas je postaja na kojoj je morao sići i spriječila da

razgovor postane neugodan ukoliko budem morala dati svoje mišljenje. Pomislila sam kako je baš prigodno što sam ga srela baš danas, kada sam trebala početi pisati ovaj članak. Prigodno prije svega zato što se mogu pomoliti za njega. A drugo, zato što on nije mogao očitije pokazati i dokazati onu Isusovu „Po plodovima ćete ih njihovim prepoznati“. Nakon ovog, osjećala sam kako će biti poprilično lako, i neće zvučati suviše paranoično, pokazati i dokazati koliko su knjige Paula Coelha kolektivno zlo.

Paulo Coelho

Paulo Coelho rođen 1947. godine u Brazilu. Pohađao je isusovačku školu, no napustio ju je jer je htio postati pisac. Sa 16 godina roditelji su ga poslali u mentalnu instituciju, nisam sigurna zašto, niti mogu donositi zaključke na temelju toga. Godinu dana kasnije izašao je iz bolnice i pridružio se Hippy pokretu i „malo“ se drogirao. Putovao je južnom i sjevernom Amerikom, Meksikom i Europom. Kada se vratio u Brazil, pisao je pjesme za poznate glazbenike. Svom zavidnom životopisu dodao je bavljenje magijom i okultizmom. Godine 1986. Coelho se zaputio putem dugim 800 kilometara kroz Španjolsku koji je bio ključna točka u njegovom životu. Došao je do „duhovne spoznaje“ i objavio je knjigu „Hodočašće“, a godinu dana kasnije objavio je „Alkemičara“. Prije nego što se bacim na njegova djela, progovorit ću malo i o njegovu odnosu prema Katoličkoj crkvi. Iako je prvo bio pripadnik Katoličke crkve, Coelho ju je napustio jer je za njega Crkva bila stroga institucija koja je neprestano prijetila paklom. Po njegovima riječima „Sve je bio grijeh, sve je bilo zabranjeno, nije bilo radosti u tome“. Nakon gore nabrojenog lutanja, vratio se Katoličkoj crkvi jer, kako kaže, to mu je u krvi, a ne zato što je to najbolja religija. I evo jedne velike tragedije, Coelho je čak ponegdje reklamiram kako pisac koji je katolik. Ukoliko se pitate što je tu tragedija, tragedija je što se on nazi-

va katolikom i što se katolicima reklamiraju njegove knjige, ali se otvoreno protivi hijerarhiji Katoličke crkve, a papu Benedikta XVI. u miru nazvao je „katastrofom“ i izjavio kako je Isus bio mnogo tolerantniji te da Crkva danas živi u mračnom srednjem vijeku. Htjela bih se malo osvrnuti na tu Isusovu toleranciju kojom nam svi danas mašu pred nosom kada govorimo o važnim temama. Sjećate se kad je Isus prevrnuo stolove trgovcima koji su pretvorili hram u tržnicu? Sjećate se kada je Isus rekao „Jao vama farizeji i pismoznanci“ pa im je fino rekao sve što ih slijedi? Isus je bio oprostoljubiv, i to je velika krjepost, ali Isus nije bio posebno tolerantan. Tolerancija je izmišljotina današnjice kako bismo sebi dopustili što god želimo. O Crkvi u Laodiceji rečeno je „Znam tvoja djela: nisi ni studen ni vruć. O da si studen ili vruć! Ali jer si mlak, ni vruć ni studen, povratit ću te iz usta.“ Ovo je pravi problem današnjih katolika. Jer smo mlaki. Jer smo „tolerantni“. I opet ću naglasiti, nije grijeh čitati ovu knjigu. Ali je pogubno biti mlak i ne reagirati. Pogubno je podržavati stvari koje su protivne katoličkom nauku, a pogotovo široko rasprostranjeni newageovski krov. Mi smo katolici, i trebamo oštro reći „ne!“ svemu što nije od Boga.

Uresi za Uskrs

Dragi čitatelji! Gotovo svaki popularan, napose ženski časopis, ovih je dana objavio prilog na temu „Uskršnje dekoriranje doma“. Objašnjavaju svoje tekstove i slike lako: Uskrs je najveći kršćanski blagdan i simbol

proljeća. Manje je u svemu tome bitan taj Isus Krist bez koga, u biti, ne bi ni bilo Uskrsa. Istina, zeke i pilići bi vrtičku djecu uvijek zanimali, a jaja, šunka i kobasice bi svakako bili omiljeni. Proljeće

bi nas punilo nekim novim osjećajima – vjerojatno. Jedino, da On nije uskrsnuo, naš život ne bi imao smisla. Čovjek nikad ne bi bio otkupljen, spašen. Mnogi i ovoga Uskrsa neće ni pomisliti na tu dimenziju svog postojanja – na Isusovo i naše uskrsnuće i život vječni. Više će brinuti o (pre) bogatoj trpezi i liječenju njenih posljedica ☹. Farbat ćemo jaja (sve po običaju) što kreativnije, modernije, raskošnije... **ISTA PRIČA KAO ZA BOŽIĆ – NIŠTA SE NIJE PROMIJENILO, ISUSE!**

Lijepo su uskršnje dekoracije, uresi, nakit. Nemam ništa protiv – štoviše, i sama sa svojom djecom i djecom sa župe izrađujem ikebane i korpice za pisanice. Od starine su i naši pobožni Hrvati Bunjevci za Uskrs nastojali

obnoviti svoje „ruvo“. Svi smo željni malo „raskomotiti se“ nakon teških zimskih kaputa, oslobodit se debele, tamne odjeće, odjenut se u laganu, lijepu odjeću, biti veseli, lijepi, nasmijani. Ali! Hoće li naša duša to isto doživjeti? Tako je isprazno i lažno urediti sebe, dom, pa čak i dvorište, ako nam je duša – suprotnost. Stavljam li karmen na svoje usne uljepšavajući ih, jesam li uljepšala i svoje riječi, a prije njih njihov izvor – moje srce? Jesam li ljepotu Uskrsa, duhovnu radost i materijalno obilje podijelila s onima koji ih nemaju?

Samo da izvijestim kako ide učene molitve u našoj obitelji: skoro svaki dan molimo skupa Oče naš i neki dan je netko od momaka kad smo sjeli u auto podsjetio: „A trenutak tišine?“, što znači da se sjeća naših strelovitih molitvica ☺. Jednom smo skupa izmolili Križni put i – to je sve. Nikako nije sjajno, ali – ne odustajemo. Kako vama ide? ;) (Ivh)

Dvadeset načina kako naučiti djecu moliti (treći dio)

Najsnažnija stvar koju roditelji katolici mogu učiniti za svoju djecu jest naučiti ih moliti. To može biti lagan, ali istovremeno i težak zadatak, ovisno o djetetu. Učeci dijete da se moli dajete mu mogućnost jake povezanosti s Bogom i pomažete u ostvarenju konačnog cilja – dolazak k Bogu. Više je načina da naučite djecu moliti i nikad nije kasno. Evo nekoliko ideja kojima možete nastaviti.

11. Čitajte katoličku literaturu. Posjedovanje više katoličkih knjiga u kući motivirat će vaše dijete da nauči više o svojoj vjeri. Čitajte ih skupa ili jednostavno dopustite vašem djetetu da samostalno prouči knjige.

12. Pjevajte. Učite djecu moliti kroz pjesmu. Uz glazbu koristite i ruke – mlađa djeca to vole, a starija će izići iz svojih „čahura“. „Molitva s hvalom“ na taj način potaknut će djecu da koriste svoje glasove i tijelo u svrhu hvale Gospodina.

13. Naučite znak križa. Budite odlučni u tom da to uključite u svaku zajedničku molitvu, i uzmete vremena da

ih to naučite ispravno. Znak križa bitan je i za malu djecu. Mnogi katolici pred smrtni čas kao zadnju gestu naprave upravo znak Križa. Njihov posljednji čin na zemlji je znak križa, zato što je to dio njihova života otkad znaju za sebe, a započelo je s njihovim roditeljima.

14. Molite krunicu. Bitno je da i dijete nauči moliti krunicu. Možda nećete moći izmoliti krunicu svaki dan s malim djetetom, ali i samo desetica na dan, ili cijela krunica jednom na tjedan može pomoći vašem djetetu da mu molitva krunice prijeđe u naviku.

15. Sastavite obiteljsku molitvu. Potaknite vaše dijete da sastavi riječi dnevne molitve koju možete izmoliti zajedno. To će mu pomoći u poimanju toga da molitva može biti tradicionalna (Gospodnja molitva) ili molitva svojim riječima.

(Prema: www.catholicdigest.com)
(nastavak u sljedećem broju)

Moj Uskrs

Isus i Sotona

Jednog dana Isus i sotona su razgovarali. Sotona se bio vratio iz Edenskog vrta. Bio je ponositi i napuhivao se ohološću. „Da, Gospodine, upravo sam ulovio cijelo čovječanstvo. Upotrijebio sam zamku za koju sam znao da će biti izvrsna a za mamac sam isto stavio ono što sam znao da će upaliti. Sve sam ih ulovio!“ „Što ćeš učiniti s njima?“, upita Isus. Sotona odgovori: „Oh, igrat ću se s njima! Naučit ću ih kako se oženiti a onda se rastaviti; kako se mrziti i kako činiti jedan drugome zlo; kako piti, pušiti i psovati. Naučit ću ih kako proizvoditi oružje za ratovati – puške i bombe – i kako se međusobno ubijati. Bit će to vrlo zabavno!“ „A onda, kada završiš igrati se s njima i učiti ih svemu tome, što ćeš onda učiniti s njima?“, upita Isus. „Oh, ubit ću ih“, uzviknu Sotona oholo. „Koliko tražiš za njih?“, upita Isus. „Daj, ne želiš valjda ovu svjetinu kupiti! Nisu ni

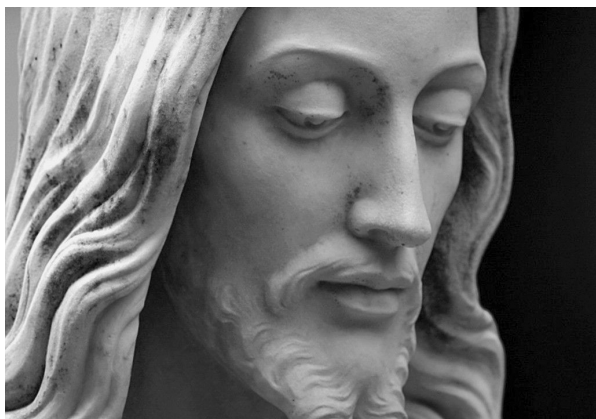
za što! Zli su veoma. Ako ih uzmeš mrzit ćete. Pljuvat će po tebi, psovat će te a onda te i ubiti. Ne, nije valjda da ih i dalje želiš kupiti!“ – pita sotona. „Koliko?“, opet upita Isus. Sotona pogleda Isusa i cereći mu se u lice reče: „Svu tvoju krv, sve tvoje suze i tvoj život!“ Reče Isus: „DOGOVORENO!“

Isus Ti govori...

Prepusti svoje brige meni i sve će ići dobro.

Kad se potpuno predaš meni, sve će se riješiti prema mome planu.

Nemoj moliti tako kao da me požuruješ, kao da me siliš da ostvarim tvoje planove.

Zatvori oči i reci pouzdano: „ISUSE, U TEBE SE POUZDAJEM“.

Izbjegavaj sve one misli koje u tebi potiču želju razumjeti sve što se oko tebe događa.

Ne brkaj moje planove, ne nameći mi svoje ideje.

Pusti da budem tvoj Bog i da slobodno djelujem u tvom životu.

Sve mi povjeri i svoju budućnost stavi u moje ruke.

Reci često: „ISUSE, POUZDAJEM SE U TEBE“.

Ono što ti najviše šteti je to što razmišljaš na svoj način i pokušavaš riješiti probleme na svoj način.

Kad mi kažeš: „ISUSE, POUZDAJEM SE U TEBE“, nemoj biti kao onaj nestrpljivi čovjek koji ide liječniku i kaže mu: „Ozdravite me“, ali mu odmah i „savjetuje“ kako će to učiniti.

Pusti da te ozdravim, ne boj se, jer ja te ljubim.

Ako vidiš da stvari postaju teže usprkos tome što moliš, pouzdaj se u me i ponavljaj često: „ISUSE, JA SE POUZDAJEM U TEBE“.

Jer moje ruke moraju biti slobodne da bih te blagoslovio.

Ideje za vas

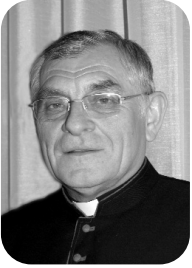
Punjena jaja

Često nakon Uskrsa ostane jaja – bilo šaranih, bilo običnih tvrdo kuhanih. Ona se mogu dobro iskoristiti u novome obliku i nakon nekoliko dana u hladnjaku. Ipak, preporučamo: pozovite nekoga u goste ili ponosite ove zanimljive slane delicije nekom bolesniku ili starijoj osobi, koja ne može boraviti duže u kuhinji!

Tvrdo kuhana jaja prerežite i napunite tako što ćete žumance pomiješati s nekim od sljedećih sastojaka:

Kombinacija 1: malo majoneze, senfa i sjeckane šunke. Kombinacija 2: malo vrhnja ili sira, sitno sjeckane masline. Kombinacija 3: sitno sjeckani kiseli krastavčići, čajna kobasica, pomiješano s krem sirom i peršinom.

Gábor Tormásy o grobljima u Subotici

Piše: *Stjepan Beretić*

Pretijesno groblje

Subotičani nisu mogli podnositi da im životinje pasu među grobovima njihovih sugrađana. Zato je stanovništvo grada više puta tražilo od gradskog poglavarstva da se groblje ogradi. Ta se želja Subotičana ispunila nešto kasnije. Kako se grad jako širio, groblje se moralo izmjestiti na rub grada. U starom groblju više nije bilo mjesta za sahranjivanje zbog mnogobrojnih žrtava kolere. Zato je 1741. godine nedaleko od staroga određeno mjesto za novo groblje. Te je godine na Svi svete jedan redovnik blagoslovio novo groblje, a u starom su groblju redovnici blagoslivljali grobove za što su im vjernici davali nagradu. Najčešće bi ga darivali platnom ili konopljom. Običaj blagoslova grobova se zadržao do danas, ali se umjesto darova u naravi svećeniku daruje novac.

Drugo razdoblje od 1743. do 1773.

Kako je ustrojena subotička župa

Subotica je 1743. godine postala povlašteni kraljevski komorski grad pod imenom Szent-Mária. Poslije izгона Turaka – kako je već spomenuto, Subotica je bila pod vojnom vlasti. U to su vrijeme pravoslavni Srbi uznemiravali katoličko stanovništvo, pa su na koncu zahtijevali da se grad i atar podijele na dva dijela, tako da oni dobiju polovicu. Kako bi to izbjegli, Subotičani su isposlovali da se grad izuzme od vojne, te da se preda građanskoj vlasti. Mađarska kraljica Marija Terezija potpisala je 7. svibnja 1743. godine povelju kojom je Suboticu po svojoj kraljevskoj milosti proglasila povlašćenim komorskim gradom pod imenom Szent-Mária. To je proglašenje bilo nagrada za vjernost i zasluge kojima su se stanovnici Subotice istaknuli prema kraljevskoj kući, kao i za premnoge usluge u korist domovine.

Povelja uznemirila duhove

Tom je kraljevskom poveljom Szent-Mária dobila više povlastica, između ostalog i to da u gradske vlasti

uđu isključivo katolici. Gradsku je vlast činilo dvanaest prisegnutih vijećnika, na čijem je čelu kao trinaesti stajao gradski sudac (iudex). I on je morao biti rimokatolik. Povelja dalje govori kako se na područje grada smiju i mogu primati samo katolici. Za rješenje neriješenih pitanja između grada i kraljevske komore punomoć je dobila mađarska kraljevska komora. Ona je 23. lipnja 1743. godine u Požunu (Bratislava) s gradom sklopila ugovor koji je osnova za organizaciju Szent Márije.

Srbi su bili nezadovoljni zbog izdavanja toga dokumenta. Oni su i dalje zahtijevali polovicu grada, što je u gradu prouzročilo puno napetosti. Srbin imenom Vuić namjeravao je cijelu Suboticu podvrgnuti svojoj vlasti, čak je i prijetio da će u katoličku crkvu smjestiti svoje konje. Kako bi umirila nemire među Srbima, Marija Terezija je zapovjedila da se ili priklone gradu danim povlasticama, ili neka se ise. Na to se veći dio Srba iselio, a na njihovo su se mjesto nastanili Mađari. Kasnije su se Srbi ipak vratili u grad.

Napetosti između plemića i pučana

Jedva je zavladao unutrašnji mir, a opet je izbila nesloga, ovoga puta među katoličkim stanovništvom. Plemstvo se izvuklo od javnih davanja pozivajući se na svoje povlastice koje oni uživaju na osnovu državnih zakona. To je neugodno pogodilo neplemiće. Građani su najviše bili pogođeni time što su neplemići morali osigurati konje za vuču vojnih kola i smještati vojnike. To je u gradu izazvalo veliko ogorčenje, nerazumijevanje, neslogu i prepirku. Sve to je više godina uznemiravalo duhove. Molbe su odlazile i dolazile, ispitivali su se slučajevi, te se tek 1748. godine riješila sporna točka u korist neplemića. Te godine je komora uputila otpis kojim je plemićima oprostila javna davanja, samo u slučaju da su djelatnici gradskog vijeća. Ujedno je određeno da u vijeću uvijek imaju biti četiri plemića, te da oni i ostali vijećnici budu slobodni od javnih davanja. Ostali pak plemići zajedno s neplemićima imaju sudjelovati u javnim troškovima.

Nezadovoljni plemići

Ta se odluka nikako nije dopadala plemićima, pa se velika većina gradskog plemstva spremala napustiti grad. U tom su smislu plemići započeli raspravu s komorom da za njih odredi drugo mjesto gdje će se naseliti. Komora je za njih za mjesto preseljenja odredila pustaru Militics – ili kako se obično drugačije zvala Pustara Telečka. Tamo su se plemići i preselili. U Militicsu nisu morali davati predvuču niti su morali izdržavati vojnike. Međutim, za posjedovanje Pustare Telečka bili su dužni komori plaćati određeni iznos.

Poslije toga vratio se mir u Szent Máriju, te se prišlo uređivanju grada.

Uređenje župe

Pastoralnu opskrbu župe nadbiskupski ordinarijat je povjerio franjevcima, koji su se trudili odgovoriti svojim župničkim dužnostima. Tih se godina reorganizirala kalačka nadbiskupija. Neke župe se u nadbiskupiji nisu pridržavale propisa koji su bili obvezatni za cijelu nadbiskupiju. Zato se kalački nadbiskup, grof Gabrijel Patačić počeo starati o tome da sve župe dobiju ista pravila. Kako bi to postigao, on je dva puta proputovao cijelu nadbiskupiju, te se tako upoznao sa stanjem vjernika i svećenika. Istom 18. svibnja 1738. godine nadbiskup je izdao zakone koji u izvjesnom smislu predstavljaju ustav za župe kalačke nadbiskupije. Važno je dobro sagledati važnost i primjenjivost tih zakona. Posebno treba istaknuti zakone koji određuju upravljanje crkvenom blagajnom. Zbog nepridržavanja toga zakona došlo je do napetosti između nadbiskupa i franjevac. Ta se napetost završila tako da je franjevcima oduzeta župa. Upravo stoga te propise donosimo u cijelosti.

Gledom na crkvu određuje se:

1. Da se za milostinju prikupljenu za vrijeme nedjeljnih i blagdanih svetih misa treba kupiti svjetiljka i da ista gori.

2. Da u predvečerje blagdana Gospodinovih, Blažene Djevice Marije, svetih apostola i uoči drugih blagdana kao i na sam blagdan bude večernje.

Molitva *U Ime Isusovo*

(II. odgovor)

Odgovara: Dragan Muharem

Hvaljen Isus i Marija. Zovem se Donko Balazević, živim u Subotici. Nalazim se u novicijatu za franjevački treći red, kod patera Marijana Kovačevića. Molio bih Vas za odgovor na jedno pitanje, a tiče se molitve *U Ime Isusovo*. Odavno je prakticiramo, tj. molimo navečer u obiteljskoj molitvi. Međutim, imam par prijatelja koji tu molitvu smatraju, hajde da tako kažemo, neprikladnom, jer navodno sadrži u sebi elemente egzorcizma (uzimam vlast, vežem sve sile i snage...) i da nije službeno prihvaćena od strane Crkve kao pučka molitva. Što mi valja činiti? I tko je tu uopće u pravu, a tko ne? Napominjem da moleći tu molitvu nismo nikada imali nikakvih demonoloških napasti, ili bilo čega sličnog. Osobno je smatram kao molitvu zaštite. Također sam poslao mail dr. sc. fra Ivi Paviću i dobio sljedeći odgovor: „Hvaljen Isus i Marija! Osobno sam pitao kardinala Puljića da pročita molitvu i da mi odgovori je li u redu. Odgovorio je potvrdno. Oni koji to niječu samo pametuju.“ Hvala, na odgovoru, kad god on stigao. Neka Vas i Vaš rad na njivi Gospodnjoj blagoslovi dobri Bog!

Poštovani g. Donko, i ja Vama također zahvaljujem na iskrenom upitu i želji da rasvijetlimo stvar. Lijepo je osjetiti brigu i zauzetost oko onoga što je izvor naše duhovnosti, a to je molitva. U prošlom broju *Zvonika* naznačili smo koji su to nedostaci spomenute molitve *U Ime Isusovo*. Nekolicina ljudi se isto tako kao i Vi našla u nedoumici zbog toga. Napose nastane pomutnja kad jedan dio klera preporuča tu molitvu, a drugi je smatra neprikladnom. U pravu ste kad ste se zapitali – tko je u pravu? Što nam valja činiti?

Jedan moj stariji i iskusniji kolega dao mi je koristan savjet – ne možeš nešto oduzeti čovjeku, napose nešto što smatra vrijednim, a pritom mu ne uzvratiti nešto još vrjednije. Stoga bih ovim putem ponudio ono što Majka Crkva daje svojim vjernicima kao provjerenu i kvalitetnu hranu.

Vjerujem da ćete se složiti sa mnom da je uvijek bolje ići osvijetljenim, provjerenim putem, pod sigurnim

vodstvom Crkve. Želja Dobroga Pastira je osigurati svome stadu najizvršniju hranu, a brigu oko toga je povjerio Crkvi. Nije suvišno reći da je poslušnost Crkvi također jedan vid obrane od Zloga. Njemu je namjera napraviti pomutnju, a to najlakše čini kada uspije u nas usaditi klicu sumnje u dobronamjernost crkvenoga autoriteta. Ako, naime, molitva *U Ime Isusovo* nije provjerena, preporučena i ponuđena od strane mjerodavnih crkvenih tijela (biskupska konferencija), tada to ima svoj valjani razlog, bez obzira na privatna mišljenja pojedinih klerika ili laika.

Nadalje, spominjete kako svakodnevno molite protiv djelovanja Zloga. To je u redu. No, kao vjernici svjesni smo da je najbolja obrana od Zloga uredan sakramentalni život. Nijedna molitva ne može zamijeniti redovitu ispovijed, euharistiju i druge sakramente. Također, najizvršnija molitva je Gospodnja molitva – Očenaš. Tu se već moli da nas Bog ne uvede u napast nego izbavi od zla (Zloga). Nadalje, najbogatiji molitvenik je Sveto pismo. Također i druge molitve i pobožnosti, uhodane u tradiciji katoličke duhovnosti, predstavljaju izvor s kojeg valja crpiti. Ovo su, dakle, redoviti putovi obrane od napasti i zla. Utjecati se nećemo drugomu, mimo ovoga, k tomu još neukorijenjenomu u

sliku oblikovao i milošću krštenja još divnije obnovio, pogledaj na me, slugu svojega, i milostiv budi mojim molitvama. Neka sine, molim, u mojem srcu sjaj tvoje slave da, pošto se ukloni svaki strah, plašljivost i bojazan, duhom i umom vedar, zajedno s braćom u tvojoj Crkvi uzmognem tebe hvaliti. Po Kristu.

2. Bože, tvorče svakoga milosrđa i sve dobrote, koji si htio da Sin tvoj za nas podnese mučilo križa da bi od nas otjerao neprijateljevu moć, pogledaj milostiv moje poniženje i bol te podaj, molim, da mene kojega si u krsnom studencu obnovio, pobijedivši nasrtaje Zloduha, ispuniš milošću svoga blagoslova. Po Kristu.

3. Bože, koji si htio da po milosnom posvojenju budem sin svjetlosti, udijeli, molim, da me tmine zloduha ne obujme, nego da uzmognem vazda ostati u sjaju od tebe primljene slobode. Po Kristu.

– Spasi me, Kriste Spasitelju, snagom Križa (*načiniti znak križa*), koji si spasio Petra na moru, smiluj mi se.

– Po znaku Križa (*načiniti znak križa*) od neprijatelja naših oslobodi nas, Bože naš.

Kao vjernici svjesni smo da je najbolja obrana od Zloga uredan sakramentalni život. Nijedna molitva ne može zamijeniti redovitu ispovijed, euharistiju i druge sakramente.

Tradiciji, Pismu i crkvenom autoritetu, slični onomu za što naš narod zna reći – „tražiti kruva preko pogače“. Stoga, i u ovom broju *Zvonika* donosim dio odobrenih prošnji iz Obreda egzorcizma koje Crkva nudi vjernicima u borbi protiv zla, a koje svatko može moliti kad osjeti utjecaj napasti i Zloga.

1. Bože, sazdatelju i branitelju ljudskoga roda, koji si čovjeka na svoju

– Po svome Križu (*načiniti znak križa*) spasi nas, Kriste Otkupitelju, koji si umirući uništio našu smrt i uskrsnuvši obnovio život.

– Tvome se Križu (*načiniti znak križa*) klanjamo, Gospodine, tvoje se slavne muke spominjemo; smiluj nam se, ti koji si za nas trpio.

– Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te jer si svojim Križem (*načiniti znak križa*) otkupio svijet.

Drugo lice poznatih

Piše: Katarina Čeliković

Kako se rado povodimo za poznatim licima koje svakodnevno gledamo na TV ekranima! Gledamo glamur koji ih okružuje, bogatstvo i sreću koji ih prate. To su poznati pjevači, glumci, „biznismeni“... Čini nam se da im sve u životu dobro ide. Onda saznamo kako su mnogi od njih pretjerali u uživanju narkotika, kako su se upustili u kriminalne radnje, neki su si oduzeli život. Dokle god ih uspjeh prati, „uspješni i poznati“ ne razmišljaju o Bogu a još manje o smrti kao o sastavnom dijelu života. Usudujem se ustvrditi kako primjer poznatih lica mnoge mlade ljude odvodi u krivom smjeru jer ih imitiraju i žele živjeti slično svojim idolima.

Prije nekoliko dana, impresivnu sliku prikazali su članovi katoličke pulske udruge Radnici milosrdnog Isusa – ležali su na pločnicima glumeći mrtvace, a iznad njih su bili „nadgrobni spomenici“. *A baš je krenuo podignuti najveći zgoditak u karijeri, A mislila se sutra pomiriti sa sestrom*, neke su od poruka koje su prolaznici mogli pročitati... Bila je ovo poruka kako ništa u životu nije sigurno i da se jedini odgovor na pitanje smrti i njezine neminovnosti krije u Isusu Kristu. Upozorenje na koje nitko ne ostaje hladan.

Ni novac poznatih i slavnih, niti poznanstva s najboljim liječnicima ne rješavaju pitanje smrti. Sve se može kupiti osim života. Neka od teških pitanja postavio je na Cvjetnicu papa Franjo na Trgu sv. Petra u Rimu – svima, svima nama, pa i onima koji misle da su moćni i da su sebi dovoljni. *Gdje je moje srce? Jesam li poput Jude koji se pretvara da ljubi te poljupcem izdaje Učitelja, kako bi ga predao, izdao? Jesam li ja izdajnik? Jesam li poput onih vođa što su na brzinu saziali sud i potražili lažne svjedoke: jesam li ja poput njih? Jesam li poput Cirencea koji se vraćao s posla umoran, no imao je dobru volju pomoći Gospodinu da nosi križ?*

Izgovoreno iz srca, pravi ispit savjesti za sve nas!

Kakvo lice i srce nosimo? Jedno pokazujemo u javnosti a drugo je ono samo naše. Stoga i pišem ovdje o licu koje manje poznajemo. Nije to onaj lik koji gledamo na televiziji i internetu i kakvim bismo htjeli postati. Isusa više zanima drugo lice – koje on vidi i kojemu se obraća. Dok gledamo lica poznatih i uspješnih ljudi, najčešće vidimo ono što oni žele pokazati. Bilo bi divno kada bi mladi ljudi mogli slavne pjevače i glumce, uspješne poslovne ljude vidjeti u ulogama osjetljivih ljudi za potrebe drugih. Ima takvih, o da, ima ih! I njihove primjere prenose isti mediji. Sjetimo se humanitarke, slavne glumice i filmske redateljice Angeline Jolie koja plijeni svojom ljubavlju prema djeci, povrijeđenim ženama. Ima i takvih slavnih ljudi koji otvoreno svjedoče svoju vjeru, kao što je pjevač Bono Vox, koji je osim po glazbi poznat i po svom humanitarnom radu. On i njegova supruga Ali Hewson te njihovo četvero djece – Eve, Jordan, Elijah i John Hewson redovito mole uskrslog Isusa. Obitelj se okupi u velikom bračnom krevetu u svojoj luksuznoj vili gdje čitaju Bibliju i mole se Isusu da im usliši molitve. Najčešće mole za bolesne članove obitelji, prijatelje i one kojima je pomoć najpotrebnija.

Molim se da spoznam volju Boga zato što onda molitve imaju veće šanse da se ostvare, mislim, to je cilj molitve, izja-

vio je 53-godišnji pjevač grupe U2. *Isus je hodao okolo i širio riječ Božju jer je on mesija. Zato je razapet, jer je rekao da je sin Božji. Stoga, u mojim očima, ili je bio sin Boga ili je bio lud... A mislim da bi bilo teško za prihvatiti da su milijuni i milijuni života, da je pola Zemlje već 2.000 godina dirnuto i inspirirano djelima luđaka. Ja jednostavno ne vjerujem da je onda mogao biti lud*, rekao je Bono.

Primjeri privlače, među njima su i oni koji su svoju „slavu“ stekli u svijetu kriminalnog podzemlja. Posebno je zanimljiv John Pridmore – nekada opasan londonski gangster, a danas katolik-laik zavjetovan na čistoću, koji radi s mladima i pomaže im na njihovom putu prema Bogu. On danas u Irskoj predvodi zajednicu koja posjećuje župe i škole i navješćuje Isusa Krista, a on priča mladima o svom nevjerojatnom životnom putu, o grijehu i oprost, mržnji i pomirenju, pohlepi i ljubavi. No, njegov je život bio povezan s bezosjećajnim nasiljem. On svjedoči kako je njegova majka molila je deveticu sv. Judi Tadeju, zaštitniku izgubljenih slučajeva. *Isti dan kada ju je završila, ja sam susreo Boga. /../ Sve one grozne stvari koje sam napravio, neke od njih nisam imao hrabrosti niti opisati u knjizi. Osjetio sam da taj glas dolazi od moje savjesti, od Boga. Osjetio sam kako umirem, kako posljednji dah izlazi iz mene. Znao sam dvije stvari – da s tim glasom nema rasprave i da idem u pakao i da sam to zaslužio.*

On se obratio. Otišao je na duhovnu obnovu i otkrio svoj osobni odnos s Bogom. Išao je na ispovijed po prvi put u životu, a svećenik koji ga je ispovjedio bio je pokojni fra Slavko Barbarić iz Međugorja, koji je tada boravio u Britaniji.

Nakon jednosatne ispovijedi, svećenik je plakao. *Shvatio sam da me ne osuđuje, u tom trenutku on je za mene predstavljao Isusa. Kasnije smo postali dobri prijatelji i jednom sam ga upitao: Fra Slavko, sjećate li se moje prve ispovijedi? Odgovorio je: Johne, inače sve ispovijedi odmah zaboravim. Ali, ove tvoje se jako dobro sjećam (smijeh). Smijao se kada je to govorio.*

Možda će nam ovi primjeri, kojih nema često na javnim medijima, pokazati kako se u svima, pa i u slavnima krije jedno drugo lice – koje više vrijedi slijediti od glamura i svjetala pozornica. Još kad bismo mogli prije osude drugih sjetiti se i ovog drugog lica – ah, Bog bi nam svima bio bliži!

Intervju s mons. Blažom Čupićem, biskupom Američke biskupske konferencije

Uskrs nije sjećanje, on je stvarno slavljenje Uskrsloga Krista

Razgovarao: Tomislav Mađarević

Srijemski biskup Đuro Gašparović primio je 28. ožujka u Srijemskoj biskupiji u Petrovaradinu u posjet biskupa Američke biskupije Spokane iz savezne države Washington, mons. Blasea Josepha Cupicha (Blaža Josipa Čupića), ravnatelja Ureda za pomoć Katoličkoj crkvi u Središnjoj i Istočnoj Europi pri Biskupskoj konferenciji SAD-a. Tom prilikom američki biskup dao je intervju u Tiskovnom uredu Srijemske biskupije.

T. M.: Preuzvišeni oče biskupe, iznesite nam kratko razloge Vašega dolaska u Srijemsku biskupiju?

□ Došao sam kao predstojnik ureda Američke biskupske konferencije za pomoć Istočnoj i Srednjoj Europi, jer više od 25 godina američki biskupi pomažu zemljama bivšeg SSSR iz takozvane „željezne zavjese“. Ovdje sam prije svega da bih se susreo sa srijemskim biskupom, da bih vidio i saznao koje su njegove potrebe, a isto tako da bih saznao više o vašoj lokalnoj crkvi.

T. M.: Vaši preci su porijeklom s ovih prostora?

□ Da. Moj djed je došao iz Slavonije iz sela Donji Andrijevići, a i moje bake su iz jednog malog mjesta u Hrvatskoj koje se zove Greda iz župe Vinica, kraj Varaždina. Drugi djed mi je iz Karlovca.

T. M.: Koji su, po Vašem mišljenju, uvjeti za dobar ekumenizam i iskren dijalog?

□ Poručio bih što i sam Sveti Otac, papa Franjo zna često govoriti, a to je da prihvaćamo drugačije ljude i budemo otvoreni prema njima. Jako je važno ući u takav dijalog, sa željom za učenjem. Važno je da se otvorimo prema osobi koja je drukčija od nas. Otac Jen Shin, poznati biskup u S.A.D.-u često je znao reći, ako se uvijek borimo, ako ste zainteresirani da pobijedite argumentima, budite sigurni da nećete uspjeti. No, ono što nam papa Franjo poručuje jest da gradimo mostove jedni između drugih. Papa Franjo je u svom pontifikatu upravo graditelj mostova.

T. M.: Na našim prostorima, mislimo i na vašim prostorima, srednja generacija i mladi se odvrćaju od Crkve i vjere. Kakvo je Vaše iskustvo o tome i kakvu poruku imate sukladno tomu?

□ Mnogi mladi kažu danas da imaju duhovnost, ali nisu vjernici. Ono što im mi moramo posvijetliti jest to da ako doista žele biti duhovni, moraju imati vezu jedni s drugima. Naša duhovnost mora biti dijeljena, i to je jednostavno pouka Crkve. Puno puta znam reći mladima da se sjetite kako su njihovi roditelji i bake i djedovi prakticirali vjeru. Ako vole svoje bake i djedove neka analiziraju njihovu vjeru. Također potičem mlade ljude na vjenčane brakove. Moramo se sjetiti Majke Božje koju poznaju sve religije svijeta i koji je zovu „blagoslovljenom“. Ako mladi i oni malo stariji imaju problema u Crkvi, ili se na bilo koji način ne snalaze u Crkvi i ne znaju kako i kamo bi, neka se utječu Majci Božjoj. Kada otkriju da je ona Majka, znat će i da je naša Crkva naša majka.

T. M.: S obzirom na to da ste s drugog kontinenta, kako razumijete riječi pape Benedikta XVI. kada kaže „da Europa sve više izbjegava svoje u kršćanstvu utemeljene humane vrijednosti“?

□ Europa ne može imati svoj identitet ukoliko ne prihvati kršćanstvo kao dio istoga. Sjećam se kada sam bio u Zagrebu, kada je papa Benedikt XVI. bio u posjetu i sjećam se njegovih riječi. Tada je rekao da Hrvati i ljudi u ovome kraju upravo imaju misiju koju moraju ponuditi Europi. Ljudi u ovim krajevima ne mogu zamisliti svoje postojanje ukoliko se ono ne identificira s kršćanskim postojanjem. Ljudi na ovim prostorima imaju veliku zadaću, a to je podsjetiti Europu na svoje kršćanske korijene, jer ako imamo amneziju svoje prošlosti tada se nećemo moći pomaknuti ka budućnosti.

T. M.: Imate li kakvu poruku vjernicima u povodu nastupajućih uskrsnih blagdana?

□ Vrijeme Uskrsa je veliko vrijeme, ono što često kažem ljudima kojima slušim jest da Uskrs nije sjećanje na nekakav prošli događaj, nego upravo stvarno slavljenje Uskrsloga Krista. Mi kažemo

da je na Uskrs Isus uskrsnuo, ne kažemo Isus je bio uskrsnuo. I ono čega se mi sjećamo u bdijenju subotnje večeri, upravo kroz uskrsnu svijetlu dolazimo do uskrslog svjetla. Svatko od nas koji ima tu svijetlu može se podsjetiti da je Isus uskrsnuo u samima nama. Trebamo se zapitati na koji način pokazujemo da je Isus uskrsnuo i nosim li svijetlu koju smo ponijeli u subotnjoj večeri prema svjetlu ili je želimo ostaviti u tami. To je uvijek izazov, jer je puno tame oko nas.

T. M.: Poruka za kraj?

□ Moja jedina poruka ljudima koji će čitati ovaj intervju jest da bi svi kao pojedinci trebali shvatiti da Isus Krist upravo njima dolazi ponaosob. Ako imaju kakav teret i kakve brige, trebaju biti potaknuti predati ih svome Gospodinu. Ako u njihovu životu postoji bilo kakva praznina, Gospodin upravo želi da mu se to sve preda. Nedavno smo u evanđelju slušali o susretu žene Samarijanke s Isusom. Isus je od nje tražio vode, a ono što je od nje tražio to je njena žed, njena praznina. U trenutku kada je bila spremna predati mu svoju suhoću, prazninu, tada je bila spremna svjedočiti drugima o onome koga je sreala. Ivan evanđelist o tome prekrasno piše: „Predala je svoju praznu čašu“. Kada je to učinila, bila je spremna drugima govoriti o Isusu. Ljudi se ne trebaju bojati svoje suhoće, svoje praznine, u onom trenutku kada to predaju Isusu biće spremni svjedočiti drugima. Neke Vas blagoslovi dobri Otac u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!

Zlatna harfa u spomen godini Albe Vidakovića

Ovogodišnja smotra dječjih župnih zborova Zlatna harfa bit će održana u subotu, **24. svibnja 2014. godine u župi sv. Križa u Somboru**. Budući da se u našoj biskupiji na poseban način obilježava 100. obljetnica rođenja i 50. godina smrti Albe Vidakovića, ova će Zlatna harfa biti obilježena izvedbom skladbi Albe Vidakovića koje se nalaze u liturgijskoj pjesmarici *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*.

Na sastancima u Somboru i Subotici, svatko je izvukao po jednu skladbu iz košarice za nastup, i to po broju iz pjesmarice:

- 269 – Usta moja
– Sv. Terezija, Subotica
- 337 – Isuse mili
– Presveto Trojstvo, Sombor
- 338 – Molitvama evo smo
– Sv. Križ, Subotica
- 422 – Nebo i zemlja pjevaju
– Sv. Juraj, Vajska
- 578 – Zdravo zvijezdo mora
– Rođenje BDM, Svetozar Miletić
- 585 – Majku Boga velikoga
– Presveto Srce Isusovo, Tavankut
- 586 – Zdravo Djevo, djeva slavo
– Vrtić Marija Petković, Subotica

- 593 – Rajska kruno
– Sv. Josip radnik, Đurđin
- 609 – Zdravo Majko djevice
– Sv. Jakov, Plavna
- 611 – Tebi naša Gospo jaka
– Presveto Trojstvo, Mala Bosna
- 615 – Marijo svibnja kraljice
– Isusovo Uskrsnuće, Subotica
- 629 – Josipe o milo ime
– Sv. Rok, Subotica
- 635 – Poglavara vrhovnoga
– Sv. Petar i Pavao, Bajmak
- 781 – Iz mnogih krajeva
– Sv. Lovro, Sonta
- 782 – Gospi od brze pomoći
– Sv. Križ, Sombor
- 799 – Sred lurske pećine
– Sv. Juraj, Subotica
- 800 – Fatimska Gospo
– Sv. Petar i Pavao, Bački Monoštor
- 846 – Evo veliki svećenik
– Sv. Petar i Pavao, Bač

Redosljed nastupa bit će određen pred sam nastup izvlačenjem iz košarice.

Izvučena pjesma se ne može više zamjenjivati!

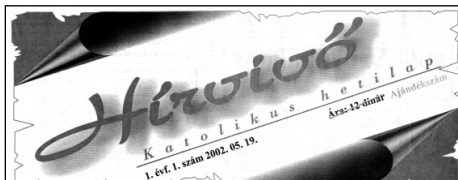
Do susreta na smotri, želim svima puno uspjeha u pripremanju skladbi.

Miroslav Stantić
koordinatore Zlatne harfe
Subotičke biskupije

Hrvatska

osnovana 2002. u Subotici sa sjedištem u spomen-kući prof. Bele Gabrića, radi prikupljanja, objavljivanja i promicanja kulturne baštine Hrvata u Vojvodini

Subotica, ulica Bele Gabrića 21

Zlatihorska 4, 24427 Totovo Selo
Tel: (024) 883-040; Email: hirvivo@tothfalu.co.rs

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474, Email: agape@eunet.rs

SuboticaDanas.info
Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

RADIO MARIJA

Tel.: 021/4790-529; 024/692-255; 011/3349746

www.radiomarija.rs

radiomarija.srbija@gmail.com

NOVI SAD: 90,0 MHz; SUBOTICA: 90,7 MHz; PLANDIŠTE: 89,7 MHz; SOMBOR: 95,7 MHz; LESKOVAC: 107,4 MHz; VRDNIK: 88,4 MHz; NIŠ: 102,7 MHz

www.suboticka-biskupija.info

Fotografije u ovom broju:
Zvonik, Hrvatska riječ

Zvonik

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje: Katoličko društvo za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“
24000 SUBOTICA, Trg svete Terezije 3

Telefon: +381 63 844 9368; Fax: +381(0)24 551-036; E-mail: zvonik@tippnet.rs

Web: www.zvonik.rs

Uredništvo:

Dragan Muharem, glavni i odgovorni urednik, Tel.: +381 63 844 9368

Željka Zelić, zamjenica glavnog i odgovornog urednika

dr. sc. Andrija Anišić, pročelnik Izdavačkog odjela Društva „Ivan Antunović“

mr. Ervin Čeliković, tehnički urednik

Katarina Čeliković, lektorica

mr. Mirko Štefković

Uredničko vijeće: Stjepan Beretić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Franjo Ivanković, mr. Mato Miloš, Lazar Novaković, Jakob Pfeifer, Željko Šipek.

Tisak: Štamparija „PRINTEX“, Segedinski put 86, Subotica, Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Izdavanje Zvonika podupire Ministarstvo vera R. Srbije.

Zvonik izlazi uz potporu Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Godišnja pretplata za ZVONIK:

- izravnom dostavom na župe: **1650 din**

- poštom:

1900 din: tuzemstvo (za više primjeraka slijedi popust)

50 Eura: Europa

60 Eura: USA, CANADA

Pretplatnici iz tuzemstva uplate mogu slati poštanskom uplatnicom na ime Dragan Muharem, Trg sv. Terezije 2, 24000 Subotica, s naznakom podataka pretplatnika, a oni iz Hrvatske na ime Svjetlana Ivković, Stjepana Ljubića Vojvode 12, 10000 Zagreb.

Deviznu doznaku pretplatnici iz inozemstva mogu poslati na biskupijski račun s naznakom **Za Zvonik:**

NLB Banka A.D. Beograd

SWIFT: CONARS22

IBAN: RS35310007080200263537

Subotička biskupija, Trg sv. Terezije 3, 24000 Subotica, Serbia.

Biskupi BK Ćirila i Metoda
na redovitom zasjedanju

Hrvati iz Vojvodine u Europskom parlamentu

Publika na korizmenoj-tribini u Somboru

Uskrsna izložba u vestibulu Gradske kuće

Stamena nada Uskrsa
ispunila Vam život!

BUNJEVAČKI
PU
KRIZA

Zahvalni za obnovu i čuvanje
naše sakralne baštine.

SRETAN
USKRS!

Nada Uskrsloga neka krijepi
sve koji čine napore za boljitak
kulture Hrvata u Vojvodini!

ZAVOD ZA KULTURU
VOJVODANSKIH HRVATA

Koncerti

Petak

16. svibnja, 20 sati

Koncertna sala
Muzičke škole u Subotici

**Koncert skladbi
subotičkih skladatelja
Vidakovića, Arnolda i Gaala**

Sudjeluju:

Krešimir Ivančić – violina

Kornelije Vizin – klavir

Collegium musicum
catholicum, Subotica

Subota

17. svibnja, 20 sati

Katedrala – bazilika
sv. Terezije Avilske

Koncert zborova i orgulja

Sudjeluju:

Mješoviti zbor
Instituta za crkvenu glazbu
„Albe Vidaković“, Zagreb

Zbor Hrvatskog
pjevačkog društva
„Slavulj“, Petrinja

Katedralni zbor
„Albe Vidaković“, Subotica

Katedralni dječji zbor
„Zlatni klasovi“, Subotica

Collegium musicum
catholicum, Subotica

DANI ALBE VIDAKOVIĆA

**prigodom
100. obljetnice
rođenja i
50. obljetnice
smrti**

**Subotica,
15. – 18. svibnja
2014. godine**

**Liturgijska
proslava**

Nedjelja, 18. svibnja

8,30 sati

Bajsko groblje,

**Posjet grobu
Albe Vidakovića**

10 sati

Katedrala – bazilika
sv. Terezije Avilske,
**Svečana biskupska
pjevana Sveta Misa**

**Međunarodni
znanstveni
simpozij**

Četvrtak

15. svibnja, 20 sati

Velika vijećnica
Gradske kuće

Otvorenje simpozija

Projekcija filma
Petra Sarčevića
Zdravo o moj anđele
o Albi Vidakoviću

Reprodukcija audio
zapisa skladbe
Allegro scherzando,
Albe Vidakovića

Pastoralni centar
"Augustinianum"
Subotica,

Trg svete Terezije 3

Petak

16. svibnja, 9-13 sati

Radni dio simpozija

Subota

17. svibnja, 9-13 sati

Radni dio simpozija

Organizatori:

Subotička biskupija

Institut za crkvenu glazbu „Albe Vidaković“ Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika, Zagreb

Katoličko društvo za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“ Subotica